

**OFICIUL NATIONAL DE PREVENIRE
SI COMBATERE A SPALARII BANILOR**

10 ANI DE ACTIVITATE A UNITATII DE INFORMATII FINANCIARE A ROMANIEI

Introducere:

Având în vedere poziția geostrategică a României în spațiul sud-est european – țară de frontieră a Uniunii Europene și a NATO – obiectivele principale ale statului le reprezintă apărarea și promovarea intereselor vitale ale României.

Deoarece spălarea banilor și finanțarea terorismului sunt probleme globale, care amenință stabilitatea, transparența și eficiența sistemelor financiare și interesele naționale fundamentale, autoritățile de aplicare a legii din România acționează, cu prioritate, pentru:

- ❖ creșterea capacității de investigare și de urmărire penală a cazurilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului și a activităților infracționale ce au legătura cu spălarea banilor sau finanțarea terorismului.
- ❖ întărirea sistemului inter-instituțional de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului și dezvoltarea mecanismelor de coordonare la nivel național pentru asigurarea eficienței măsurilor adoptate;
- ❖ întărirea sistemelor de control și supraveghere asupra entităților raportoare prevăzute de lege, care să verifice implementarea unor politici eficiente de combatere a spălării banilor și a finanțării actelor de terorism;
- ❖ promovarea și diversificarea relațiilor de cooperare internațională privind schimbul de informații, de experiență și know-how în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

Astfel, pentru protejarea statului român și a economiei naționale împotriva consecințelor negative ale spălării fondurilor obținute prin săvârșirea de infracțiuni, ale crimei organizate și terorismului, România a adoptat o serie de măsuri menite să ducă la intensificarea și concentrarea eforturilor de combatere și limitare a efectelor negative ale acestor fenomene.

Înființat în anul 1999, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor reprezintă o dovadă a angajamentului țării noastre în lupta împotriva spălării banilor și finanțării terorismului, fiind Unitatea de Informații Financiare a României „responsabilă cu primirea (și, după caz, solicitarea), analizarea și diseminarea către autoritățile competente a dezvoltărilor cuprinzând informații financiare:

(i) privind veniturilor suspectate a proveni din infracțiuni și potențiala finanțare a actelor de terorism, sau

(ii) solicitate de către legislația și reglementările naționale, pentru a combate spălarea banilor¹”, iar, din anul 2005, și pentru a combate finanțarea terorismului.

Necesitatea înființării și funcționării unei Unități de Informații Financiare (FIU, UIF) este stipulată și de prevederile art. 21 din principalul act comunitar în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului, respectiv **Directiva 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și finanțării terorismului**, cu privire la care Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor – autoritatea națională responsabilă – a notificat Comisia Europeană despre transpunerea totală a măsurilor legislative la prevederile Directivei: «Art. 21 (1) Fiecare stat membru instituie o UIF pentru a combate cu eficacitate spălarea banilor și finanțarea terorismului.

(2) Unitatea de Informații Financiare se constituie ca o unitate centrală națională. Ea este responsabilă cu primirea (și, în măsura posibilului, solicitarea), analizarea și comunicarea către autoritățile competente a informațiilor divulgate care se referă la posibile spălări de bani, posibile finanțări ale terorismului sau care sunt solicitate de legislația sau reglementările naționale. Unitatea dispune de resurse adecvate pentru a-și îndeplini sarcinile.

¹ Definiția Grupului Egmont cu privire la rolul Unității de Informații Financiare

(3) *Statele membre se asigură că UIF are acces, în mod direct sau indirect, în timp util, la informațiile financiare, administrative și de aplicare a legii de care are nevoie pentru a-si îndeplini sarcinile în mod adecvat.*»

Importanța FIU-ului este subliniată în Directiva sus-menționată, și la punctul 40 din preambul, în care Comisia Europeană încurajează Statele Membre UE să extindă, în cea mai mare măsură posibilă, coordonarea și cooperarea dintre FIU-uri, prevăzute de **Decizia 2000/642/JAI a Consiliului privind modalitățile de cooperare între unitățile de informații financiare ale statelor membre în privința schimbului de informații**, inclusiv instituirea unei rețele europene de unități de informații financiare.

De asemenea, necesitatea creării în fiecare țară a unei Unități de Informații Financiare este evidențiată în **Cele 40 Recomandări ale Grupului de Acțiune Financiară Internațională (GAFI/FATF)²**, ce se constituie în standarde internaționale mondiale pentru care fiecare sistem național este evaluat de către organismele internaționale de profil în ceea ce privește conformitatea la nivel legislativ și instituțional: „**Autoritățile competente, competențele și resursele lor - Recomandarea 26*** - *Tările trebuie să înființeze un FIU care să servească drept centru național pentru primirea (și, după caz, de solicitare), analizarea și difuzarea Rapoartelor de Tranzacții Suspecte (RTS) și altor informații privind potențiale cazuri de spălarea banilor sau finanțare a terorismului. FIU-ul trebuie să aibă acces, direct sau indirect, la momentul potrivit, la informațiile financiare, administrative și de aplicare a legii de care acesta are nevoie pentru îndeplinirea sarcinilor sale, inclusiv a analizelor asupra RTS-urilor.*”

Experiența României în lupta împotriva spălării banilor datează din anul 1999 și s-a acumulat pe parcursul a 10 ani, prin realizarea unor obiective strategice care au vizat reforma legislativă și instituțională.

Înființat prin Legea nr. 21/1999 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, conform cerințelor Directivei 91/308/CE din 10 iunie 1991 pentru prevenirea folosirii sistemului financiar în scopul spălării banilor, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor funcționează, în prezent, ca organ de specialitate cu personalitate juridică în subordinea Guvernului, având ca obiect de activitate prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării actelor de terorism, scop în care primește, analizează, prelucrează informații și sesizează, în condițiile legii, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, iar în situația în care se constată operațiuni suspecte de finanțare a terorismului, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Serviciul Român de Informații, fiind condus de un președinte, numit de Guvern din rândul membrilor plenului Oficiului, care are calitatea de ordonator principal de credite, ajutat de 3 consilieri.

Plenul Oficiului este structura deliberativă și de decizie, fiind format din câte un reprezentant al Ministerului Finanțelor Publice, Ministerului Justiției, Ministerului de Interne, Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, Băncii Naționale a României, Curtii de Conturi și Asociației Române a Băncilor, numit în funcție pe o perioadă de 5 ani, prin hotărâre a Guvernului.

Structura personalului Oficiului este formată preponderent din personal de specialitate - analiști financiari cu studii universitare juridice sau economice și experiență în domeniul financiar, bancar sau juridic, din personal auxiliar de specialitate - asistenți analiști cu studii medii, dar și din personal contractual care ocupă funcții specifice sectorului bugetar.

Pe parcursul celor 10 ani de activitate, Oficiul a devenit o instituție pe deplin funcțională, având o bază materială bună și un sistem informatic eficient (incluzând și o modernă bază proprie de date), fiind realmente capabil să contribuie la lupta împotriva spălării banilor și a finanțării actelor de terorism,

² GAFI/FATF este un organism inter-guvernamental care stabilește standarde și dezvoltă și promovează politici de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului. Acesta are în prezent 34 membri: 32 țări și guverne și două organizații internaționale; și peste 20 de observatori: cinci organisme regionale tip FATF și mai mult de 15 alte organizații sau organisme internaționale.

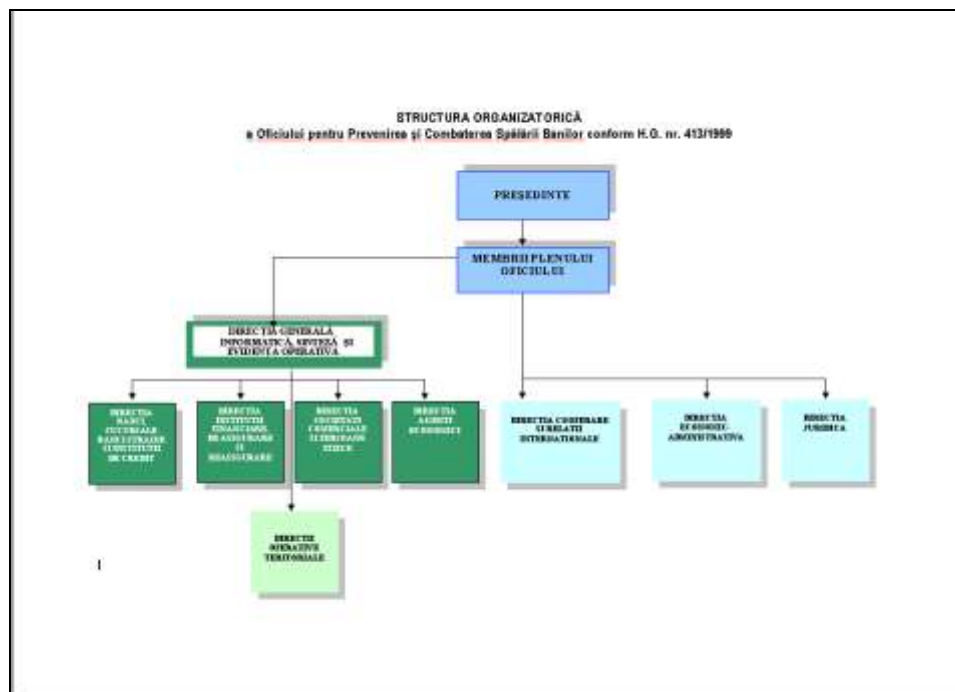
exercitându-și în mod competent rolul de liant între entitățile cu obligații de raportare și autoritățile de aplicare a legii.

Evoluții legislative si instituționale:

Primii pași in activitatea de prevenire si combatere a spalarii banilor au fost făcuți o data cu adoptarea Legii nr. 21/18.01.1999, publicată in Monitorul Oficial nr. 18 din 21.01.1999, care a marcat atât înființarea Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, precum si **incriminarea, pentru prima oara in România, a infracțiunii de spălare a banilor.**

Totodată, prin acest act normativ, a fost stabilită o listă a infracțiunilor generatoare de bani murdari destul de cuprinzătoare, regăsindu-se, printre altele, traficul de stupefiante, traficul de armament, nerespectarea regimului materialelor nucleare sau al altor materiale radioactive, falsificarea de monedă sau de alte valori, proxenetismul, contrabanda, înșelăciunile în domeniul bancar, financiar sau al asigurărilor, infracțiunile prin intermediul calculatoarelor, al cărților de credit, nerespectarea dispozițiilor legale privind jocurile de noroc.

In ceea ce privește cadrul instituțional, Oficiul a fost creat pe o baza organizaționala solida, având potențial pentru a deveni eficient in viitor. Astfel, prin Hotărârea Guvernului nr. 413/26 mai 1999 privind aprobarea Regulamentului de Organizare si Funcționare a Oficiului Național de Prevenire si Combatere a Spalarii Banilor si a structurilor sale teritoriale, după obținerea spațiului necesar funcționarii, începând cu luna iunie 1999, au fost organizate primele concursuri de angajare a personalului de specialitate, ajungându-se, la finele aceluși an, la un număr de 43 de angajați din cele 120 posturi aprobate pentru aparatul propriu la nivel central.

De asemenea, in limita fondurilor alocate, s-a reușit dotarea logistica a Oficiului cu minimul de birotica necesar si cu un sistem informatic impus de activitatea specifica a instituției.

In același timp, au fost elaborate metodologii si norme proprii de lucru care sa asigure desfășurarea activității operaționale, a fost organizata evidenta entităților raportoare prevăzute de lege si au fost întreprinse masuri pentru desemnarea de către aceste entitati a persoanelor care au responsabilitati in aplicarea legii.

Anul 1999 a fost totodată marcat de desfășurarea primei misiunii de evaluare a Comitetului European pentru Probleme Penale – Subcomitetul de Experți in Evaluarea masurilor de Combatere a

Spalarii Banilor (PC-R-EV, actualul MONEYVAL) din cadrul Consiliului Europei (26-29 aprilie 1999), acțiune care s-a concretizat prin elaborarea si, ulterior, adoptarea favorabila a Raportului (in cadrul celei de-a 5-a Reuniuni Plenare, la data de 11 februarie 2000), precum si de primul screening al Comisiei Europene (Bruxelles, iunie 1999), evaluări care au concluzionat ca „*Intrarea in vigoare a unei legi oficiale (n.t. Legea nr. 21/1999) este un prim pas încurajator pentru lupta împotriva spalarii banilor din România. Totuși este mult de lucru. România are nevoie sa construiască pe aceasta baza si sa dezvolte un sistem operațional care va genera un număr adecvat de rapoarte si care se vor concretiza intr-un număr suficient de cazuri transmise Parchetului*”³ si ca sunt necesare imbunatatiri in concordanta cu Directiva 91/308/CEE pentru prevenirea folosirii sistemului financiar in scopul spalarii banilor.

In baza acestor recomandări si urmare elaborării de către Oficiu, in consultare cu Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor, Banca Naționala a României si Ministerul de Interne, a formei⁴ Raportului pentru Tranzacții Suspecte, precum si a formei Raportului privind operațiunile de depunere sau retragere in numerar ce depășesc echivalentul a 10.000 euro, **in anul 2000**, Oficiul a pus accentul pe creșterea numărului Rapoartelor de Tranzacții Suspecte si transmiterea unor informări complexe Parchetului de pe lângă Curtea Suprema de Justiție (denumirea din acea perioada a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație si Justiție).

Astfel, urmare desfasurarii de către Oficiu, pentru prima data, a unor acțiuni de instruire, in special cu personalul entităților bancare, instruirii menite sa conducă la o mai buna cunoaștere de către entitățile raportoare a reglementarilor in vigoare, fata de anul 1999 când s-a înregistrat un număr de 91 de rapoarte pentru tranzacții suspecte, care au condus la transmiterea unui număr de **15 cazuri** in atenția Parchetului, in anul 2000, Oficiul a analizat un număr de 234 asemenea rapoarte primite din partea băncilor si a autoritatilor statului si a întocmit un număr de 138 note interne, care împreuna au condus la **140 informări** transmise la PCSJ care au cuprins indicii temeinice de spălare a banilor.

Pe același plan al analizei financiare, menționam faptul ca prin adoptarea Legii nr.78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, legiuitorul roman a extins in anul 2000 lista infracțiunilor generatoare de bani murdari.

Totodată, pentru a veni in sprijinul entităților cu obligații de raportare, Oficiul s-a implicat alături de Asociația Romana a Băncilor in elaborarea si editarea unui ghid de recunoaștere a tranzacțiilor suspecte care a fost diseminat, in special, entităților bancare.

Anul 2000 a reprezentat si prima etapa a recunoașterii internaționale a activității si nivelului profesional al Oficiului Național de Prevenire si Combatere a Spalarii Banilor, fapt subliniat cu ocazia discutării Raportului de Progres al României in reuniunea plenara a Comitetului PC-R-EV, in cadrul căreia s-a apreciat ca pozitiv progresul înregistrat de tara noastră si s-a evidențiat faptul ca România nu figurează pe lista tarilor si teritoriilor necooperante întocmita de Grupul de Acțiune Financiara Internaționala (GAFI/FATF). In acest context, menționam ca, in premiera, trei reprezentanți ai Oficiului au fost nominalizați in calitate de experți evaluatori ai Comitetului PC-R-EV si au efectuat misiuni de evaluare in State Membre ale Consiliului Europei.

Luând in considerare necesitatea stabilirii unor relații multi si bilaterale in vederea efectuării schimbului de informații, prin prisma caracterului transfrontalier al infracțiunilor de spălare a banilor, *Oficiul a finalizat demersurile necesare pentru a fi recunoscut, in luna mai 2000, drept membru cu drepturi depline in Grupul Egmont - organizația internaționala a Unitatilor de Informații Financiare din întreaga lume, fiind totodată conectat la rețeaua electronica securizata a acesteia*, care permite realizarea unor schimburi de informații in timp real cu FIU-uri din străinătate, in condiții optime de

³ Concluzie preluata din sumarul Primului Raport de Evaluare Mutuala a României elaborat sub egida Consiliului Europei si a Programului PHARE al Comisiei Europene.

⁴ Decizia Plenului Oficiului nr.3 din 28 iulie 1999 privind aprobarea Raportului pentru tranzacții suspecte și a Raportului privind operațiunile de depunere și de retragere in numerar care depășesc echivalentul a 10.000 euro

protecție a datelor. Aceasta implicare a Oficiului în arena internațională a deschis calea stabilirii unor relații de cooperare și a schimbului de informații, concretizate prin semnarea unor Memorandum-uri de Înțelegere cu instituțiile de profil din Belgia și Slovenia, primele Memorandumuri semnate de către Oficiu, în calitate de Unitate de Informații Financiare a României, din cele 47 acorduri încheiate până la finele anului 2009.

În anul 2001, Oficiul a pus accentul pe dezvoltarea sistemului informatic, prin elaborarea și achiziționarea unor programe software de analiză, sinteză și evidență operativă și dezvoltarea unor proceduri noi bazate pe tehnologia informatică, care să permită detectarea și semnalarea rapidă a activității suspecte de spălare a banilor.

Totodată, FIU-ul din România și-a îmbunătățit activitatea de identificare a tendințelor și tipologiilor infracțiunilor de spălare a banilor, prin monitorizarea fluxurilor de fonduri ilicite și tranzacțiilor asociate acestora și acțiuni desfășurate în strânsă colaborare cu organismele de aplicare a legii, urmărind identificarea și diseminarea informațiilor privind tendințele actuale și tipologiile infracționale prin analize comune, vizând investigarea activă a spălării banilor.

De asemenea, s-au dezvoltat metodologii de analiză, modele și alte instrumente tehnice care pot furniza date și informații suplimentare privind esența activităților suspecte și tipurilor de tranzacții asociate schemelor de spălare a banilor, prin concentrarea eforturilor analitice pentru estimarea evoluției fenomenului de spălare a banilor la nivel național.

A fost, de asemenea, dezvoltat sistemul de cooperare inter-instituțională prin stabilirea înțelegerilor și protocoalelor de cooperare și creșterea posibilităților de accesare on-line a bazelor de date ale Oficiului Național al Registrului Comerțului, Ministerului Finanțelor Publice și Ministerului de Interne.

Anul 2001 a marcat o îmbunătățire a capacității instituțiilor raportoare de a detecta tranzacțiile suspecte și creșterea valorii informațiilor din rapoartele lor și dinamizarea calitativă și cantitativă a procesului de transmitere în forma și termenul legal a informațiilor financiare către Oficiu. Astfel, în această perioadă, Oficiul a primit un număr de 297 rapoarte de tranzacții suspecte de la entitățile raportoare prevăzute de art.8 din Legea 21/1999. Dintre acestea cea mai mare parte a rapoartelor de tranzacții suspecte, respectiv 94,3%, au fost primite de la bănci. Au mai fost întocmite rapoarte de tranzacții suspecte de: case de schimb valutar, cazinouri, notari, avocați.

Oficiul a mai primit 125 rapoarte de tranzacții suspecte de la autoritățile cu atribuțiuni de control și de supraveghere prudențială și a întocmit 284 note prin care se semnalau suspiciuni de spălare a banilor, efectuate de 667 persoane fizice prin intermediul a 740 societăți comerciale, rezultate din analiza unui număr de peste 694.131 operațiuni în numerar cuprinse în Rapoartele privind operațiuni în numerar mai mari decât echivalentul a 10.000 Euro transmise de către entitățile raportoare.

Din analizele financiare efectuate în anul 2001 un număr de 143 informări privind 1.113 persoane fizice pentru care există indicii temeinice de implicare în activități de spălare a banilor obținute din activități ilegale a fost transmis Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție.

Analizele efectuate au scos în evidență asocierea în vederea săvârșirii de infracțiuni între cetățenii străini și cei cetățeni români, cu preponderență pentru desfășurarea unor activități ilicite în domeniul comerțului cu carburanți, băuturi alcoolice, cafea și produse agro-alimentare, precum și pentru efectuarea transferului ilegal de valută în străinătate având la bază contracte de consultanță cu firme aflate în paradisuri fiscale. Este important de subliniat faptul că s-au obținut informații despre existența a numeroase societăți comerciale ce acționează pe principiul firmelor fantomă (înființate și funcționând în baza unor acte de identitate false ale asociaților, administratorilor sau împuterniciților pe conturi bancare, sedii fictive, nu au ridicat legal documentele contabile, nu depun nici un fel de rapoarte la administrațiile financiare, deci nu plătesc nici un fel de taxe sau impozite la bugetul de stat), societăți care au fost identificate și comunicate autorităților competente pentru luarea măsurilor adecvate.

Pe plan internațional, ca urmare a evenimentelor din septembrie din Statele Unite ale Americii, a fost organizată la Washington, în octombrie 2001, Reuniunea Extraordinară Comună FATF/Grupul Egmont, destinată adoptării unor recomandări speciale privind depistarea și combaterea activităților de combatere a terorismului, la care Oficiul a participat, fiind implicat activ în cooperarea cu organismele internaționale GAFI/FATF, PC-R-EV și Grupul Egmont, în combaterea finanțării terorismului, în conformitate cu atribuțiile care îi reveneau în baza prevederilor Ordonanței⁵ de Urgență a Guvernului României, nr. 159/27.11.2001, pentru prevenirea și combaterea utilizării sistemului financiar-bancar în scopul finanțării terorismului.

Astfel, din luna decembrie 2001 mandatul Oficiului a fost lărgit prin includerea activității de prevenire și combatere a utilizării sistemului financiar-bancar în vederea finanțării de acte de terorism, scop în care întocmește și actualizează liste cuprinzând persoane fizice și juridice suspecte de săvârșirea sau finanțarea actelor de terorism, care sunt apoi transmise Ministerului Finanțelor Publice.

De asemenea, în cursul anului 2001, reprezentanții Oficiului au elaborat documentele necesare și au participat la lucrările Comitetului de Asocieri România – Uniunea Europeană și ale Sub-Comitetului nr. 8 pentru probleme vamale, statistica, droguri și spălarea banilor, precum și la consultările tehnice cu reprezentanții Comisiei Europene, în scopul finalizării negocierilor privind Capitolul 4 „Libera circulație a capitalurilor” și Capitolul 24 „Justiție și Afaceri Interne”, în cadrul procesului de aderare a României la Uniunea Europeană.

În luna mai 2001, Oficiul a semnat prima Convenție de Twinning (înfrățire instituțională) cu Unitățile de Informații Financiare din Italia și Austria, pentru implementarea proiectului intitulat „Întărirea capacității instituțiilor românești de prevenire și combatere a spălării banilor”, – finanțat prin Programul PHARE al Uniunii Europene cu suma de 500.000 Euro – care a inclus o componentă de construcție instituțională și o componentă de investiții (achiziție de echipamente și programe informatice), proiect care a fost derulat pe o perioadă de 15 luni. Printre realizările cele mai importante ale proiectului menționăm:

- Elaborarea unui nou proiect de lege privind modificarea legislației în vigoare, în scopul armonizării depline cu acquis-ul comunitar.
- Elaborarea unui Ghid de recunoaștere a tranzacțiilor suspecte destinat entităților raportoare provenite atât din sectorul bancar cât și din societăți de valori mobiliare, societăți de asigurări, agenți economici care au ca obiect jocurile de noroc, avocați, notari, experți contabili;
- Elaborarea unui studiu privind îmbunătățirea sistemului informatic al Oficiului parte din propunerile incluse în studiu fiind deja realizate în această perioadă, respectiv:
 - un prototip al unei noi baze de date și un pachet de teste care vor facilita procesul de restructurare a sistemului informatic existent;
 - dezvoltarea unui program informatic „Data Entry”, pentru raportarea tranzacțiilor suspecte în format criptat, pe suport magnetic sau on-line;
 - achiziționarea, instalarea și configurarea unui program informatic „Business Objects”, destinat prelucrării unui volum mare de informații, care urmărește perfecționarea activității de analiză în cadrul Oficiului.
- Sprijinirea dezvoltării cooperării internaționale prin stabilirea de noi contacte la nivel internațional;
- Achiziționarea de echipamente hardware și software.

În perioada **2002 - 2008** procesul de modificare și completare a legislației naționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism (CSB/CFT) a cunoscut evoluții semnificative, datorită necesității de armonizare continuă a cadrului legal românesc cu acquis-ul⁶ comunitar, precum și cu standardele⁷ internaționale recunoscute în domeniu, luând în

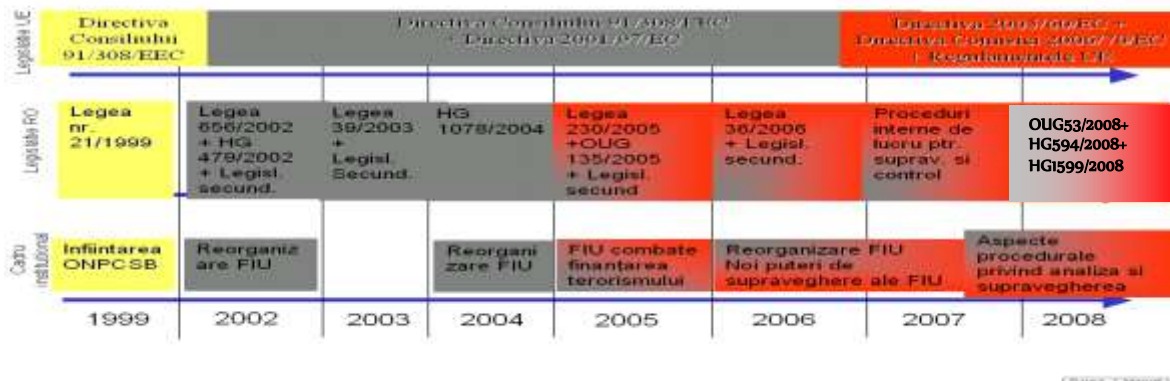
⁵ Ulterior abrogată prin Legea nr. 535/2004 pentru prevenirea și combaterea terorismului, cu excepția Anexei la O.U.G. nr. 159/2001

⁶ De exemplu, Directiva 91/308/EEC privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor, și cea de-a doua Directivă Europeană nr. 2001/97/EEC, și ulterior, Directiva 2005/60/EC a Parlamentului European și Consiliului din data de 26 octombrie 2005 privind prevenirea utilizării sistemului

considerare obligațiile ce au revenit României, inițial în calitate de țară candidată și ulterior, din anul 2007, ca Stat Membru al Uniunii Europene,

Astfel, acest proces a necesitat, în primul rând, depunerea unor eforturi semnificative de către autoritățile competente, inclusiv de către Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în sensul întocmirii de proiecte legislative, dar și pentru adoptarea unei inițiative permanente în sensul modificării și completării cadrului legislativ existent, iar în al doilea rând, sustenabilitate și colaborare la nivel sistemic, din partea tuturor instituțiilor implicate în această acțiune.

Măsuri legislative și instituționale

În acest context, în anul 2002, ca prim pas, **Parlamentul României a adoptat o nouă lege – Legea nr.656/7 decembrie 2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, publicată în Monitorul Oficial nr. 904 din 12 decembrie 2002, care a abrogat Legea nr. 21/1999, și care a adus o serie de noi caracteristici, precum:**

- ✓ extinderea ariei de acoperire a entităților raportoare, în conformitate cu legislația europeană în vigoare, prin includerea comercianților cu obiecte de artă, a persoanelor cu responsabilități în procesul de privatizare, oficiilor poștale, firmelor care asigură servicii de transfer electronic al fondurilor, agenților imobiliari și Trezoreriei Statului;
- ✓ eliminarea listei infracțiunilor generatoare de bani murdari, considerându-se ca generatoare toate infracțiunile aducătoare de foloase materiale;
- ✓ introducerea, pentru toate entitățile raportoare, a obligației de identificare a clienților încă din momentul intrării în relații de afaceri cu aceștia;
- ✓ obligația raportării la Oficiu a transferurilor externe mai mari decât echivalentul a 10.000 Euro;
- ✓ obligația autorităților cu atribuții de control financiar și supraveghere prudențială de a controla, în cadrul atribuțiilor de serviciu, modul de aplicare a prevederilor Legii nr.656/2002 privind prevenirea și sancționarea spălării banilor;
- ✓ obligația entităților raportoare de a nu transmite, în afara condițiilor prevăzute de lege, informațiile deținute în legătură cu spălarea banilor și de a nu avertiza clienții cu privire la sesizarea Oficiului;
- ✓ posibilitatea Oficiului de a efectua verificări și controale comune la entitățile raportoare, cu autoritățile care, conform legii, au atribuții de control financiar și supraveghere prudențială.

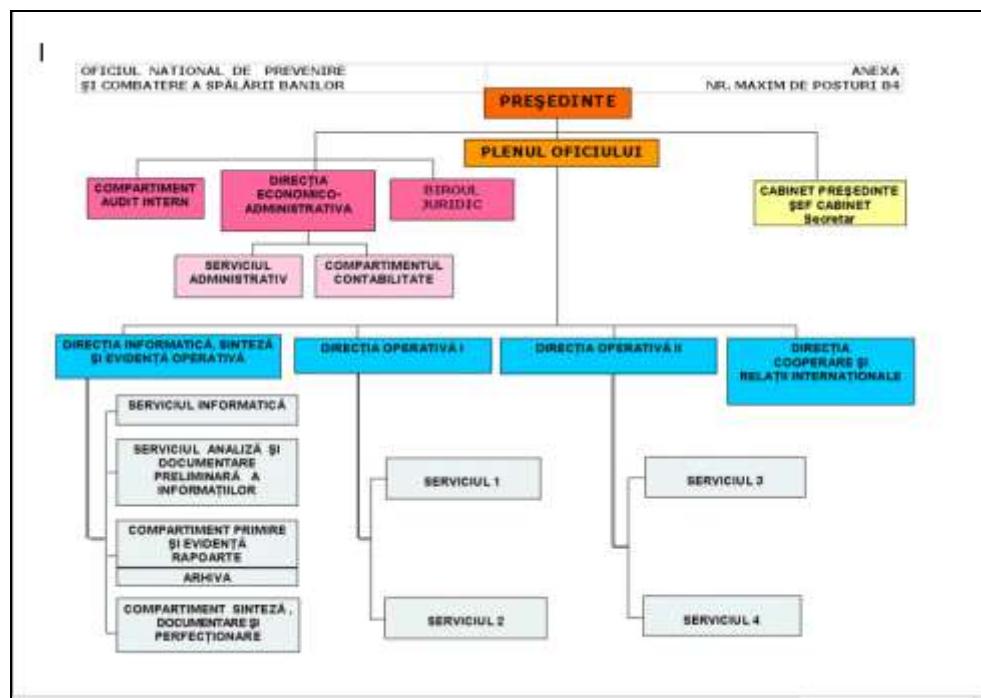
financiar în scopul spălării banilor și finanțării terorismului și Directiva 2006/70/CE a Comisiei din 1 august 2006 de stabilire a măsurilor de punere în aplicare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește definiția „persoanelor expuse politic” și criteriile tehnice de aplicare a procedurilor simplificate de precauție privind clientela, precum și de exonerare pe motivul unei activități financiare desfășurate în mod ocazional sau la scară foarte limitată

⁷ De exemplu, Cele 40+9 Recomandări FATF, Convenția Consiliului Europei din anul 2005, privind Spălarea, Identificarea, Înghețarea și Confiscarea Veniturilor Provenite din Savarsirea de Infracțiuni și din Finanțarea Actelor de Terorism, Convenția ONU, din anul 1988, privind Traficul Illicit de Narcotice, Droguri și Substanțe Psihotrope, precum și Convenția ONU, din anul 2000, împotriva Criminalității Organizate Transnaționale.

În respectarea noilor obligații prevăzute de Legea nr.656/2002, Plenul Oficiului a emis Decizia nr.657/20.12.2002 privind forma și conținutul Raportului de tranzacții suspecte, Raportului privind operațiunile cu sume în numerar care depășesc echivalentul a 10.000 euro și Raportului pentru transferurile externe în și din conturi, pentru sume a căror limită minimă este echivalentul a 10.000 euro.

De asemenea, pentru creșterea calității analizelor efectuate și transmiterea operativă a celor mai valoroase date și informații financiar-bancare necesare organelor de urmărire penală, s-a stabilit un nou *Regulament de organizare și funcționare a Oficiului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.479/2002, fiind luate măsuri de perfecționare a structurii organizatorice a Oficiului și de repartizare eficientă a competențelor și atribuțiilor FIU-ului*, măsuri ce au determinat îmbunătățirea metodologiilor și procedurilor interne de lucru, prin care s-a fluidizat fluxul informatic între diferitele compartimente, structurându-se mai operativ modul de înregistrare și repartizare a informațiilor primite la Oficiu, cu respectarea dispozițiilor legale cu privire la confidențialitate, procedura de analizare (procesare) a informației și aspectele concrete ale finalizării lucrărilor de analiză economico-financiară.

Noua structura organizatorica in cadrul Oficiului, stabilita prin H.G. nr. 479/2002 si modificata ulterior prin H.G. nr. 762/2003, cuprinzând doar structura centrala cu un număr de maxim 84 de posturi, a fost următoarea:

Principalele modificări aduse structurii Oficiului au fost determinate de o nouă abordare a procedurii interne de prelucrare, analiză și procesare a informațiilor, care a inclus, în primul rând, o etapă intermediară, respectiv activitatea de analiză și documentare preliminară a informațiilor (desfășurată de către noul Serviciu creat în cadrul Direcției Informatică, Sinteză și Evidență Operațională), precum și o diseminare mai clară a rapoartelor spre cele două direcții operative, care astfel, puteau fi mult mai ușor monitorizate.

Primirea rapoartelor de tranzacții suspecte de la entitățile raportoare, ca una din activitățile de referință ale Oficiului a cunoscut o creștere cantitativă și calitativă în anul 2002, ca urmare a maturizării modului de abordare, creșterii responsabilității și experienței dobândite de persoanele desemnate de entitățile raportoare în relația cu Oficiul. Astfel, numărul rapoartelor de tranzacții suspecte a crescut în

anul 2000 față de 1999 de 2,25 ori, în anul 2001 față de 2000 de 1,8 ori și în anul 2002 față de 2001 de 1,03 ori.

În anul 2002, cele mai multe rapoarte de tranzacții suspecte au fost primite din sistemul bancar, respectiv 266, alte 167 fiind primite de la autoritățile cu drept de control financiar sau de supraveghere prudențială și organele de urmărire penală.

Totodată, punându-se un mai mare accent pe studiul operațiunilor în numerar, cu sume mari, neobișnuite, complexe, care nu au avut un scop legal, a rezultat faptul că acestea dețineau încă o pondere însemnată în totalul tranzacțiilor financiare efectuate atât de către agenții economici, cât și de către persoanele fizice. Dintre acestea s-au detașat operațiunile de depunere sau retragere în numerar efectuate în conturile unor agenți economici cu justificarea „achiziții cereale”, „achiziții animale vii”, alte justificări fără legătură cu obiectul de activitate.

Din analiza celor 8.237 rapoarte privind un număr de 947.256 operațiuni în numerar, în lei sau valută, ce depășeau echivalentul a 10.000 euro, primite de Oficiu în anul 2002, coroborată cu informațiile din baza de date, analiștii Oficiului au întocmit în perioada analizată un număr de 159 note care au fost analizate conform procedurii de examinare a tranzacțiilor suspecte. Din analizele efectuate, în anul 2002, într-un număr de **256 cazuri** au fost stabilite indicii temeinice referitoare la spălarea banilor, astfel că acestea au fost transmise Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție în vederea instrumentării lor.

Activitatea de analiza financiară s-a axat către marea criminalitate săvârșită de grupuri organizate de infractori ale căror acțiuni depășesc granițele României și aduc mari pagube avutului public și privat, fapt concretizat în sesizări cu o complexitate deosebită transmise organelor de urmărire penală. Fenomenul de spălare a banilor este alimentat cu fonduri ilicite obținute din fapte penale caracteristice crimei organizate cum sunt: traficul de droguri, proxenetism, înșelăciunile cu card-uri și cele săvârșite prin intermediul Internet-ului, care au o tendință ascendentă și se manifestă în mod deosebit în relațiile cu străinătatea.

Printre alte tehnici de spălare a banilor identificate în perioada de referință enumerăm:

- repatrierea valutei aferente mărfurilor exportate fictiv de către agenții economici conduce, în multe cazuri, spre rambursări ilegale de T.V.A;
- trecerea formală a produselor petroliere (fracții petroliere) prin evidențele mai multor firme „fantomă” intercalate între producător și comerciantul en-detail, favorizează neplata unor însemnate sume de bani reprezentând taxe și accize;
- înființarea și utilizarea multor firme „fantomă”, prin încălcarea prevederilor legale, încurajează contrabanda și actele evazioniste cu consecințe grave asupra bugetului de stat;
- paradisurile fiscale, care încurajează înființarea și funcționarea firmelor off-shore, favorizează spălarea banilor pe fluxuri și circuite internaționale, ca urmare a dificultăților întâmpinate în activitățile de investigare, documentare și cercetare a provenienței fondurilor.

Pe plan național și internațional, **anul 2002** a fost marcat de **Conferința Internațională privind Spălarea Banilor – primul eveniment de acest gen din Europa Centrală și de Est**, organizat, sub înaltul patronaj al Guvernului României, de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor cu sprijinul Delegației Comisiei Europene și în colaborare cu partenerii de twinning din Italia și Austria (București, Hotel Marriott, 13 mai 2002).

Conferința a beneficiat de participarea reprezentanților celor mai prestigioase instituții și organisme internaționale de specialitate (Programul Global ONU privind combaterea spălării banilor, Uniunea Europeană, Comitetul Moneyval al Consiliului Europei, Grupul de Acțiune Financiară Internațională (GAFI/FATF) și Grupul Egmont), reprezentanții ambasadelor Austriei și Italiei la București, ai unităților de informații financiare din Italia (Ufficio Italiano dei Cambi) și Austria (EDOK) și

cei ai Băncii Naționale a Austriei, precum și reprezentanții principalelor autorități și instituții românești implicate în combaterea spălării banilor.

Prezentările făcute de oficialii și experții invitați la Conferință au vizat: măsurile luate de România și rezultatele în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului; măsurile luate de Uniunea Europeană în lupta împotriva spălării banilor; inițiativele Consiliului Europei în domeniul combaterii spălării banilor; rolul Grupului de Acțiune Financiară Internațională (GAFI/FATF) în combaterea spălării banilor și finanțării terorismului; experiența practică a unităților de informații financiare din Austria și Italia în domeniul combaterii spălării banilor; cele mai importante tipologii de spălare a banilor; Unitățile de Informații Financiare în context internațional.

Ca urmare a aprecierii exprimate de Delegația Comisiei Europene față de capacitatea de implementare a unor Proiecte PHARE demonstrată de Oficiu, acesta a fost desemnat drept coordonator și principal beneficiar al celui de-al doilea Proiect PHARE (RO02-IB/JH-08) finanțat de către Uniunea Europeană, în valoare de 2 milioane Euro.

Implementarea celui de-al doilea Proiect de Twinning a vizat realizarea următoarelor obiective:

- elaborarea unui proiect de modificare a Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor;
- editarea unui Nou Manual de Instruire pentru instituțiile românești implicate în combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;
- dezvoltarea sistemului IT al Oficiului Național :
 - ❖ îmbunătățirea sistemului IT în ceea ce privește raportarea, procesarea și analizarea datelor;
 - ❖ perfecționarea site-ului Internet al Oficiului;
 - ❖ funcționalitatea și operativitatea sistemului FIU.net, prin intermediul căruia se vor efectua schimburi de informații cu alte Unități similare din Europa, în timp real.
- întărirea capacității entităților raportoare și a instituțiilor implicate în lupta împotriva spălării banilor;
- desfășurarea unor vizite de studiu în State Membre ale Uniunii Europene, în scopul instruirii specialiștilor Oficiului Național, precum și a personalului Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Gărzii Financiare și Autorității Naționale a Vămirilor;
- întărirea cooperării internaționale prin implicarea experților Oficiului Național în programele Băncii Mondiale/FMI și dezvoltarea relațiilor cu Grupul de Acțiune Financiară Internațională.

O cooperare cu un caracter mai complex, „**Platforma FIU.NET⁸**”, a fost inițiată în anul 2002 prin intermediul proiectului PHARE regional privind combaterea spălării banilor, proiect finanțat de Uniunea Europeană, implementat de Unitatea de Informații Financiare din Olanda și destinat celor 10 țări candidate la aderare, inclusiv României. Această cooperare a fost ulterior dezvoltată pe parcursul primei decade a secolului XXI, prin derularea altor proiecte importante finanțate de UE, precum Proiectul PHARE RO02-IB/JH-08, Proiectul PHARE Regional 2004-2006 și Proiectul⁹ Direcției Generale Justiție, Libertate și Securitate a Comisiei Europene – Acțiunea „Dezvoltarea FIU.NET 2007-2009”.

În anul 2004, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a fost conectat la rețeaua FIU.NET, ocazie cu care a fost instalat întregul echipament finanțat de UE și cu care au fost inițiate sesiunile de instruire pentru utilizatori, respectiv specialiștii desemnați din cadrul FIU-ului din România având atribuții în domeniul IT și al schimbului de informații.

⁸ FIU.NET este o rețea securizată prin Internet construită pentru a conecta FIU-urile din Statele Membre UE, în vederea intensificării și îmbunătățirii schimbului de informații financiare.

⁹ Proiect în cadrul căruia ONPCSB a deținut rolul de Partener cu drept de vot.

Tot in **anul 2002**, România a făcut obiectul celei de-a doua runde de evaluare a Consiliului Europei – Comitetul de experți în evaluarea măsurilor de combatere a spălării banilor – Moneyval. Echipa de evaluare care a vizitat, în perioada 15-18 aprilie 2002, România, respectiv principalele instituții cu atribuții în prevenirea și combaterea spălării banilor, a realizat o trecere în revistă detaliată a cadrului legislativ și instituțional în domeniu din țara noastră, urmărind, în principal, evoluțiile înregistrate de la prima runda de evaluare și până în acest an.

Principalele concluzii ale Raportului Celei de-a doua runde de evaluare mutuală a Moneyval asupra țării noastre (adoptat în cadrul Celei de-a 12-a Reuniuni Plenare MONEYVAL, în data de 04 iulie 2003) au evidențiat faptul că „*România a realizat amendamente semnificative sub aspect penal și financiar în lupta împotriva spălării banilor, după misiunea de evaluare, prin adoptarea legii nr. 656/2002, care a abrogat Legea nr. 21/1999*”.

Alte aprecieri pozitive au fost făcute cu privire la:

- Progresele importante privind organizarea și funcționarea Oficiului;
- Ghidul de tranzacții suspecte, elaborat de Oficiu, va contribui la îmbunătățirea capacității de depistare a activităților de spălare a banilor de către entitățile raportoare;
- Autoritățile române au adoptat o serie de reglementări în scopul implementării standardelor internaționale în domeniul combaterii spălării banilor, a corupției și a finanțării terorismului;
- Parchetul și instanțele au obținut un număr de condamnări și au acumulat un anumit nivel de experiență, care să permită în viitor o funcționare mai bună a întregului sistem de combatere a spălării banilor, cu condiția perfecționării în continuare a legislației în domeniu.

Raportul MONEYVAL a formulat și următoarele recomandări destinate consolidării procedurilor și cerințelor legale privind combaterea spălării banilor în România:

- Introducerea răspunderii penale a persoanelor juridice;
- Să se analizeze oportunitatea preluării unor elemente care s-au dovedit eficiente în practica altor țări;
- Adoptarea legislației care să permită împărțirea activelor confiscate cu alte state implicate;
- Creșterea utilizării tehnicilor investigative în faza premergătoare cercetării penale;
- Întărirea măsurilor de control privind transferul de numerar peste frontieră;
- Consolidarea regimului de confiscare și de aplicare a măsurilor asiguratorii;
- Continuarea programelor de instruire pentru avocați, notari, agenți imobiliari, contabili și auditori, consilieri juridici și consultanți fiscali, dealeri;
- Efectuarea controalelor periodice de conformitate în sectorul financiar.

Sub aspect legislativ, **in anul 2003**, prin adoptarea Legii nr.39/2003 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate, infracțiunea de spălare a banilor a fost inclusă în lista infracțiunilor grave, alături de alte infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa închisorii, al cărei minim special este de cel puțin 5 ani (art. 2 lit. b pct. 14 din lege).

Totodată, același act normativ, definește, la art. 2 lit. a), grupul infracțional organizat ca fiind „*grupul structurat, format din trei sau mai multe persoane, care există pentru o perioadă și acționează în mod coordonat în scopul comiterii uneia sau mai multor infracțiuni grave, pentru a obține direct sau indirect un beneficiu financiar sau alt beneficiu material; nu constituie grup infracțional organizat grupul format ocazional în scopul comiterii imediate a uneia sau mai multor infracțiuni și care nu are continuitate sau o structură determinată ori roluri prestabilite pentru membrii săi în cadrul grupului*”.

Potrivit noilor reglementări în vigoare incluse în Legea nr. 656/2002 (art. 3 alin. 7 din lege), prin introducerea unui nou tip de rapoarte obligatorii pentru entitățile raportoare prevăzute la art.8 din lege, respectiv, Rapoartele de transferuri externe pentru sume a căror limită minimă este echivalentul în lei a 10.000 euro, Oficiul a stabilit prin Decizia Plenului nr.657/2002, publicată în Monitorul Oficial nr.2/07.01.2003, forma și conținutul acestui tip de raport, astfel că primirea efectivă a acestor rapoarte a început în anul 2003.

Pentru primul an de raportare, entitățile bancare au transmis 7.301 rapoarte de acest fel, cuprinzând un număr de 496.438 operațiuni, în suma de 28.479 milioane euro. Dintre acestea, 298.248 operațiuni în valoare de 15.415 milioane euro au reprezentat transferuri valutare din România în alte țări, iar 198.190 operațiuni în valoare de 13.064 milioane euro - transferuri din alte țări în România.

De asemenea, în anul 2003, entitățile raportoare au transmis Oficiului un număr de 10.200 rapoarte conținând 1.254.654 operațiuni în numerar, în lei sau valută, ce depășesc echivalentul a 10.000 euro, cu o valoare totală de 18.782 milioane euro, constatându-se astfel o creștere de la an la an, atât a numărului de operațiuni, cât și a sumelor în numerar tranzacționate.

Din analiza rapoartelor de tranzacții în numerar și a celor de transferuri externe, coroborată cu informațiile din baza de date proprie și cu alte informații, analiștii financiari au întocmit în anul 2003 un număr de 211 note care au fost analizate conform metodologiei de examinare a rapoartelor de tranzacții suspecte.

În anul 2003, au fost efectuate 1.067 de analize financiare, dintre acestea, 58% (617 note) au avut la baza rapoarte de tranzacții suspecte transmise de entitățile raportoare, 22% (239 note) sesizări ale autorităților cu atribuții de control financiar sau de supraveghere prudențială și ale instituțiilor cu atribuții de aplicare a legii, iar 20% (211 note) din analize proprii.

Din totalul cazurilor analizate în anul 2003, într-un număr de **365** au fost constatate indicii temeinice de spălare a banilor, astfel că au fost transmise informații la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

În aceste cazuri, infracțiuni grave din care au rezultat mari sume de bani supuse procesului de spălare s-au constatat în activitatea societăților care au ca obiect de activitate comerțul cu combustibili. Principala modalitate de obținere frauduloasă a unor mari sume de bani în acest caz se realizează prin livrarea de la rafinării a unor fracții petroliere purtătoare de accize sub denumirea altor fracții petroliere, nepurtătoare de accize, ca apoi, comercializându-se prin intermediul unor firme fantomă, să fie vândute în final la prețuri conținând accize, a căror contravaloare nu este virată la bugetul statului, ci este însușită de infractori. Tot în acest domeniu s-au obținut mari venituri nelegale și din alte activități infracționale, cum ar fi comercializarea produselor petroliere sustrase din conductele magistrale.

Alte activități din care au rezultat mari sume ilicite supuse ulterior procesului de spălare sunt afacerile imobiliare, comercializarea alcoolului, a materialelor recuperabile și a materialului lemnos. Neînregistrarea în contabilitate și neraportarea tuturor veniturilor din astfel de activități au cauzat mari prejudicii bugetului de stat ca urmare a neplății impozitelor și taxelor, iar prin intercalarea în circuitele comerciale a unor "firme fantomă" s-au obținut rambursări nejustificate de TVA. În multe cazuri, acțiunile evazioniste sau de obținere frauduloasă a unor rambursări de TVA au fost urmate de transferul ilegal în străinătate a milioane de dolari pe baza unor false contracte de comerț exterior sau ca avans pentru import de mărfuri care nu au mai ajuns în România.

Menționăm faptul că în scopul obținerii unor date și informații în timp real necesare pentru desfășurarea analizelor financiare, Oficiul a stabilit, în anul 2003, în baza protocoalelor de cooperare încheiate cu Ministerul Finanțelor Publice și Autoritatea Națională a Vămirilor, legături electronice on-line cu baza de date aparținând celor două instituții publice.

Totodată, în vederea asigurării protecției informațiilor clasificate, conform cerințelor Legii nr.182/2002 și în concordanță cu prevederile Legii nr.656/2002, prin Ordinul Președintelui Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor nr. 11016/21.08.2003 au fost aprobate normele privind protecția acestui tip de informații procesate în cadrul instituției.

De asemenea, în conformitate atribuțiile de verificare și control ce-i revin Oficiului în baza art. 17 din Legea nr. 656/2002, în anul 2003, agenții constatatori ai FIU-ului au efectuat controale de specialitate împreună cu comisarii Gărzii Financiare la 14 case de schimb valutar, controale ce au vizat modul de respectare a prevederilor legii speciale. În urma efectuării controalelor, s-au constatat

incalcare, motiv pentru care agenții constatați din cadrul Oficiului au aplicat sancțiuni contravenționale în cuantum de **1.670.000.000 Lei (167.000 RON)**, echivalentul a 46.388 Euro.

Pe plan internațional, în contextul Programului de Evaluare a Sectorului Financiar (FSAP) realizat în comun de Fondul Monetar Internațional (FMI) și Banca Mondială (BM), echipe comune ale FMI/BM au efectuat mai multe misiuni de evaluare în România (10-14 martie, 12-23 mai și 16-27 iunie 2003) și au elaborat un raport de evaluare dezbătut și aprobat în consiliile de administrație ale celor două organisme internaționale, un capitol special al raportului FMI/BM fiind destinat evaluării detaliate a măsurilor de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului în România.

Oficialii FMI/BM au apreciat în mod deosebit realizările României în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului, după cum reiese din conținutul raportului:

- Este evident că au fost depuse eforturi semnificative în vederea realizării și implementării unui cadru legal pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, astfel încât România a devenit într-o anumită măsură, un lider în această regiune a Europei de Sud-Est. Oficialii români au demonstrat că recunosc seriozitatea vulnerabilităților din această zonă geografică și importanța sprijinirii țărilor vecine în implementarea standardelor internaționale în domeniu.
- România a demonstrat o voință politică puternică de a-și armoniza structurile politice, economice și sociale în vederea compatibilizării acestora cu structurile europene și depune toate eforturile în vederea ocupării locului propriu ca membru al Uniunii Europene.
- Noua lege nr.656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, care a intrat în vigoare în decembrie 2002 îmbunătățește semnificativ cadrul legal în domeniul combaterii spălării banilor.
- Oficiul este organizat astfel încât să maximizeze canalele pentru coordonare și cooperare eficientă inter-agenții, care este una dintre cele mai dificile provocări în realizarea unui cadru funcțional pentru combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului. Plenul este format din reprezentanți care provin de la autoritățile de supraveghere și de punere în aplicare a legii, care au roluri și funcții importante în implementarea unui regim de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului. Funcționarea Oficiului este organizată într-o manieră care permite cooperarea într-un mod deosebit de deschis și facil cu entitățile raportoare și creșterea nivelului de încredere al entităților raportoare cu privire la modul în care se operează cu rapoartele de tranzacții suspecte primite din partea lor. Oficiul poate fi, de asemenea, apreciat pentru modul în care servește ca un filtru pentru protejarea informațiilor financiare confidențiale și modul în care le transmite instituțiilor de punere în aplicare a legii, în situațiile în care se impune acest lucru, acolo unde există suficiente indicii temeinice în legătură cu activitățile ilegale.
- Oficiul a publicat ghiduri detaliate pentru detectarea și identificarea tranzacțiilor potențial suspecte, care sunt de mare valoare pentru autoritățile de supraveghere.
- Oficiul a pus în aplicare acorduri privind schimbul de informații, care permit cooperarea la nivel internațional cu alte Unități de Informații Financiare în prevenirea și detectarea activităților trans-frontaliere.

Urmare a intensei activități desfășurate de Oficiu pe plan internațional, România a fost singura țară din zona Europei Centrale și de Est care a fost invitată să participe în perioada 2 – 4 decembrie 2003, la Departamentul Trezoreriei SUA, la lucrările Grupului de Lucru privind Instituțiile Financiare Internaționale, principalul grup de coordonare a colaborării dintre FATF, organismele regionale tip FATF și FMI/Banca Mondială. Reuniunea a avut ca scop revizuirea Proiectului Metodologiei de evaluare a măsurilor de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului (CSB/CFT), elaborat de un Grup de Lucru și discutat în cadrul Plenarei FATF din luna februarie 2004.

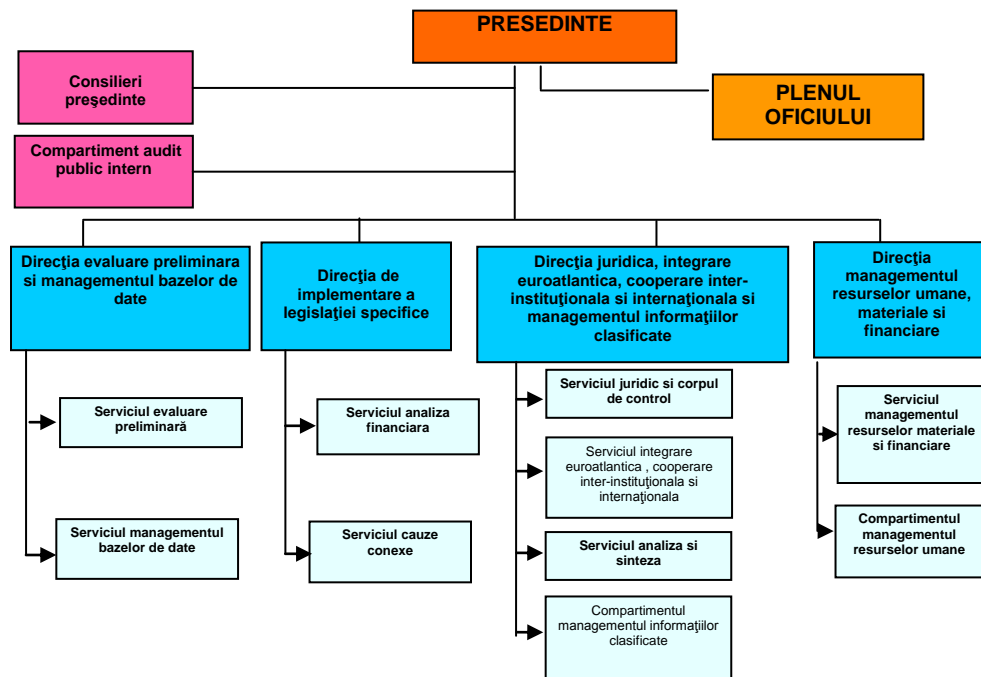
De asemenea, în anul 2003, o echipă de experți din statele membre ale Uniunii Europene a vizitat România în scopul evaluării legislației și mecanismelor instituționale în domeniul serviciilor financiare („peer review”). Specialiștii Oficiului au prezentat măsurile luate de autoritățile române în

scopul creării unui sistem de prevenire și combatere a spălării banilor, care să evite sau să limiteze utilizarea în scopuri infracționale a procesului de liberalizare a serviciilor financiare. Proiectul Raportului de analiză a serviciilor financiare („peer review”) a cuprins aprecieri pozitive cu privire la progresele realizate în procesul de armonizare a legislației interne din România cu acquis-ul comunitar în domeniul combaterii spălării banilor.

Anul 2004 poate fi considerat printre „anii de tranziție” din istoria Oficiului, prin prisma amplitudinii măsurilor adoptate în scopul reconfigurării Unitatii de Informații Financiare a României.

Aceste demersuri s-au concretizat, în principal, prin aprobarea Hotărârii Guvernului nr. 1078/2004, prin care s-a creat o noua organigramă, ocazie cu care au fost înființate noi structuri precum Serviciul de Analiza a Cazurilor Conexe (model preluat din structura organizatorică a Parchetului Național Anticorupție), un Corp de Control specializat și un Birou de Presă (Biroul de presă având un rol determinant în asigurarea transparenței instituției, a accesibilității egale și non-partizane de informare a tuturor instituțiilor media; pentru crearea unei imagini corecte asupra activității Oficiului și pentru protejarea instituției față de atacuri nefondate și nedocumentate).

Structura organizatorică conform H.G. 1078/2004

Astfel, printre noutățile introduse de structură organizatorică se numără înființarea **Serviciului Analiză Cauze Conexe** care are ca principală atribuție analizarea operațiunilor suspecte de spălare de bani în ipoteza în care se referă la persoane fizice sau juridice care fac sau au făcut obiectul unor analize anterioare finalizate cu informarea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau, după caz, a Parchetului Național Anticorupție (denumirea ulterioară Departamentul/Direcția Națională Anticorupție); persoane fizice sau juridice care folosesc „spălarea de bani” în scopul finanțării activităților teroriste și de crimă organizată sau personalități interne și/sau internaționale (demnitari aleși sau numiți și asimilați acestora). În celelalte cazuri, operațiunile suspecte de spălare de bani sunt analizate în cadrul Serviciului Analiză Financiară.

În acest context, prin Decizie a Plenului Oficiului, la data de 06.08.2004 a fost aprobată o nouă Metodologie de examinare a informațiilor referitoare la tranzacțiile suspecte, în scopul soluționării problemelor de operativitate în activitatea de analiză a tranzacțiilor suspecte și de transmitere în timp

util a informărilor către organele de urmărire penală, iar prin Decizia Plenului Oficiului nr. 37 din 02.09.2004 a fost adoptată o nouă structură a sintezei privitoare la operațiunile suspecte de spălare de bani în sensul includerii unor informații suplimentare și, în același timp, mai bine structurate privitoare la indiciile de spălare de bani identificate.

Sub aspectul analizei financiare desfășurate în cadrul Oficiului, în anul 2004, FIU-ul din România a primit:

- un număr total de 11.661 rapoarte privind operațiunile cu sume în numerar, în lei sau în valută, a căror limită minimă reprezintă echivalentul în lei a 10.000 euro (cuprinzând 2.098.830 operațiuni), din care 9226 rapoarte au fost transmise de către bănci;

- un număr total de 8.991 rapoarte pentru transferurile externe în și din conturi, pentru sume a căror limită minimă este echivalentul în lei a 10.000 euro (cuprinzând un număr de 756.257 operațiuni), din care 8980 rapoarte au fost transmise de către entitățile bancare;

De asemenea, FIU-ul din România a primit în anul 2004 un număr total de **1.950 de rapoarte de tranzacții suspecte și sesizări** din care 1.470 rapoarte din partea entităților raportoare, 147 sesizări de la autoritățile de control financiar și supraveghere prudentțială, 164 de la autoritățile de aplicare a legii. De asemenea, în 169 cazuri au fost întocmite note proprii, urmare informațiilor deținute de către Oficiu din alte surse.

Astfel, în baza analizelor financiare efectuate în anul 2004, Oficiul a transmis **501** informări cuprinzând pentru indicii temeinice de spălare a banilor Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și **22** informări Parchetului Național Anticorupție cuprinzând pentru indicii temeinice de spălare a banilor având ca infracțiune predicat, infracțiunea de corupție.

Conform datelor statistice rezultate, cele mai frecvente infracțiuni predicat identificate în analizele instrumentate în anul 2004, au fost: evaziunea fiscală – 337 cazuri; înșelăciunea - 203 cazuri; folosirea cu rea credință a activelor societății comerciale, în scop contrar intereselor acesteia și în interesul administratorilor – 31 cazuri; rambursări ilegale de TVA – 25 cazuri.

Concluziile analizelor efectuate au permis identificarea modului general de acțiune al infractorilor în vederea spălării banilor rezultați în urma săvârșirii de infracțiuni. Astfel, fondurile rezultate din săvârșirea de infracțiuni, sunt incluse în fluxuri financiare inițiate și desfășurate pentru disimularea provenienței lor ilicite, prin intermediul conturilor agenților economici implicați în activitățile infracționale respective, precum și prin intermediul conturilor unor „firme fantomă”, create și folosite tocmai în scopul realizării unei „țesături” de operațiuni fără motivație economică, fictive, care au menirea de a îngreuna activitatea organelor de cercetare prin îndepărtarea fondurilor respective de sursa lor ilicită.

Fluxurile financiare în care sunt implicate fondurile obținute din săvârșirea de infracțiuni urmăresc trei direcții principale :

– **finanțarea de activități în economia legală, fie direct de către infractori, fie prin intermediul** rudelor și al altor persoane interpuse.

– **realizarea de operațiuni cu numerar în beneficiul unor persoane fizice** – în acest fel, din fluxurile financiare inițiate și desfășurate pentru reciclarea fondurilor obținute ilicit, „se desprind” în numerar sume importante, care urmează câteva direcții principale:

○ schimb valutar, urmat în multe cazuri de export ilegal de valută, atât prin transfer bancar sau prin oportunitățile oferite de firmele specializate în transfer de bani, cât și prin transportul efectiv al valutei și trecerea sa nedeclarată peste graniță (în valiză, disimulat asupra persoanei, ascuns în mijloace de transport, ș.a.)

○ o parte a numerarului este folosită pentru achiziții imobiliare, iar altă parte pentru achiziții mobiliare.

– **finanțarea de activități în economia subterană** – reprezintă, de departe, aspectul cel mai nociv al activităților infracționale întrucât, pe această cale, se perpetuează existența unei zone infracționale care atinge dimensiuni nebănuite, în care există „legi” proprii, subordonate unor interese de tip mafiot, care au drept unic scop acumularea de avuție prin orice mijloace, fără nici un fel de

scrupule. Această „lume paralelă” interferează în dublu sens cu economia legală și cu societatea reglementată, pe de o parte deturnând fonduri imense din produsul intern brut, diminuând astfel resursele de finanțare a sănătății, asistenței sociale, culturii și învățământului, apărării naționale și, în general, a tuturor componentelor gestionate de stat în folosul societății și, pe de altă parte, infestând economia legală cu fonduri ilicite în căutare de legitimitate, fonduri cu mare potențial de corupere.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 3 alin. 2 și 3 din Legea nr. 656/2002, menționăm ca în anul 2004, Oficiul a dispus măsura suspendării în cazul a **19 operațiuni** în sumă de 10.049.070 Euro, 1.516.943 USD și 17.565.000.000 lei, tranzacții asupra cărora existau suspiciuni potrivit cărora acestea au ca scop spălarea banilor obținuți în mod fraudulos pe teritoriul României.

Pe linia conformării de către entitățile raportoare la dispozițiile legale în materie și urmarea creării **Corpului de Control**, în anul 2004, s-au efectuat **48 controale** la 9 entități raportoare, în echipe comune cu inspectorii Băncii Naționale a României, în urma cărora au fost încheiate procese verbale de constatare și sancționare a contravențiilor și note de constatare, entitățile raportoare fiind sancționate cu amenzi totale de 1,5 miliarde lei.

Alte măsuri adoptate pe plan instituțional în anul 2004 au fost:

- Guvernul României a alocat un nou sediu Oficiului, adecvat din punct de vedere al spațiului și al condițiilor de securitate privind posibilitățile de acces, dar cu toate eforturile depuse de către conducerea instituției, activitatea de consolidare și renovare clădirii a permis mutarea fizică a instituției abia la jumătatea anului 2006.

- În scopul asigurării unui acces strict limitat la informațiile naționale clasificate, Oficiul a demarat procesul de obținere a avizelor pentru personalul său, de la Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat privind accesul la informații naționale clasificate, în vederea conformării la prevederile Legii nr.182/2002 privind protecția informațiilor clasificate și ale HG nr. 585/2002 pentru aprobarea standardelor naționale de protecție a informațiilor clasificate în România, acte normative interne care sunt deplin armonizate cu Normele Euro-Atlantice existente în domeniu.

- Totodată, în temeiul prevederilor Legii nr. 677/21.11.2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, în calitate de utilizator, Oficiul s-a adresat instituției „Avocatul Poporului”, înregistrându-se ca operator de date și informații ce intră sub incidența legii.

- În scopul conformării la prevederile Legii nr. 161/19.04.2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, conducerea Oficiului a dispus și s-a realizat web site-ul www.onpcsb.ro, funcțional începând din luna august 2004, pe care s-au publicat declarațiile de avere și de interese ale personalului instituției.

- În vederea eficientizării managementului resurselor umane, a fost numit un funcționar de specialitate, care a fost trimis la cursuri de perfecționare în domeniu, organizate de Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei.

- A fost adoptat un nou Regulament de Ordine Interioară;

- Prin susținerea oferită de Ambasada Marii Britanii la București, a fost achiziționat un program informatic de auditare/monitorizare a traficului neautorizat prin poșta electronică.

- Oficiul a demarat negocieri în vederea semnării unor protocoale de cooperare, cu toate instituțiile implicate în activitatea de prevenire și combatere a spălării banilor, astfel, fiind încheiate în anul 2004, aproximativ 20 protocoale și convenții, în ordine cronologică, după cum urmează: Compania Națională „Imprimeria Națională”, Autoritatea Națională a Vămirilor, Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, Parchetul Național Anticorupție, Comisia de Supraveghere a Asigurărilor, Ministerul Administrației și Internelor – Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Autoritatea pentru Străini, Ministerul Administrației și Internelor – Inspectoratul General al Poliției Române, Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului, Garda Financiară, Ministerul Administrației și Internelor - Direcția

Generală de Informații și Protecție Internă, Uniunea Națională a Notarilor Publici din România, Autoritatea Națională de Control, Uniunea Națională a Agențiilor Imobiliare din România, Corpul Experților Contabili și al Contabililor Autorizați din România, Serviciul de Informații Externe, Ministerul Apărării Naționale - Direcția Generală de Informații a Apărării, Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Justiției – Direcția Generală Protecție și Anticorupție, Asociația Organizatorilor de Cazinouri din România. Aceste protocoale de cooperare au fost încheiate nu numai în scopul întăririi relațiilor de cooperare, ci și pentru operativitatea și schimbul de informații în timp real, stabilindu-se și conexiuni on-line la bazele de date.

După tragicele evenimente din 11 Septembrie 2001, la nivel internațional, dar și pe plan național, s-au luat decizii cu privire la combaterea finanțării terorismului prin îndepărtarea resurselor de finanțare și prin restricționarea accesului teroriștilor la sistemele financiare. Potrivit **Legii 535/25.11.2004**, publicată în Monitorul Oficial nr. 1161/8.12.2004, actele de terorism pot îmbrăca forma mai multor infracțiuni reglementate în Codul Penal, precum și în legi speciale. Legea detaliază măsuri procedurale speciale în scopul culegerii de informații cu privire la actele de terorism. De asemenea, se interzic operațiunile financiar-bancare în scopul finanțării de acte de terorism. Instrumentele de combatere a finanțării terorismului sunt similare cu cele folosite în cazul spălării banilor: normele standard de cunoaștere a clientului, monitorizarea continuă a tranzacțiilor specifice (precum transferul rapid de bani și transferurile prin Swift) și a conturilor clienților care au drept parteneri persoane localizate sau provenind din țări cu risc crescut de acte de terorism. În aceste condiții, este necesar ca băncile și alți intermediari financiari să-și concentreze atenția, în special, asupra organizațiilor non-profit și caritabile sau operațiunilor având legătură cu acestea.

Oficiul, în cadrul cooperării interne și internaționale active, a întreprins acțiuni de investigații financiare, privind toate persoanele din lista Comitetului Națiunilor Unite. Având la bază prevederile Legii nr. 656/2002 privind prevenirea și combaterea spălării banilor, Oficiul a primit date și informații privind persoanele suspecte de finanțare a actelor de terorism.

Datorită activităților de cooperare internațională, Oficiul a primit, pentru prima dată, mai multe cereri de informații privind persoane care sunt investigate ca având legătură cu atacurile teroriste, lista acestor persoane fiind transmisă autorităților române și instituțiilor competente în prevenirea și lupta împotriva spălării banilor și finanțării terorismului. Investigațiile întreprinse de către Oficiu, au concluzionat inexistența unei activități financiare sau criminale întreprinsă de către teroriști prin intermediul sistemului bancar românesc.

Rămânând pe același plan internațional, dorim să menționăm că în anul 2004, Oficiul și-a asumat în continuare angajamentele la capitolele de negociere ale României cu Uniunea Europeană, respectiv Capitolul 4 – “Liberă circulație a capitalurilor” și Capitolul 24 – “Cooperarea în domeniul Justiției și Afacerilor Interne”, instituția participând activ la reuniunile Comitetului Interministerial pentru integrare europeană, precum și la activitățile de monitorizare a Uniunii Europene pentru a se verifica stadiul negocierilor și modul de implementare a măsurilor stabilite prin Programul Național de Aderare a României la Uniunea Europeană.

De asemenea, în cursul anului 2004 a avut loc cea de-a doua rundă de evaluare peer-review cu privire la sectorul serviciilor financiare (21-23.07.2004); echipa experților din cadrul Comisiei Europene a purtat discuții și cu reprezentanții Oficiului, alături de cei ai Băncii Naționale a României, Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare și Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor.

Anul 2004 a fost marcat de trei evenimente importante în evoluția O.N.P.C.S.B., respectiv:

- Un eveniment important l-a constituit organizarea de către Oficiu în cadrul Proiectului de Twinning RO02-IB/JH-08 finanțat de Uniunea Europeană a **Conferinței Internaționale „Combaterea Spălării Banilor și Finanțării Terorismului: Integrarea Sistemelor Naționale într-un Cadru Global Consistent”**, care a avut loc în perioada 14-15 iunie 2004, în București, la Palatul Parlamentului;

- Organizarea in data de 27 septembrie 2004, **unei Conferințe Speciale** in cadrul Proiectului de Twinning RO02-IB/JH-08 finanțat de Uniunea Europeana, in scopul **prezentării celei de-a doua ediții a Ghidului de Tranzacții Suspecte**, elaborata si lansata de Oficiu in cooperare cu partenerii italieni.

In **anul 2005**, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și Ministerul Justiției au inițiat procesul de modificare a Legii nr. 656/2002 privind prevenirea și sancționarea spălării banilor, în scopul armonizării legislației românești privind lupta împotriva spălării banilor cu acquis-ul comunitar, în special cu Directiva 91/308/EEC privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor, așa cum a fost modificată și completată de Directiva 97/2001/EC. De asemenea, modificările au avut în vedere cele 40 de Recomandări FATF privind spălarea banilor, cele 9 Recomandări speciale FATF referitoare la finanțarea terorismului.

În acest sens, legea privind prevenirea și combaterea spălării banilor și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism a fost modificată succesiv începând cu anul 2005, prin următoarele acte normative:

❖ **Legea nr.230/13.07.2005 privind modificarea si completarea Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea si sancționarea spălării banilor, publicată în Monitorul Oficial nr. 618/15.07.2005**, care a adus ca principale amendamente:

✓ Inserarea unui concept nou de <<finanțare a actelor de terorism>>, in conformitate cu art. 36 al Legii nr. 535/2004 privind prevenirea si combaterea terorismului, potrivit căruia „Art. 36 - (1) Punerea la dispoziția unei entități teroriste a unor bunuri mobile sau imobile, cunoscând că acestea sunt folosite pentru sprijinirea sau săvârșirea actelor de terorism, precum și realizarea ori colectarea de fonduri, direct sau indirect, ori efectuarea de orice operațiuni financiar-bancare, în vederea finanțării actelor de terorism, se sancționează cu închisoare de la 15 la 20 de ani și interzicerea unor drepturi. (2) Bunurile mobile sau imobile puse la dispoziția entității teroriste, precum și fondurile realizate sau colectate în scopul finanțării actelor de terorism se confiscă, iar dacă acestea nu se găsesc, condamnatul este obligat la plata echivalentului lor în bani.”

✓ Includerea in cadrul obiectului de activitate al Oficiului si a atribuției de a preveni si combate finanțarea actelor de terorism;

✓ Inserarea conceptelor de <<tranzacție suspecta>>, <<transferuri externe>> si <<operațiuni legate între ele>>;

✓ Mărirea duratei de suspendare a efectuării operațiunilor suspecte de spălare a banilor si la 48 la 72 ore, dispusa de către Oficiu, si a perioadei de prelungire a suspendării efectuării operațiunilor suspecte de spălare a banilor de la 3 la 4 zile lucrătoare, dispusa de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație si Justiție;

✓ Introducerea măsurii de suspendare a operațiunilor suspecte de finanțare a actelor de terorism;

✓ Posibilitatea ca si alte unitati de Parchet, in afara de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație si Justiție, sa solicite informații Oficiului;

✓ Informarea Serviciului Roman de Informații cu privire la operațiunile suspecte de finanțare a actelor de terorism;

✓ Modificarea art. 8 al Legii nr. 656/2002 prin completarea categoriilor de entitati cu obligații de raportare;

✓ Stabilirea atribuțiilor ofițerilor de conformitate in aplicarea prevederilor legale de combatere a spalarii banilor;

✓ Majorarea pragului sancțiunilor contravenționale ce se pot aplica pentru încălcarea prevederilor legii, cu referire la rata inflației;

✓ Configurarea sistemului procedural de confiscare speciala si a metodelor de investigație ce se pot folosi de către unitatile de Parchet, cu tehnici relative la interceptarea sistemelor de comunicații, livrarea controlata, supravegherea conturilor bancare, comunicarea actelor legale si a documentelor bancare, financiare si contabile si utilizarea agenților sub acoperire.

❖ **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.135 din 29 septembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial nr. 897 din 7 octombrie 2005**, a adus unele completări Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, după cum urmează:

- persoanele prevăzute la art. 8 alin. 1 lit. e și e¹ nu au obligația de a raporta către Oficiu informațiile pe care le primesc sau le obțin de la unul dintre clienții lor în cursul determinării situației juridice a acestuia sau al apărării ori reprezentării acestuia în cadrul unor proceduri judiciare ori în legătura cu acestea, inclusiv al acordării de consultanță cu privire la declanșarea unor proceduri judiciare, potrivit legii, indiferent dacă aceste informații au fost primite sau obținute înainte, în timpul ori după încheierea procedurilor;
- persoanele prevăzute la art. 8 au obligația să stabilească identitatea clienților la inițierea unor relații de afaceri, deschiderea unor conturi sau oferirea unor servicii. În cazul în care există vreo îndoială asupra împrejurării ca un client acționează în nume sau în interes propriu sau dacă este cert că acesta nu acționează în nume sau în interes propriu, persoanele prevăzute la art. 8 au obligația să ia toate măsurile rezonabile pentru a obține date despre identitatea reală a persoanei în numele sau în interesul căreia acționează acest client, inclusiv de la Oficiu;
- persoanele prevăzute la art. 8 vor proceda la identificarea clienților sau persoanelor în numele sau în interesul cărora aceștia acționează, chiar dacă valoarea operațiunii este mai mică decât limita a 10.000 Euro, de îndată ce există o suspiciune că prin operațiune se urmărește spălarea banilor sau finanțarea actelor de terorism.

Sub aspectul legislației secundare în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor, prin Decizia nr. 276 din 16 iunie 2005, publicată în Monitorul Oficial nr. 558 din 29 iunie 2005, a Plenului Oficiului s-au stabilit noua formă și conținutul Raportului de tranzacții suspecte, Raportului privind operațiunile cu sume în numerar, în lei sau în valută, a căror limită minimă reprezintă echivalentul în lei a 10.000 Euro, indiferent dacă tranzacția se realizează prin una sau mai multe operațiuni legate între ele, și ale Raportului pentru transferurile externe în și din conturi, pentru sume a căror limită minimă este echivalentul în lei a 10.000 Euro.

Pe linia creșterii integrității și a rezistenței sistemului instituțional de prevenire și combatere a spălării banilor, s-au evidențiat relațiile permanent active de cooperare dintre Oficiu, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Direcția Națională Anticorupție, care, în anul 2005, s-au concretizat prin:

- cooperarea în cadrul Planului de Acțiune privind cooperarea inter-instituțională, adoptat prin Proiectul de Twinning RO02-IB/JH-08;
- organizarea unor întâlniri periodice și discuții la nivel de management, precum și între reprezentanții instituțiilor sus-menționate pentru creșterea operativității și a transmiterii sesizărilor în timp real;
- desemnarea persoanelor de contact din cadrul instituțiilor respective pentru stabilirea unei comunicări directe și rapide în vederea soluționării operative a cazurilor de spălare a banilor și/sau a celor derivate din infracțiunile de corupție și infracțiunile conexe asimilate corupției;
- delegarea, începând cu luna decembrie 2004, la cererea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și a Direcției Naționale Anticorupție, a unui număr de 4 analiști financiari care acordă asistența de specialitate și lucrează în echipe comune (TASK FORCE) cu procurorii specializați în cazurile complexe de spălare a banilor și a infracțiunilor de corupție instrumentate de aceștia. În prezent, analiștii financiari care lucrează în Task Force-uri au fost transferați în structurile unităților de parchet.

Pe aceeași linie se evidențiază în anul 2005 relația strânsă de cooperare și disponibilitatea totală care există între reprezentanții Oficiului și cei ai Gărzii Financiare, în special, cu privire la:

- ✓ elaborarea de planuri de control comune la entitățile cu obligații de raportare;
- ✓ realizarea și semnarea unui plan comun de control care are ca scop verificarea conformității unei largi categorii de entități raportoare privind respectarea obligațiilor de prevenire și combatere a SP/FT în conformitate cu legea specială. Aceste categorii de entități raportoare vizate sunt: casele de schimb valutar; case de amanet; agenții imobiliare; societăți de leasing auto; cazinouri;
- ✓ răspunsuri operative ale Gărzii Financiare la solicitările punctuale de informații ale Oficiului;
- ✓ participarea reprezentanților Gărzii Financiare la sesiunile de instruire organizate de Oficiu pe problematica prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării actelor de terorism;
- ✓ întâlnirile de lucru periodice, în scopul întăririi cooperării inter-instituționale și a eficientizării activităților specifice în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării actelor de terorism.

Relația de cooperare existentă între Oficiu și Banca Națională a României a cunoscut în anul 2005 o perioadă de intensificare a acțiunilor în realizarea scopurilor comune ale celor două instituții, cu referire la:

- ✓ verificarea conformității instituțiilor de credit și a celor financiare față de obligațiile prevăzute de legea specială;
- ✓ uniformizarea reacției de răspuns și la standarde ridicate a instituțiilor de credit la solicitările de informații ale Oficiului;
- ✓ specializarea personalului din cadrul celor două instituții în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării actelor de terorism, prin participarea la sesiuni de instruire organizate;
- ✓ păstrarea unei legături permanente între instituții, atât prin reprezentantul BNR în Plenul Oficiului, cât și prin disponibilitatea permanentă a conducerii Direcției de Supraveghere din cadrul aceleiași instituții.

În cuprinsul Legii nr. 230/2005 privind modificarea și completarea Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, **se statuează noi atribuții pentru Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor**, după cum urmează:

- ✓ includerea în cadrul obiectului de activitate al Oficiului și a atribuției de a preveni și combate finanțarea actelor de terorism;
- ✓ abilitarea Oficiului de a dispune măsura de suspendare a operațiunilor suspecte de finanțare a actelor de terorism - În conformitate cu prevederile art. 3 alin. 3 al Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, cu modificările și completările ulterioare, la data de 01.09.2005, conducerea Oficiului a suspendat, în premieră, o operațiune suspectă de finanțare a terorismului, în valoare de 60.000 USD (echivalentul a 48.000 Euro), suspendare ce a fost prelungită prin ordonanță scrisă motivată a procurorului din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.
- ✓ informarea Serviciului Român de Informații cu privire la operațiunile suspecte de finanțare a actelor de terorism. Astfel, în temeiul art. 6 alin. 1 din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, modificată și completată prin Legea nr. 230/2005, Oficiul a transmis concomitent Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Serviciului Român de Informații un număr de **5 sesizări în care s-a constatat existența unor operațiuni suspecte de finanțare a actelor de terorism**, dar care, în urma verificărilor și investigațiilor efectuate ulterior, acestea nu au condus, la identificarea unor conexiuni certe între asemenea operațiuni și activitățile unor grupări teroriste, nefiind astfel declanșată urmărirea penală pentru infracțiuni de finanțare a terorismului.

De asemenea, având în vedere noua atribuție a Oficiului în domeniul prevenirii și combaterii finanțării terorismului, **a fost încheiat, la data de 3 noiembrie 2005, un protocol separat de cooperare cu Serviciul Român de Informații** în problematica prevenirii și combaterii terorismului.

Pe același plan al combaterii finanțării actelor de terorism, în anul 2005, Oficiul a primit din autorităților competente din SUA un număr de 12 cereri de informații cu privire la posibila implicare a unor teroriști în activități desfășurate pe teritoriul României. În urma verificărilor efectuate de către Oficiu, a reieșit faptul că persoanele investigate nu au intrat în țară, nu au desfășurat și nu desfășoară activități comerciale sau financiar-bancare pe teritoriul național al României.

Totodată, menționăm că în cadrul Oficiului a fost elaborat **Planul de acțiune în situații de alertă teroristă**, în cuprinsul acestuia fiind prezentate o serie de sarcini și activități concrete, cum ar fi:

➤ vor fi concentrate toate eforturile în direcția depistării, prin mijloace specifice instituției noastre, a sumelor de bani spălate și destinate finanțării entităților teroriste ori a altor sume ilicite de bani, în vederea suspendării unor astfel de tranzacții, în ideea blocării acestora de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție;

➤ concomitent, în permanență, va exista preocuparea majoră de a fi organizate și desfășurate activități de instruire și pregătire profesională în domeniu;

de asemenea, se va urmări optimizarea continuă a cadrului legislativ și a metodologiei de acțiune; în acest sens, în conformitate cu art. 19 alin. 4 din Legea nr. 230/2005 privind modificarea și completarea Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, a fost creat postul de consilier al Președintelui ONPCSB pe probleme de combatere a corupției, a finanțării actelor de terorism și de cooperare inter-instituțională; în acest context, menționăm angajarea, în anul 2005, prin concurs, a unui consilier al Președintelui Oficiului pe probleme de combatere a corupției, finanțării actelor de terorism și de cooperare inter-instituțională care să monitorizeze activitatea Oficiului în domeniu.

➤ cazurile referitoare la finanțarea terorismului vor fi aduse de îndată la cunoștința organelor competente;

➤ se va acționa pentru evaluarea necesității de îmbunătățire a măsurilor de prevenire și combatere a finanțării terorismului;

➤ vor fi întocmite tipologiile corespunzătoare unor cazuri descoperite de finanțare a actelor de terorism, se vor face analize periodice (semestriale sau ori de câte ori este nevoie, după caz) spre a se trage concluziile de rigoare, pentru adoptarea celor mai bune măsuri de intervenție.

In ceea ce privește activitatea de analiză financiară desfășurată de Oficiu pe parcursul anului 2005, menționăm ca:

În perioada de referință, Oficiul a primit 14.944 rapoarte conținând un număr de 6.091.191 operațiuni în numerar, în lei sau valută, a căror limită minimă reprezintă echivalentul în lei a 10.000 euro, având o valoare totală echivalentă de 32.519 milioane euro. Structura pe entități raportate arată ponderea covârșitoare a rapoartelor primite de la bănci și trezoreria statului (cca 92%), dar atestă și conștientizarea necesității urmăririi și raportării la Oficiu imprimată și la alte tipuri de entități raportate.

În urma unui studiu efectuat asupra rapoartelor în numerar primite de FIU, se remarcă o creștere exponențială a numărului de operațiuni raportate în anii 2004 și 2005, fără să aibă loc o creștere în aceeași măsură a valorii acestor operațiuni. Astfel, față de anul 2003, numărul operațiunilor raportate a crescut de 1,67 ori în 2004 și de 4,85 în 2005, iar suma raportată a crescut de 1,28 ori în 2004 și de 1,73 ori în 2005.

Dacă în ceea ce privește numărul de rapoarte pentru transferurile externe în și din conturi, pentru sume a căror limită minimă este echivalentul în lei a 10.000 euro primite anual, acesta este relativ constant (7.489 în 2003, 8.991 în 2004 și 8.761 în 2005), în ceea ce privește numărul de operațiuni și sumele raportate, acestea au crescut de la an la an, așa cum se poate constata și din diagramele prezentate în continuare. Astfel, în anul 2005, Oficiul a primit 8761 de rapoarte privind transferuri externe peste limita a 10.000 euro în echivalent, dintre care 8755 au provenit de la bănci și sucursalele băncilor străine. În aceste rapoarte au fost cuprinse 1.009.086 operațiuni, cu o valoare

totala de 90.559 milioane euro, dintre care 49.446 milioane euro reprezintă transferuri valutare din România în alte țări, iar 41.113 milioane euro reprezintă transferuri din alte țări în România.

De asemenea, FIU-ul din România a primit în anul 2005 un număr total de **3.859 de rapoarte de tranzacții suspecte și sesizări** din care 3.095 rapoarte din partea entităților raportoare, 232 sesizări de la autoritățile de control financiar și supraveghere prudențială, 219 de la autoritățile de aplicare a legii. De asemenea, în 313 cazuri au fost întocmite note proprii, urmărirea informațiilor deținute de către Oficiu din alte surse.

De remarcat faptul este că deși ponderea RTS-urilor transmise de către băncile comerciale rămâne și în anul 2005 foarte ridicată (96.4%, respectiv 2984 rapoarte din totalul de 3.095), pe listarea entităților raportoare găsim, de asemenea, cazinourile (21 rapoarte), birourile de schimb valutar (7 rapoarte), societățile de asigurare (6 rapoarte), agențiile imobiliare (10 rapoarte), avocații (6 rapoarte) și fundațiile (2 rapoarte), ceea ce subliniază atât efectele disuasive ale sancțiunilor aplicate de Oficiu în cadrul acțiunilor de control, cât și rezultatul sesiunilor de instruire susținute în scopul conștientizării acestor entități, în special, a instituțiilor non-financiare.

În cele 483 de cazuri transmise de Oficiu la PICCJ, în anul 2005, au fost identificate 1.623 de persoane implicate. În ceea ce privește principalele infracțiuni care au generat sumele supuse spălării, acestea sunt: evaziunea fiscală 53% înșelăciuni financiare 17% folosirea cu rea-credință a bunurilor sau creditului de care se bucură societatea în scop contrar intereselor acesteia și în folos propriu 8% ș.a.

Totodată, în cursul anului 2005, Oficiul a dispus suspendarea a 54 de operațiuni cu o valoare echivalentă de cca. 6,1 milioane euro, fiind dispuse de 3 ori mai multe astfel de măsuri decât în anul 2004, când s-a dispus suspendarea a 19 operațiuni, în valoare echivalentă de cca. 11,8 milioane euro.

Pe parcursul anului 2005, Oficiul a fost subiectul a **trei misiuni de evaluare peer-review ale Comisiei Europene**, atât pe Capitolul 4 – „Libera circulație a capitalurilor”, cât și pe Capitolul 24 – „Justiție și Afaceri Interne”, după cum urmează:

a) În perioada 20-24 iunie 2005 a avut loc la București, misiunea peer-review pe Capitolul 24 – Justiție și Afaceri Interne, activitatea Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor fiind evaluată de către experții ai Comisiei Europene.

Scopul principal al misiunii a fost evaluarea gradului de aplicare practică a angajamentelor luate de partea română cu ocazia încheierii negocierilor la Capitolul 24 – Justiție și Afaceri Interne. S-au avut în vedere sectoarele care pot declanșa cu vot majoritar calificat, aplicarea clauzei de salvagardare: gestiunea frontierelor, reforma justiției și combaterea corupției și a spălării banilor.

Pe baza recomandărilor cuprinse în raportul elaborat de către Comisia Europeană, ulterior misiunii peer-review, Oficiul a elaborat un Plan de acțiuni și măsuri care privesc, în principal, implementarea practică a obligațiilor legale de combatere a spălării banilor de către entitățile raportoare non-financiare, cu referire specială la agenții economici care desfășoară activități în domeniul jocurilor de noroc.

b) În perioada 11-13 iulie 2005 a avut loc misiunea peer-review a experților Comisiei Europene în domeniul serviciilor financiare, activitatea desfășurată la nivel legislativ și organizatoric de către Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor fiind evaluată și apreciată pozitiv.

Raportul misiunii peer-review a inclus următoarele recomandări pentru toate instituțiile implicate în sistemul de combatere a spălării banilor:

- menținerea eforturilor în dezvoltarea procesului de cooperare între instituțiile românești implicate în combaterea spălării banilor;
- îmbunătățirea legislației secundare și acordarea unei atenții deosebite condițiilor referitoare la implementarea acesteia;

- monitorizarea evoluțiilor în domeniul transferului rapid al banilor și al caselor de schimb valutar, și acoperirea acestor sectoare prin existența unei legislații relevante care să includă acordarea de licență, raportarea și supravegherea prin reguli stricte;

c) În perioada 05 – 09 decembrie 2005 a avut loc misiunea peer-review a Comisiei Europene pe Capitolul 24 – Justiție și Afaceri Interne, experții din cadrul misiunii evaluând funcționalitatea sistemului românesc de luptă împotriva spălării banilor.

- necesitatea implicării tuturor instituțiilor cu atribuții în lupta împotriva spălării banilor și finanțării terorismului în elaborarea și adoptarea legislației specifice în vederea armonizării cu prevederile Directivei Parlamentului și Consiliului European nr. 2005/60/EC din 26 Octombrie 2005 pentru prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și finanțării terorismului;

- intensificarea eforturilor de implementare a Planurilor de Acțiune privind cooperarea inter-instituțională, planuri elaborate și finalizate în cadrul Proiectului PHARE RO02-IB/ JH-08;

- necesitatea unui audit de management pentru a verifica dacă resursele alocate ONPCSB și sistemului sunt adecvate (a apărut necesitatea creșterii numărului personalului specializat al ONPCSB și dezvoltarea sistemului informatic al acestuia, a cărei capacitate este depășită, în comparație cu volumul informațiilor primite de instituție și încărcate în sistem);

- datorită vacuumului privind conformitatea și supravegherea unor categorii de entități raportoare financiare și non-financiare, a apărut necesitatea de găsire a unor soluții pentru acoperirea acestor sectoare de activitate.

La sfârșitul **lunii iulie 2005**, Oficiul a finalizat cu succes Proiectul PHARE RO02-IB/JH-08 – Componenta de twinning, finanțată de Uniunea Europeană prin Programul PHARE 2002, cu suma de 1 milion Euro, având ca parteneri de proiect, Ufficio Italiano dei Cambi și Ministerul Economiei și Finanțelor din Italia. Cu această ocazie, în data de 19 iulie 2005, într-un ceremonial festiv organizat la Palatul Parlamentului, partenerii din România și Italia au invitat reprezentanții principalelor instituții care au beneficiat de implementarea proiectului, fiind prezentate atât realizările acestei inițiative, cât și mulțumirile Comitetului de Coordonare pentru implicarea deosebită în acest proiect.

Totodată, dorim să menționăm importanța deosebită acordată în cadrul Proiectului PHARE RO02-IB/JH-08 – Componenta de Twinning și Componenta de Asistență Tehnică, pregătirii profesionale specializate a personalului autorităților de aplicare a legii (Ministerul Administrației și Internelor, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Departamentul Național Anticorupție și Ministerul Justiției, Consiliul Superior al Magistraturii).

Astfel, în cadrul Componentei de Twinning, la sesiunile¹⁰ de instruire organizate au participat 253 procurori specializați în domeniul combaterii spălării banilor, finanțării terorismului, crimei organizate și corupției din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Direcției Naționale Anticorupție și 144 judecători desemnați de către Ministerul Justiției și Consiliul Superior al Magistraturii.

De asemenea, la sesiunile de instruire organizate în cadrul Proiectului PHARE sus-menționat au participat 413 cadre de poliție de la nivel central sau teritorial.

Pe aceeași linie a efectuării activităților de pregătire, în cadrul proiectului au fost organizate și susținute 41 sesiuni¹¹ de instruire la care au participat un număr total de 543 reprezentanți ai entităților

¹⁰ Tematica prezentată în cadrul acestor sesiuni dedicate cadrelor de poliție, procurorilor și judecătorilor a fost structurată, astfel: fenomenul spălării banilor și a finanțării terorismului; prezentarea Celor 40+9 Recomandări GAFI; rolul Unității de Informații Financiare; rolul și atribuțiile autorităților de supraveghere și ale agenților de aplicare a legii; tipologii de spălare a banilor; prezentarea Ghidului de Tranzacții Suspecte și a Noului Manual de Instruire; prezentarea unor cazuri de spălare a banilor analizate de către Unitățile de Informații Financiare din Italia și din România; organizarea și evoluțiile înregistrate de Unitatea de Informații Financiare din Austria, studii de caz din experiența austriacă; globalizarea, crima organizată și terorismul internațional; noi prevederi legislative privind combaterea terorismului; cadrul balcanic în conexiune cu terorismul internațional.

¹¹ Tematica prezentată în cadrul sesiunilor de instruire a fost structurată, astfel: legislația națională de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului; Ghidul de Tranzacții Suspecte; tipologii de spălare a banilor; rolul unui FIU și activitatea desfășurată de acesta.

cu obligații de raportare, din care : bănci comerciale (433), societati de servicii de investiții financiare (20), societati de asigurări (17), notari publici (62), avocați (5), agenții imobiliare (1), cazinouri (5).

b) In cadrul Proiectului **de Asistenta Tehnica RO02-IB/JH-08.02**, ai cărui beneficiari au fost principalele autoritati competente in domeniul combaterii spalarii banilor (ONPCSB, Ministerul Justiției, Institutul Național al Magistraturii, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație si Justiție, Direcția Naționala Anticorupție, Agenția Naționala de Administrare Fiscala, Garda Financiara, Autoritatea Naționala a Vămilelor, Ministerul Administrației si Internelor, Serviciul Roman de Informații, Serviciul de Informații Externe si Banca Naționala a României).

In cadrul componentei de asistenta tehnica au fost organizate, in luna septembrie 2005, 20 sesiuni¹² de instruire pentru 83 formatori si 310 specialiști in domeniul prevenirii si combaterii spalarii banilor si finanțării terorismului.

Cu aceasta ocazie subliniem participarea, la aceste sesiuni de instruire, a reprezentanților Oficiului (20 specialiști), ai Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație si Justiție (63 specialiști), ai Direcției Naționale Anticorupție (3 specialiști), ai Ministerului Administrației si Internelor (60 specialiști), ai Ministerului Justiției si Institutului Național al Magistraturii (9 specialiști), ai Gărzii Financiare (30 specialiști) si ai Autoritatii Naționale a Vămilelor (67 specialiști).

Tot in cadrul Componentei de Asistenta Tehnica a fost elaborat si editat Manualul destinat procurorilor, judecătorilor si cadrelor de politie, intitulat „*Prevenirea si combaterea spalarii banilor si a finanțării terorismului: aspecte teoretice si practice*”, manual diseminat principalilor beneficiari ai proiectului.

Un alt rezultat important obținut prin Componenta de Asistenta Tehnica a fost reprezentat de elaborarea **Raportului de fezabilitate IT pentru nevoile de investiții ale Sistemului roman de informații financiare pentru combaterea spalarii banilor**, raport întocmit in anul 2005 de către experți internaționali.

Acest raport a arătat necesitatea realizării unor noi investiții in sistemul informatic al Oficiului, dar si al principalilor beneficiari ai proiectului, respectiv Parchetul de pe langa Înalta Curte de Casație si Justiție si Direcția Naționala Anticorupție, in vederea:

- realizării unui sistem de colectare automata a datelor de la raportori, folosind internetul si rețeaua interna a băncilor (in special), pentru a reduce timpul de colectare a informațiilor;
- creării unui sistem de validare si preluare (încărcare) automata a datelor in baza de date a Oficiului, spre a se asigura o securitate si o calitate superioara a informațiilor stocate;
- instalării unor programe de analiza a informațiilor primite, care sa permită dirijarea lor automata la cazurile aflate in lucru sau la identificarea unor cazuri noi;
- instalării unui sistem de analiza software performant automat, care sa reducă timpul de lucru al analiștilor implicați in munca de analiza din cadrul Oficiului si care sa conducă la identificarea de cazuri noi;
- realizării unui sistem de semnătura electronica, care sa permită semnarea in sistem electronic a informațiilor gestionate si analizate, eliminându-se pe cat posibil suportul de hârtie;
- implementării unui sistem de auditare a bazelor de date, care sa arate cine, când si cat timp a accesat bazele de date interne ale Oficiului, pentru prevenirea unor eventuale scurgeri de informații;
- realizării unui sistem propriu de criptare a informațiilor care sa asigure unicitatea codificării informațiilor care exista in cadrul Oficiului;
- instalării unor legături directe care sa permită transmiterea on-line a informațiilor prevăzute de lege către Parchetul de pe langa Înalta Curte de Casație si Justiție, Direcția Naționala Anticorupție, Serviciul Roman de Informații si alte organe competente;

¹² Temele abordate in cadrul seminarilor au fost: formarea unor capacitati didactice; prezentarea legislației europene si internaționale in domeniul prevenirii si combaterii spalarii banilor si finantarii terorismului; răspunderea entităților raportoare; proceduri de lucru pentru magistrați; aspecte privind finanțarea terorismului

- realizării unui sistem server de recuperare a datelor în caz de dezastre naturale, care să fie amplasat în altă locație.

Conform Raportului, aplicarea acestor măsuri necesită și o creștere a numărului de personal care să întrețină și să administreze sistemul informatic.

În baza Raportului de fezabilitate IT pentru nevoile de investiții ale Sistemului român de informații financiare pentru combaterea spălării banilor, în anul 2006, a fost aprobată Fișa de Proiect **PHARE RO2006/018-147.03.17 "Dezvoltarea sistemului instituțional de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului"**, în valoare totală de 1,34 milioane Euro, proiect care a fost contractat în anul 2008.

În anul 2005, sub egida Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, au fost organizate o serie de evenimente care au avut ca scop întărirea cooperării inter-instituționale și prezentarea modului de eficientizare a acestora:

- În perioada 06-07 octombrie 2005 a avut loc la București – Hotel Intercontinental, Seminarul privind Combaterea Spălării Banilor, organizat de Asociația Baroului American/Inițiativa Juridică pentru Europa Centrală și Eurasia (ABA-CEELI), în parteneriat cu Ministerul Justiției și Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor.

La acest seminar au participat reprezentanții băncilor comerciale, societăților de servicii de investiții financiare, societăților de asigurări, avocaților, notarilor și cazinourilor. Seminarul a vizat discutarea următoarelor teme precum: necesitatea de protejare a confidențialității informațiilor transmise de entitățile raportoare către Oficiu; necesitatea structurării de către Oficiu a programului de instruire, pe categorii de entități raportoare; dificultăți/obstacole în cooperarea inter-instituțională.

- În data de 29 noiembrie 2005, în organizarea ONPCSB și ABA/CEELI, a avut loc la sediul Oficiului un seminar la care au participat și reprezentanți ai Delegației Comisiei Europene la București, reprezentanți ai Băncii Naționale a României și ai Asociației Române a Băncilor, precum și experți străini din cadrul Departamentului de Trezorerie a SUA, reprezentanți ai ONPCSB și ai băncilor comerciale, și în cadrul căruia s-a discutat procedura de acordare a unui feedback sistematizat de către ONPCSB instituțiilor bancare.

Conform prevederilor art. 17 litera din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, cu modificările și completările ulterioare, Oficiul poate efectua verificări și controale comune cu autoritățile de control financiar sau cele de supraveghere prudенțială a entităților raportoare cu privire la modul de aplicare a acestui act normativ.

În cursul **anului 2005**, analiștii financiari ai Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor au efectuat controale de specialitate la bănci comerciale (18 acțiuni de control), societăți și investiții financiare (2 acțiuni de control), agenți economici care desfășoară activități de jocuri de noroc (21 acțiuni de control) și la case de schimb valutar (19 acțiuni de control), în cadrul cărora au fost aplicate amenzi contravenționale în suma totală de 700.000 RON.

În acest context, dorim să subliniem faptul că, în premiera de la înființarea Oficiului, agenții constatatori din cadrul instituției împreună cu comisarii Gărzii Financiare și personalul de specialitate din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române au efectuat 21 acțiuni de control la entitățile raportoare prevăzute la art.8 lit. d) (agenți economici care desfășoară activități în domeniul jocurilor de noroc) din lege, răspunzând astfel și recomandărilor incluse în raportul peer-review pentru Capitolul 24 „Justiție și Afaceri interne”. În urma controalelor efectuate, agenții constatatori din cadrul Oficiului au încheiat procese verbale de constatare și sancționare a contravențiilor aplicând sancțiuni contravenționale în valoare totală de 415.000 RON reprezentând echivalentul a 116.901 Euro.

Principalele încălcări ale Legii nr. 656/2002, cu modificările și completările ulterioare, constatate în cadrul acțiunilor de control desfășurate în anul 2005 s-au referit la:

- neraportarea în termen de 24 de ore de către Oficiu a tranzacțiilor suspecte de spălare a banilor și a operațiunilor cu sume în numerar, în lei sau valută, a căror limită minimă reprezintă echivalentul în lei a 10.000 euro, indiferent dacă tranzacția se realizează prin una sau mai multe operațiuni legate între ele;
- neraportarea transferurilor externe în și din conturi pentru sume a căror limită minimă este echivalentul în lei a 10.000 euro;
- nedesemnarea unei persoane cu responsabilități în aplicarea Legii nr. 656/2002, ale căror nume se comunică Oficiului împreună cu natura și cu limitele responsabilităților menționate;
- nestabilirea de proceduri și metode adecvate de control intern, pentru a preveni și a împiedica spălarea banilor și finanțarea actelor de terorism, și neasigurarea instruirii angajaților pentru recunoașterea operațiunilor care pot fi legate de spălarea banilor sau de finanțarea actelor de terorism și luarea măsurilor imediate ce se impun în asemenea situații.

Procesul de modificare și completare¹³ a Legii nr. 656/2002 privind prevenirea și sancționarea spălării banilor, început încă din anul 2005, la inițiativa Oficiului și a Ministerului Justiției (MJ), **a fost finalizat în anul 2006.**

Cea mai importantă modificare a fost adusă de **Legea nr.36/1 martie 2006**, prin care s-au stabilit noi atribuții Oficiului, oglindite ulterior în reorganizarea instituției, respectiv atribuția de supraveghere și control dobândită de Oficiu pentru entitățile raportoare non-financiare care nu aveau o autoritate de supraveghere prudențială. Raportul Misiunii de Evaluare al Comisiei Europene (peer-review) din luna martie 2006 în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor, referindu-se la acest subiect, menționa că: „*Legislația principală este complet aliniată acquis-ului¹⁴ internațional și celui al U.E.*”

Principalele modificări aduse legii speciale au fost:

- ✓ Stabilirea **regimului de confidențialitate** a informațiilor în legătură cu sesizările primite conform art. 3 și 4 din lege care sunt prelucrate și utilizate în cadrul Oficiului;
- ✓ Stabilirea unor noi modalități de aplicare a prevederilor legii de către autorități sau structuri speciale;
- ✓ **Statuarea unor atribuții noi ale Oficiului pe linia supravegherii prudențiale, verificării și controlului** persoanelor care nu sunt supuse supravegherii prudențiale a unor autorități, așa cum este prevăzut la art.17 alin (1) lit.b);
- ✓ Stabilirea obligației pentru Oficiu, autorități sau structuri, de a constata contravențiile și de a aplica sancțiunile, după caz, așa cum este prevăzut la art.17 și art.22;
- ✓ Introducerea unor sancțiuni contravenționale complementare, respectiv:
“... a) confiscarea bunurilor destinate, folosite sau rezultate din contravenție;
b) suspendarea avizului, acordului sau a autorizației de exercitare a unei activități ori, după caz, suspendarea activității agentului economic, pe o durată de la o lună la 6 luni;
c) retragerea licenței sau a avizului pentru anumite operațiuni ori pentru activități de comerț exterior, pe o durată de la o lună la 6 luni sau definitiv;
d) blocarea contului bancar pe o durată de la 10 zile la o lună;
e) anularea avizului, acordului sau a autorizației de exercitare a unei activități;
f) închiderea unității.”

¹³ Scopul acestei modificări a fost îndeplinirea recomandărilor incluse în Rapoartele Comisiei Europene elaborate în urma misiunilor de evaluare derulate în anii 2005 și 2006.

¹⁴ Sub aspect legislativ, Oficiul a contribuit la atingerea, încă din anii precedenți, a unuia dintre obiectivele sale primordiale și anume *armonizarea legislației românești de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării actelor de terorism la standardele europene* impuse prin Directiva Uniunii Europene 91/308/CEE privind prevenirea utilizării sistemului financiar – bancar în scopul spălării banilor, modificată prin Directiva 97/2001/CEE a Parlamentului și Consiliului Uniunii Europene.

✓ Configurarea sistemului procedural de confiscare specială și a metodelor de investigație ce se pot folosi de către unitățile de Parchet, prin tehnici relative la interceptarea sistemelor de comunicații, supravegherea conturilor bancare, comunicarea actelor legale și a documentelor bancare, financiare și contabile și utilizarea agenților sub acoperire.

Tot în anul 2006, **Legea nr. 405 din 09 noiembrie 2006 privind modificarea Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism**, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 947 din 23 noiembrie 2006, a vizat:

- modificarea alineatului (3) al articolului 20 din Legea nr.656/2002, cu modificările și completările ulterioare, în sensul diminuării sporului acordat în cadrul Oficiului pentru gestionarea datelor și informațiilor clasificate de la 25% la 15%",

- modificarea Anexei la lege privind salarizarea membrilor plenului și personalului Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în vederea alinierii la legislația în vigoare, urmare aprobării O.U.G.nr.27/2006 *privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției*, act normativ ce a abrogat Ordonanța de urgență a Guvernului nr.177/2002 la care se făcea trimitere în varianta inițială a acestei anexe.

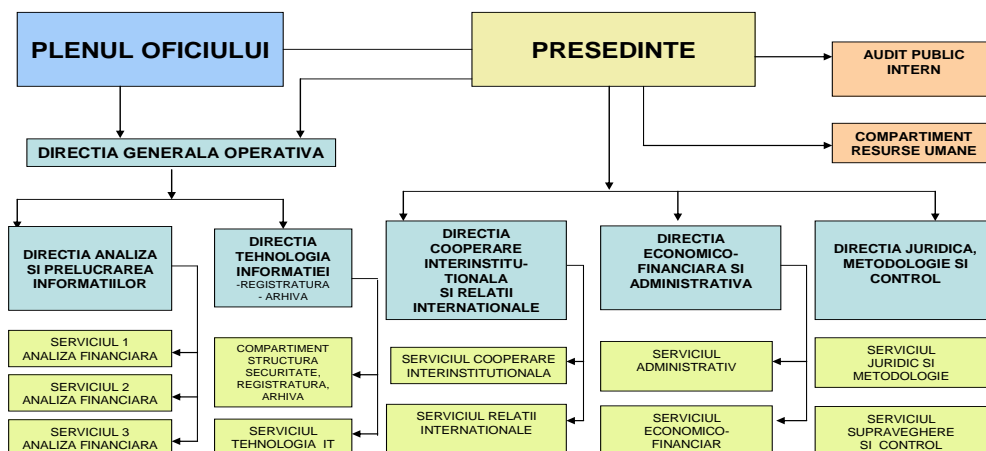
În luna *martie* 2006 a fost numit, prin Hotărâre a Guvernului, din rândul membrilor Plenului, noul Președinte al Oficiului, respectiv reprezentantul Băncii Naționale a României.

De asemenea, în perioada *februarie – aprilie* 2006 au avut loc schimbări în conducerea instituției, fiind revocați o parte dintre membrii Plenului Oficiului și numiți pe locurile rămase vacante alți reprezentanți ai instituțiilor în cauză, respectiv din partea Ministerului Justiției, Ministerului Administrației și Internelor, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Ministerului Finanțelor Publice din România. Menționăm că până la data prezentului Raport, reprezentantul Ministerului Finanțelor Publice, numit în baza H.G. nr.254/22 februarie 2006, nu s-a prezentat.

Noua conducere a Oficiului a inițiat, în luna martie 2006, un *proces de reorganizare a instituției*, care a debutat prin aprobarea de către Guvernul României a Hotărârii nr. 288/2006 conform căreia au fost abrogate Deciziile Primului-Ministru nr. 150 și 151 din 2004, cu precizarea că atribuțiile Plenului Oficiului și cele ale direcțiilor rămâneau în vigoare, până la adoptarea unui nou Regulament de organizare și funcționare al Oficiului.

În temeiul **Hotărârii Guvernului nr.531/2006 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor**, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 392 din 8 mai 2006, o nouă structură organizatorică a instituției a fost aprobată, aceasta vizând desființarea unor direcții, respectiv: Direcția juridică, integrare euroatlantică, cooperare inter-instituțională și internațională și managementul informațiilor clasificate, Direcția de implementare a legislației specifice, Direcția evaluare preliminară și managementul bazelor de date, înființarea unor noi direcții, respectiv: *Direcția Generală Operativă; Direcția analiză și prelucrare a informațiilor; Direcția tehnologia informației, Registratură, Arhivă; Direcția juridică, metodologie și control; Direcția cooperare inter-instituțională și relații internaționale și comasarea unora, respectiv: Direcția analiză și prelucrare a informațiilor și Direcția tehnologia informației, registratură, arhivă în cadrul Direcției Generale Operative.*

ORGANIGRAMA ONPCSB

Considerentele care au stat la baza necesității promovării unui nou Regulament de organizare și funcționare a instituției, precum și a abrogării Hotărârii Guvernului nr.479/2002 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor, consfințite, de altfel, prin Nota de fundamentare care a însoțit proiectul de Hotărâre de Guvern au urmărit eficientizarea activității Oficiului în concordanță cu cerințele privind integrarea României în structurile europene¹⁵.

Totodată, prin adoptarea noului Regulament de organizare și funcționare a Oficiului, **numărul maxim de posturi a crescut de la 84 la 120**, vizându-se, în special, **întărirea direcțiilor de specialitate cu atribuții în analiza și prelucrarea informațiilor, precum și a structurilor cu atribuții de supraveghere și control.**

În scopul întăririi supravegherii, verificării și controlului asupra implementării obligațiilor de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării actelor de terorism de către entitățile raportoare, în special de către cele din sectorul non-financiar, prin **H.G. nr.531/2006**, în cadrul Oficiului a fost înființată **Direcția Juridică, Metodologie și Control**. Printre atribuțiile noi ale acestei direcții s-a numărat și elaborarea legislației secundare pentru entitățile raportoare ce nu au autoritate de supraveghere proprie, precum și verificarea conformității acestor entități față de prevederile legii speciale.

Urmare reorganizării Oficiului și în conformitate cu atribuțiile suplimentare de supraveghere și control a entităților raportoare prevăzute la art. 8 din Legea nr.656/2002, cu modificările și completările

¹⁵ - "Strategia națională anticorupție pe perioada 2005 – 2007" aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.231/2005;

- Concluziile raportului FMI formulate având în vedere recomandările misiunii peer-review din decembrie 2005,

- Raportul de monitorizare al Comisiei Europene din Mai 2006:

"Alinierea la atribuțiile suplimentare conferite Oficiului prin intrarea în vigoare a Legii nr.36/2006 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.135/2005 privind modificarea Legii nr.656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, respectiv atribuții de supraveghere, verificare și control a entităților raportoare care nu sunt supuse supravegherii prudențiale a altor autorități, cât și competențe noi pe linia aplicării unor sancțiuni, în acest context fiind impetuos necesară restructurarea instituției astfel încât activitatea acesteia să corespundă noilor cerințe."

"Necesitatea alocării în structura organizatorică a Oficiului a cel puțin unei funcții administrative de nivel înalt, respectiv aceea de director general, care să contribuie la degrevarea Președintelui Oficiului de gradul de ocupare foarte mare de lucru a acestuia în privința gestionării atât a problemelor specifice deciziei și deliberării în Plenul Oficiului, cât și de gestionare a activităților curente pentru buna desfășurare a instituției;"

"Suplimentarea numărului total de posturi de personal de la 84 la 120 de posturi care să corespundă noilor cerințe conform volumului activității instituției."

ulterioare, în cadrul Direcției Juridice, Metodologie și Control funcționează Serviciul Supraveghere și Control care are prevăzut, conform schemei organizatorice, un număr de 12 posturi¹⁶.

În vederea desfășurării în bune condiții a activității Plenului Oficiului, sub aspect administrativ-organizatoric, în anul 2006, prin ordin al Președintelui Oficiului a fost numit un nou secretar de plen – din cadrul Serviciului Juridic și Metodologie.

Pornind de la concluziile cuprinse în **Raportul privind Corupția și Spălarea Banilor, elaborat în urma celei de a treia Misiuni de Evaluare Peer Review România, martie 2006**, și anume: *"Implementarea practică a legislației de combatere a spălării banilor în sectorul non-financiar este problematică, cu atât mai mult cu cât legislația secundară are lacune care privesc sectoarele non-financiare care nu au autorități de supraveghere"* și ținând cont de recomandările cuprinse în **Raportul FMI**, conform cărora se propunea o schimbare a accentuării și direcției eforturilor României privind combaterea spălării banilor și se reitiera recomandarea făcută în sensul întăririi reglementărilor privind entitățile non-financiare din cadrul celor mai sensibile domenii, pentru a se asigura înțelegerea de către acestea a importanței **Rapoartelor de tranzacții suspecte și a conformității cu legislația privind combaterea spălării banilor**, precum și în vederea implementării atât a noilor prevederi incluse în Legea nr. 36/2006, cât și a recomandărilor¹⁷ cuprinse în Raportul de Țară al Comisiei Europene publicat în luna mai 2006, **Oficiul a inițiat, începând cu luna iunie, procesul de elaborare a legislației secundare**. În acest sens au fost organizate întâlniri atât cu autoritățile de supraveghere prudențială (Comisia de Supraveghere a Asigurărilor, Comisia Națională a Valorilor Mobiliare și Banca Națională a României), cât și cu asociațiile profesionale din cadrul sectoarelor non-financiare considerate vulnerabile.

În urma acestor consultări, prin **Decizia Plenului Oficiului nr.496/11 iulie 2006 au fost aprobate Normele privind prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării actelor de terorism, standarde de cunoaștere a clientelei și control intern pentru entitățile raportoare non-financiare, care nu sunt supuse supravegherii prudențiale a unor autorități**, Decizie care a fost publicată în Monitorul Oficial nr.623/19.07.2006.

Aceste Norme au constituit **legislația secundară în domeniu**, necesară pentru elaborarea unor proceduri interne sectoriale, în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor de către asociațiile profesionale ale categoriilor de entități raportoare non-financiare¹⁸.

Prin amendamentele aduse de Legea nr.36/2006 fata de prevederile Legii nr.656/2002, cu modificările și completările ulterioare, **rolul de autoritate de supraveghere și control al Oficiului a crescut substanțial** în sensul că, acestuia îi revine sarcina directă de supraveghere a entităților raportare prevăzute la art.8 din Legea nr.656/2002 care nu au o autoritate de supraveghere prudențială, fapt consemnat în mod explicit și prin transpunerea în practică a recomandării misiunii de evaluare privind spălarea banilor (decembrie 2005): *"Situția neclară, de genul, cine și pentru ce este responsabil (cu excepția celor 3 autorități de supraveghere prudențială delegate să adopte norme în conformitate cu Legile 656/2002 și 230/2005) pare să lase un <vid> ce trebuie acoperit cu o deosebită atenție de către autoritățile implicate."*

¹⁶ La sfârșitul anului 2006 erau ocupate 10 posturi.

¹⁷ Recomandare din Raportul de Țară – mai 2006, Capitolul 24 – Justiție și Afaceri Interne: *"Încă lipsesc unele prevederi ale legislației secundare necesare implementării eficiente a legii de combatere a spălării banilor."*, Capitolul 4. Libera Circulație a Capitalurilor se preciza că: *"Trebuie adoptată legislația care să modifice legea privind combaterea spălării banilor, pentru anumite entități, ca de exemplu entitățile raportoare care nu au un organism de reglementare. Recomandările revizuite ale FATF privind spălarea banilor nu au fost încă aliniate"* iar în concluzie se specifică *"...Rezultatele sunt încă limitate, în domeniul implementării și aplicării legii, în special în ceea ce privește conștientizarea, raportarea tranzacțiilor suspecte și supravegherea activităților. În acest domeniu sunt necesare eforturi crescute și acțiuni rapide, în vederea eliminării acestor deficiențe în timp util, înaintea aderării"*.

¹⁸ În luna octombrie 2006, au avut loc doua întâlniri între reprezentanții Oficiului și cei ai Asociației Organizatorilor de Cazinouri din România, în cursul cărora specialiștii instituției noastre au acordat sprijin în procesul de elaborare a procedurilor și politicilor interne pentru aceste entități raportoare, în conformitate cu Decizia Plenului nr. 496/2006 pentru aprobarea Normelor privind prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării actelor de terorism, standardele de cunoaștere a clientelei și control intern pentru entitățile raportoare care nu sunt supuse supravegherii prudențiale a unor autorități. În luna decembrie 2006 cazinourile au fost primele entități raportoare non-financiare care au elaborat propriile proceduri și politici interne pentru cunoașterea clientelei și control intern în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării actelor de terorism.

Prin urmare, după intrarea în vigoare a Legii nr.36/2006, **art. 17** alineat (1) din Legea nr.656/2002, are următorul conținut: “*Modul de aplicare a prevederilor prezentei legi se verifică și se controlează, în cadrul atribuțiilor de serviciu, de următoarele autorități sau structuri:*

a) *autoritățile cu atribuții de control financiar, conform legii;*

b) *autoritățile de supraveghere prudentțială, pentru persoanele prevăzute la art. 8 supuse acestei supravegheri potrivit legii. Pentru persoanele care nu sunt supuse, potrivit reglementărilor în vigoare, supravegherii prudentțiale a unor autorități, atribuțiile de supraveghere, verificare și control se îndeplinesc de Oficiu;*

c) *structurile de conducere ale profesiilor juridice liberale, pentru persoanele prevăzute la art. (8) alin. (1) lit. e¹.”*

În luna decembrie a anului 2005, Oficiul a elaborat împreună cu Garda Financiară – Comisariatul General un **plan comun de control pentru primele 6 luni ale anului 2006** care a avut ca scop verificarea conformității unei largi categorii de entități raportoare privind respectarea obligațiilor legale de prevenire și combatere a spălării banilor/finanțare a actelor de terorism. Categoriile de entități raportoare vizate au fost: *casele de schimb valutar, casele de amanet, agenții imobiliari, societățile de leasing auto, cazinourile*¹⁹. Acțiunile prevăzute în planul de control au fost demarate încă din luna ianuarie 2006.

În baza planului de control comun, în perioada **01 ianuarie 2006 – 01 iulie 2006**, Oficiul și Garda Financiară au efectuat un număr de **46 acțiuni de control**²⁰ în urma cărora au fost aplicate amenzi contravenționale în valoare de 205.000 RON (suma reprezintă valoarea cumulată a amenzilor aplicate atât de Garda Financiară cât și de Oficiu) și au fost emise avertismente.

De asemenea, în perioada **01 ianuarie 2006 – 01 iulie 2006**, Oficiul și Banca Națională a României au efectuat **3 acțiuni de control la instituții de credit**.

În data de **11 iulie 2006** Plenul Oficiului a aprobat prin decizie **planul de control** pentru semestrul II al anului 2006. Acțiunile de control planificate prin acest plan s-au efectuat în comun cu comisarii Gărzii Financiare. Acest plan pornea de la necesitatea verificării entităților raportoare non-financiare prin prisma riscurilor operaționale, așa cum se stipula și în reglementările Uniunii Europene în materie (noua Directivă pentru stabilirea măsurilor de implementare a Directivei 2005/60/EC a Parlamentului European și Consiliului). Categoriile de *entități raportoare* vizate au fost: *casele de schimb valutar, agenții imobiliari, agențiile de turism, casele de licitații, dealerii auto, cooperativele de credit*.

În perioada **01 iulie – 31 decembrie 2006**, Oficiul și Garda Financiară au efectuat **67 acțiuni de control**²¹ în urma cărora au fost aplicate sancțiuni sub formă de avertismente și amenzi contravenționale în valoare totală de 75.000 RON.

În **cel de-al doilea semestru al anului 2006**, în baza prevederilor art.17 din Legea nr.656/2002, au fost efectuate *acțiuni de inspecție în comun cu reprezentanții direcției de specialitate din cadrul Băncii Naționale a României*, respectiv un număr de **8 acțiuni de control la instituții de credit**.

De asemenea, în perioada **17 – 21 iulie 2006** Oficiul împreună cu **Uniunea Națională a Notarilor Publici din România**, autoritatea de supraveghere a notarilor – profesie juridică liberală, au desfășurat în comun un număr de 15 acțiuni de control la birouri notariale în urma cărora au fost formulate recomandări privind perfecționarea modului de aplicare a prevederilor legale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor de către aceste entități raportoare.

¹⁹ Dacă în perioada 01.01-30.08.2005 nu se înregistrase niciun raport de tranzacții suspecte primit din partea cazinourilor, în perioada imediat următoare începerii acțiunilor comune de control și până la sfârșitul anului 2005, aceste entități au raportat 21 RTS-uri. De asemenea, se evidențiază faptul că în perioada 01.01-31.12.2006, volumul RTS-urilor raportate de către cazinouri a fost în continuă creștere – 46 RTS-uri.

²⁰ În perioada menționată au fost efectuate 46 acțiuni de control după cum urmează: case de schimb valutar (11), societăți de leasing (8), case de amanet (8), agenți imobiliari (16), agenți economici care desfășoară jocuri de noroc și pariuri (3).

²¹ Agenți imobiliari (11), case de licitații (3), case de schimb valutar (14), societăți de valori mobiliare (4), societăți leasing/dealeri auto (17), agenți de turism (12), societăți de consultanță (1), agenți economici care desfășoară jocuri de noroc și pariuri (5)

Acțiunile de control de specialitate desfășurate în anul 2006, la persoanele juridice prevăzute la art. 8 din Legea nr.656/2002, cu modificările și completările ulterioare, au fost în **număr de 139** și s-au efectuat **atât în comun cu inspectorii din cadrul Băncii Naționale a României, Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, Uniunii Naționale a Notarilor din România, precum și comisarii Gărzii Financiare, cât și numai de către agenții constatatori ai Oficiului.**

Urmare desfășurării acestor acțiuni de control, precizăm faptul că din 18 persoane juridice ce au fost sancționate cu amenzi contravenționale, un număr de 5 entități raportoare nu au avut obiecțiuni cu privire la sancțiunea aplicată, achitând astfel către bugetul de stat amenzile prevăzute în procesele verbale de constatare și sancționare a contravențiilor, care au constituit titlu executoriu fără altă formalitate, încasându-se astfel la bugetul de stat suma totală de 80.000 RON.

În legătură cu acțiunile Oficiului pe linia supravegherii și controlului entităților raportoare, amintim faptul că în data de 28 decembrie 2006 Oficiul a semnat un **Protocol cu Banca Națională a României ce are ca obiect conectarea Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor la Rețeaua de Comunicații Interbancare a Băncii Naționale a României.** Urmare acestui fapt, în primul semestru al anului 2007 entitățile raportoare prevăzute la *art.8 litera a* (respectiv instituțiile de credit) din Legea nr.656/2002 *pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, cu modificările și completările ulterioare* vor raporta „on-line” tranzacțiile în numerar mai mari de 10.000 EUR și transferurile externe mai mari de 10.000 EUR.

Totodată, în luna decembrie 2006, Serviciul Supraveghere și Control a inițiat elaborarea unor **Proceduri de lucru**²² pentru desfășurarea acțiunilor de supraveghere, verificare și control a entităților raportoare prevăzute la art. 8 din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, cu modificările și completările ulterioare.

Aceste proceduri stabilesc abordarea pe bază de expunere la riscul de spălare de bani a entităților raportoare, conducând, prin acțiunea de control, la depistarea vulnerabilității entităților raportoare privind spălarea banilor.

In ceea ce privește activitatea de analiza financiara desfășurata de Oficiu pe parcursul anului 2006, menționam ca:

În perioada de referință, Oficiul a primit 71.571 rapoarte conținând un număr de 12.848.399 operațiuni în numerar, în lei sau valută, a căror limită minimă reprezintă echivalentul în lei a 10.000 euro, având o valoare totală echivalentă de 41.927 milioane euro.

Începând cu acest an, se remarcă o schimbare în structura volumului rapoartelor primite de la entitățile raportoare, în sensul creșterii exponențiale a numărului de operațiuni raportate de notari (59.345 rapoarte) care surclasează, pentru prima oară, numărul rapoartelor transmise de către băncile comerciale (8.931 rapoarte), acest fapt datorându-se, în primul rând, introducerii prin Legea nr. 230/2005 a „*notarilor publici, avocaților și a altor persoane care exercită profesii juridice liberale, în cazul în care acordă asistență în întocmirea sau perfectarea de operațiuni pentru clienții lor privind cumpărarea ori vânzarea de bunuri imobile, acțiuni sau părți sociale ori elemente ale fondului de comerț, administrarea instrumentelor financiare sau a altor bunuri ale clienților, constituirea sau administrarea de conturi bancare, de economii ori de instrumente financiare, organizarea procesului de subscriere a aporturilor necesare constituirii, funcționării sau administrării unei societăți comerciale, constituirea, administrarea ori conducerea societăților comerciale, organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare sau a altor structuri similare, precum și în cazul în care își reprezintă clienții în orice operațiune cu caracter financiar ori vizând bunuri imobile*”, ca o nouă categorie de entități raportoare, precum și deschiderii imediate, spre o strânsă colaborare cu FIU-ul din România, a Uniunii Naționale a

²² Strategia de supraveghere și control va avea două componente majore, și anume: monitorizarea on-site și off-site a entităților raportoare.

Notarilor Publici, pe linia conștientizării notarilor cu privire la depistarea tranzacțiilor suspecte, cât și sub aspectul susținerii modalității de desfășurare a procesului de raportare.

Dacă în ceea ce privește numărul de rapoarte pentru transferurile externe în și din conturi, pentru sume a căror limită minimă este echivalentul în lei a 10.000 euro, în anul 2006, Oficiul a primit un număr de rapoarte aproximativ egal cu cel transmis FIU-ului în anii anteriori (2004 și 2005), respectiv 8.887 rapoarte, acestea provenind în totalitate de la bănci și sucursalele băncilor străine. În aceste rapoarte au fost cuprinse 1.192.932 operațiuni, cu o valoare totală de 184.532 milioane euro (suma de 2 ori mai mare decât cea înregistrată în anul 2005 și de 4 ori mai mare decât în anul 2004), dintre care 89.219 milioane euro reprezintă transferuri valutare din România în alte țări, iar 95.313 milioane euro reprezintă transferuri din alte țări în România.

De asemenea, în anul 2006, FIU-ul din România a primit un număr total de **3.196 rapoarte de tranzacții suspecte și sesizări** din care 2.720 rapoarte din partea entităților raportoare, 329 sesizări de la autoritățile de control financiar și supraveghere prudentială, 147 de la autoritățile de aplicare a legii. Și în acest caz dorim să remarcăm creșterea numărului de rapoarte de tranzacții suspecte transmise atât de către instituțiile non-financiare, în speța, cazinourile (46 rapoarte) și oficiile poștale (5 rapoarte), cât și a societăților de transfer de bani (8 rapoarte).

În scopul desfășurării în bune condiții a activității operative de analiză financiară în cadrul instituției, la data de 22 iunie 2006, Plenul Oficiului a aprobat noua „*Metodologie Internă de Analiză și Prelucrare a Informațiilor*”, în scopul creării unui nou sistem de selecție și analiză a informațiilor financiare transmise de către entitățile cu obligații de raportare.

Astfel, în urma analizei efectuate asupra rapoartelor de tranzacții suspecte și a sesizărilor luate în lucru de FIU în anul 2006, într-un număr de 336 de cazuri au fost identificate indicii temeinice de operațiuni de spălare de bani/finanțare acte de terorism, care au fost transmise sub forma unor sesizări către PICCJ, suma aproximativă a fi implicată în operațiunile suspecte ridicându-se la valoarea a 152 milioane euro.

Totodată, din analizele financiare efectuate în cursul anului 2006, a rezultat că principala infracțiune generatoare de bani murdari a fost evaziunea fiscală, care a fost identificată în proporție de 51,75% din cazurile în care au fost relevate indicii temeinice cu privire la săvârșirea infracțiunii de spălare a banilor. În aproximativ 10,89% din cazurile analizate, infracțiunea generatoare de bani murdari a fost înșelăciunea.

Și în acest an se observă faptul că cetățenii chinezi sunt implicați în activitatea de spălare a banilor obținuți din săvârșirea de infracțiuni, în special a infracțiunii de evaziune fiscală. De regulă, aceștia, prin intermediul societăților comerciale la care sunt asociați, efectuează depuneri frecvente în numerar, în sume mici – în general sub limită de raportare, cu justificarea „viză intrare în țară” și le transferă la extern, către diverse persoane fizice, cu justificarea „ajutor familial”.

Deși sumele transferate de aceștia au valori mici, datorită frecvenței foarte mari de transferuri externe efectuate, precum și a numărului mare de persoane care dispun aceste operațiuni, valoarea totală a sumelor care părăsesc teritoriul țării este semnificativă.

Alt aspect care rezultă din analizele financiare efectuate în cursul anului 2006 se referă la aceea că s-a redus semnificativ numărul de firme fantomă implicate în operațiunile suspecte de spălare a banilor, datorită intensificării acțiunilor de control ale instituțiilor abilitate în acest sens, cum ar fi Garda Financiară, Banca Națională a României, precum și Oficiul. Acțiunile de control au condus la reducerea numărului de persoane implicate în operațiunile de spălare a banilor.

Totodată, în ceea ce privește măsura suspendării operațiunilor suspecte de spălare a banilor, în cursul anului 2006, aceasta s-a dispus într-un număr de 4 cazuri.

Pe linia implementării cadrului legislativ de combatere a finanțării actelor de terorism, în anul 2006 au fost adoptate următoarele măsuri:

Începând cu luna septembrie 2006, Oficiul a participat, prin reprezentanții săi, atât la reuniunile grupului de lucru instituit prin Legea nr.206/2005 privind punerea în aplicare a unor sancțiuni internaționale, cât și la grupul de lucru al UE în domeniu. Participarea la aceste grupuri de lucru a permis deschiderea unor noi oportunități de cooperare în domeniul prevenirii și combaterii finanțării terorismului.

În data de 10.05.2006, Guvernul României a aprobat proiectul de lege privind ratificarea Convenției Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului, adoptată la Varșovia la data de 16 mai 2005. Proiectul de lege a fost aprobat de Parlamentul României, devenind Legea nr.420 din 22.11.2006, lege promulgată prin Decretul nr.1293/2006 publicat în Monitorul Oficial nr.968/04.12.2006, prin care Oficiul a fost desemnat ca una dintre principalele autorități de implementare a Convenției, fapt care va spori rolul Oficiului de factor activ în cadrul Sistemului Național de Prevenire și Combatere a Finanțării Actelor de Terorism.

Alte măsuri întreprinse privind combaterea finanțării actelor de terorism au fost:

- ✓ Numirea, în anul 2006, a unui nou reprezentant al Oficiului²³ în vederea participării la activitățile desfășurate la nivelul Sistemului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și a Finanțării Actelor de Terorism;
- ✓ Desemnarea unui reprezentant al Oficiului²⁴ la activitățile desfășurate la nivelul grupului de experți ai Centrului de Coordonare Operativă Antiteroristă;
- ✓ Prezentarea în cadrul programelor de instruire a entităților raportoare a legislației specifice în domeniu și a recomandărilor FATF, precum și a tipologiilor și metodelor de identificare a operațiunilor suspecte de finanțare a actelor de terorism;
- ✓ Efectuarea în regim de urgență a verificărilor la nivelul bazelor de date ale Oficiului, ca urmare a solicitărilor primite de la FIU-uri partenere, în situația în care solicitările au la bază suspiciuni de finanțare a actelor de terorism;
- ✓ Actualizarea lunară a bazei de date a Oficiului cu persoane suspecte de finanțare a actelor de terorism;
- ✓ Actualizarea permanentă a bazei de date cu persoane implicate în obținerea de fonduri prin utilizarea unor „scrisori nigeriene”;
- ✓ Încheierea unui protocol de colaborare între Oficiu și Agenția Națională de Control al Exporturilor, asigurând astfel implementarea cerințelor de eficientizare a colaborării bilaterale dintre instituțiile componente ale Sistemului Național de Prevenire și Combatere a Terorismului, sistem definit de Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului;
- ✓ Analizarea unui număr de 9 cereri de informații, referitoare la finanțarea actelor de terorism;
- ✓ Transmiterea către Serviciul Român de Informații a unui număr de 2 sesizări conținând suspiciuni de finanțare a actelor de terorism.

La începutul **anului 2007**, Oficiul împreună cu Ministerul Justiției au stabilit măsurile necesare a fi întreprinse în vederea notificării implementării Directivei 2005/60/EC a Parlamentului și a Consiliului European privind prevenirea folosirii sistemului financiar în scopul spălării banilor și al finanțării terorismului, precum și a Directivei 2006/70/EC privind stabilirea măsurilor de implementare a Directivei 2005/60/EC cu privire la definiția “persoanei expuse politic” și a criteriilor tehnice pentru procedurile de cunoaștere simplificată a clientelei, precum și, pentru excepțiile cu privire la activitățile financiare întreprinse ocazional sau foarte limitate. Pentru îndeplinirea acestei obligații, la nivelul Oficiului s-a constituit, prin Ordin al Președintelui, un colectiv de lucru în vederea elaborării unui proiect

²³ Reprezentantul P.I.C.C.J. în Plenul Oficiului.

²⁴ Consilierul Președintelui Oficiului pe probleme de combatere a corupției, a finanțării actelor de terorism și cooperare inter-instituțională.

de act normativ de modificare a Legii nr.656/2002, care sa transpuna integral dispozitiile Directivei 2005/60/CE si ale Directivei Comisiei 2006/70/CE.

Asociatia Româna pentru Transparența a acordat asistenta pentru institutia noastra în vederea îmbunatatirii cadrului legal privind activitatea de combatere a spalarii banilor, prin remedierea lacunelor existente în mecanismele de detectare a câstigurilor ilicite obtinute la nivel înalt, în cadrul Proiectului "Îmbunatatirea Luptei Împotriva Spalarii Banilor si a Coruptiei în România: Suport pentru Oficiul National de Prevenire si Combatere a Spalarii Banilor în scopul îmbunatatirii legislatiei si a capacitatii institutionale", derulat de Transparency International Romania, în cooperare cu Oficiul National de Prevenire si Combatere a Spalarii Banilor, finantat de Ambasada Marii Britanii la Bucuresti, prin Global Opportunities Fund/Reuniting Europe Programme.

Obiectivele majore urmarite de institutia noastra prin derularea acestui proiect au vizat: promovarea unui cadru de reglementare a activitatii de monitorizare a tranzactiilor, adecvat standardelor europene, în conformitate cu cerintele de aderare a României la U.E. si în acord cu atributiile Oficiului de a face propuneri de masuri în scopul prevenirii si combaterii spalarii banilor, precum si cresterea contributiei Oficiului la prevenirea si combaterea corupției în România în concordanta cu Planul de Actiune pentru implementarea Strategiei Nationale Anticoruptie si cerintele Raportului Comprehensiv de Monitorizare a României.

Potrivit calendarului de activități necesar pentru buna derulare a proiectului, **în cadrul proiectului, la nivelul anului 2007, au fost organizate următoarele activități:**

- Interviuri cu persoane de la nivelul conducerii Oficiului, în scopul identificării constrângerilor legislative și logistice, precum și implicațiilor, din punct de vedere al capacității instituționale, față de aplicarea la nivel național a dispozițiilor Directivei a III-a privitoare la persoanele expuse politic.

- Sesiune de informare organizată de Transparency International România (TI-RO) pentru personalul Oficiului în vederea implementării Proiectului „Îmbunătățirea luptei împotriva spălării banilor și a corupției în România: Suport pentru Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor în scopul îmbunătățirii legislației și a capacității instituționale”.

- Constituirea a *două grupuri de lucru* formate din specialiști ai Oficiului, în vederea formulării propunerii de politică publică astfel încât aceasta să fie în acord cu necesitățile actuale ale Oficiului.

- Întâlnire organizată de TI-RO în luna august 2007, la care au participat reprezentanții Oficiului, Ministerului Justiției, Gărzii Financiare, precum și cei ai autorităților de supraveghere prudențială și asociațiilor profesionale, în cadrul căreia s-a discutat documentul de politică publică, incluzând proiectul de modificare a legislației românești de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, în vederea armonizării cu prevederile Directivelor UE nr. 2005/60/CE și 2006/70/CE.

- Urmărind transpunerea integrală în legislația națională a *Directivei 2005/60/EC* a Parlamentului European și a Consiliului *privind prevenirea folosirii sistemului financiar în scopul spălării banilor și al finanțării terorismului*, **Asociația Română a Băncilor, Banca Națională a României Ministerul Finanțelor Publice și Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor au format un parteneriat numit Inițiativa de Proiecte Speciale (S.P.I.) pentru modernizarea industriei bancare românești, sprijinit de Programul Convergence administrat de Banca Mondială.** Unul dintre proiectele propuse a avut în vedere modificarea Legii nr.656/2002, în acest sens constituindu-se un grup de lucru, ce a avut ca obiect elaborarea unui **proiect de modificare a Legii nr.656/2002 privind prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a actelor de terorism, finalizat în luna aprilie 2007.**

Aceste demersuri au fost în deplină concordanță cu eforturile Oficiului în vederea îndeplinirii obligațiilor ce incumbă României, în calitatea sa de Stat Membru al Uniunii Europene, în lupta împotriva spălării banilor și a finanțării actelor de terorism, fapt pentru care, în iulie 2007 colectivul de lucru constituit la nivelul Oficiului a elaborat un proiect de lege care să transpună integral prevederile Directivei 2005/60/EC precum și ale Directivei 2006/70/EC în legislația internă, care a fost aprobat de Plenul Oficiului și transmis Ministerului Justiției, **instituție cu drept de inițiativă legislativă.**

În continuarea acestui demers, *în lunile septembrie, octombrie și noiembrie* au avut loc reuniunile de lucru în cadrul grupului constituit la nivelul Ministerului Justiției pentru modificarea Legii nr. 656/2002, în vederea transpunerii integrale a Directivei 2005/60 și a Directivei 2006/70 în legislația națională.

Pentru implementarea *“Normelor privind prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării actelor de terorism, standardele de cunoaștere a clientelei și control intern pentru entitățile raportoare non-financiare care nu sunt supuse supravegherii prudențiale a unor autorități”*, prin **Decizia Plenului Oficiului nr.90/2007** au fost aprobate **„Procedurile de lucru pentru desfășurarea acțiunilor de supraveghere, verificare și control al persoanelor fizice/juridice prevăzute la art. 8 din Legea nr.656/2002 cu modificările și completările ulterioare”**, document ce reprezintă instrumentul tehnico-juridic, armonizat cu legislația europeană pentru realizarea acțiunilor de supraveghere off-site și on-site de către personalul de specialitate din cadrul Serviciului Supraveghere și Control.

Sub aspectul analizei financiare, în cursul anului 2007, Direcția Analiză și Prelucrare a Informațiilor a finalizat 1.325 lucrări de bază, structura acestora după modul de finalizare fiind :

- număr de lucrări finalizate cu sesizarea PICCJ – 608;
- număr de lucrări finalizate cu sesizarea PICCJ și SRI – 8;
- număr de lucrări finalizate ca răspuns la solicitări de informații în baza art. 6(4) și 6(5) din Legea nr.656/2002 – 175;
- număr de lucrări trecute în evidență pasivă – 433;
- număr de lucrări trecute în evidență pasivă, cu sesizarea organului competent, conform art.6 (8) din Legea nr.656/2002 – 44, din care:
 - organul competent = PICCJ – 7 lucrări;
 - organul competent = Garda Financiară – 4 lucrări;
 - organul competent = Autoritatea Națională de Administrare Fiscală – 16 lucrări;
 - organul competent = Ministerul Internelor și Reformei Administrative – 17 lucrări.
- număr de lucrări conexate la lucrări finalizate – 49;
- număr de lucrări finalizate cu răspunsuri către diverse instituții – 8.

Având în vedere numărul mare de lucrări aflate în portofoliul analiștilor financiari, în luna iulie 2007, DAPI a supus atenției Plenului Oficiului o variantă îmbunătățită de modificare a metodologiei interne de analiză și prelucrare a informațiilor. În acest sens a fost testat un sistem de prioritizare a lucrărilor intrate în analiză și întrucât în urma testării s-a constatat că acest sistem de analiză a fost viabil în proporție de 97,79 %, la începutul anului 2008, Plenul Oficiului a aprobat punerea în aplicare a acestui nou sistem care, în fapt, reprezintă analiza preliminară a rapoartelor de tranzacții suspecte.

Din analizele financiare efectuate în cursul anului 2007, a rezultat că, din totalul sesizărilor înaintate organelor de cercetare penală, principala infracțiune generatoare de bani murdari a fost evaziunea fiscală, care a fost identificată în 66,41% din cazurile în care au fost relevate indicii temeinice cu privire la săvârșirea infracțiunii de spălare a banilor. În alte 5,47% din cazuri infracțiunea generatoare de bani murdari a fost înșelăciunea și în 7,81% din cazuri s-au identificat infracțiuni la Legea 31/1990.

Din sesizările transmise Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, care au avut la bază indicii de operațiuni de spălare de bani/finanțare acte de terorism, a rezultat o sumă de peste 200 milioane euro.

Analizând sursele de proveniență a sumelor supuse reciclării, constatate în analizele financiare finalizate în anul 2007, rezultă că domeniile de activitate cele mai vulnerabile sunt „comerț interior”, „comerț exterior”, „servicii” și domeniul „imobiliar”.

Concluziile analizelor efectuate în cadrul Direcției Analiză și Prelucrare a Informațiilor au permis identificarea modului general de acțiune al infractorilor în vederea spălării banilor rezultați în

urma săvârșirii de infracțiuni. Astfel, fondurile rezultate din săvârșirea de infracțiuni, sunt incluse în fluxuri financiare inițiate și desfășurate pentru disimularea provenienței lor ilicite, prin intermediul conturilor unor agenți economici controlați de persoane fizice implicate în activitățile infracționale respective. În astfel de scheme deseori sunt folosite conturile unor „firme fantomă”, create tocmai în scopul realizării unei „țesături” de operațiuni fără motivație economică, fictive, care au menirea de a îngreuna activitatea organelor de cercetare prin îndepărtarea fondurilor respective de sursa lor ilicită, precum și pentru mărirea șanselor infractorilor de a folosi în siguranță, evitând răspunderea penală, banii astfel dobândiți.

Una din atribuțiile principale ale Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor vizează **Supravegherea, verificarea și controlul entităților raportoare**, a cărei implementare constă în totalitatea activităților de evaluare și monitorizare sistematică a indicatorilor de risc de spălare de bani realizate la sediul Oficiului (**off-site**) și la sediul entității raportoare (**on-site**). Pentru a pune în aplicare această atribuție, Serviciul Supraveghere și Control a urmărit în anul 2007 următoarele linii de acțiune:

I. La începutul anului 2007, au fost emise **Procedurile de lucru pentru desfășurarea acțiunilor de supraveghere, verificare și control al persoanelor fizice/juridice prevăzute la art. 8 din Legea nr.656/2002 cu modificările și completările ulterioare**, aprobate prin Decizia Plenului Oficiului nr. 90/2007.

Aceste proceduri de lucru reprezintă instrumentul tehnico-juridic, armonizat cu legislația europeană (**Directiva 2005/60/CEE** a Parlamentului și a Consiliului European din 26 octombrie 2005 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și finanțării terorismului - Directiva a III-a și cele 40 + 9 Recomandări FATF), cu ajutorul căruia analiștii financiari implementează atribuțiile specifice acestui serviciu, respectiv: **supravegherea, verificarea și controlul entităților raportoare**. Scopul documentului ante-menționat îl constituie punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 656/2002 cu modificările și completările ulterioare și a Normelor privind prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării actelor de terorism, standardele de cunoaștere a clientelei și control intern pentru entitățile raportoare care nu sunt supuse supravegherii prudentiale a unor autorități, aprobate prin Decizia Plenului Oficiului nr. 496/2006, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 623/19.07.2006.

Procedurile de lucru pentru desfășurarea acțiunilor de supraveghere, verificare și control al persoanelor fizice/juridice prevăzute la art. 8 din Legea nr.656/2002 cu modificările și completările ulterioare sunt **structurate** astfel:

a. Supravegherea off site – se realizează prin interogarea bazelor de date gestionate în cadrul Oficiului, în scopul identificării unor potențiale nerespectări ale obligațiilor legale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor, precum și al finanțării actelor de terorism, de către entitățile reglementate.

Evaluarea riscului de spălare a banilor și finanțare a actelor de terorism se realizează, în cadrul supravegherii off site, cu ajutorul sistemului MAINSET. Acesta stabilește, în funcție de anumiți indicatori generali de risc, identificați în bazele de date accesibile Oficiului, nivelul de expunere la riscul de spălare a banilor sau finanțare a actelor de terorism pentru fiecare entitate supravegheată.

Realizarea și implementarea sistemului MAINSET a avut loc în anul 2007, după testarea mai multor modele de evaluare și reprezintă un pas important, novator pentru maniera de lucru în cadrul serviciului.

Riscul privind spălarea banilor și finanțarea actelor de terorism – reprezintă riscul determinat de factori interni, cum ar fi derularea neadecvată a unor activități interne, existența unui personal sau a unor sisteme necorespunzătoare, ori de factori externi, cum ar fi condițiile economice ale entităților reglementate, ca urmare a neaplicării sau a aplicării defectuoase a dispozițiilor legale ori contractuale, precum și a lipsei de încredere a publicului în integritatea entității în cauză.

Pentru categoriile de risc sunt stabilite **nivele de risc în funcție de situațiile de risc supravegheate.**

- RISC LIMITAT – steag albastru
- RISC PARȚIAL LIMITAT – steag verde
- RISC MEDIU – steag galben
- RISC PARȚIAL ÎNALT – steag portocaliu
- RISC ÎNALT – steag roșu

Steagul roșu, portocaliu și galben arată în fapt, gradual, vulnerabilitatea expunerii entității raportoare la riscul privind spălarea banilor și finanțarea terorismului, reprezentând la nivelul instituției noastre măsurile necesare a fi dispuse ca instrumente de prevenție a spălării banilor sau finanțării actelor de terorism.

În cursul anului 2007, Serviciul Supraveghere și Control a efectuat supravegherea off site a unui număr de **8.858 entități raportoare**, respectiv: 682 de societăți comerciale ce au ca obiect de activitate comerț cu autovehicule; 1741 fundații; 6435 agenții imobiliare.

O situație detaliată a rezultatelor supravegherii offsite a entităților raportoare pe județe și obiecte de activitate este prevăzută în Anexa nr. 1.

Ca urmare a supravegherii offsite, Oficiul a solicitat Gărzii Financiare să efectueze controale de specialitate pe linia de prevenire și combatere a spălării banilor și a actelor de terorism la un număr de **347 agenți economici**, din care: 46 societăți comerciale ce au ca obiect de activitate comerț cu autovehicule; 43 fundații; 1 asociație; 257 agenții imobiliare

b. Supravegherea on site – se realizează prin activitățile desfășurate de agenții constatori în baza planului de verificare și control, precum și a solicitărilor/sesizărilor adresate Oficiului de către terți, în vederea constatării modului de implementare a prevederilor Legii 656/2002, la sediul entităților raportoare prevăzute la art.8 din legea sus-menționată.

Principalul obiectiv al supravegherii on-site îl constituie diminuarea nivelului de neconformitate al entităților cu obligații legale de combatere a spălării banilor – Legea nr. 656 /2002, cu modificările și completările ulterioare.

Rezultate așteptate: În cadrul acțiunilor de verificare și control, analiștii financiari, în calitate de agenți constatori, analizează și evaluează documentele prezentate de persoana desemnată a entității raportoare, cu scopul determinării modalității de conformitate la prevederile legale în vigoare și de a identifica măsurile adecvate de prevenire și combatere a spălării banilor sau a finanțării terorismului.

Serviciul Supraveghere și Control a efectuat, în perioada ianuarie – decembrie 2007, supravegherea on site a unui număr de **234 entități raportoare**, respectiv: 3 instituții de credit; 14 societăți comerciale care desfășoară jocuri de noroc; 2 societăți de servicii de investiții financiare; 133 de societăți comerciale ce au ca obiect de activitate comerț cu autovehicule; 8 societăți de contabilitate și consultanță fiscală; 18 fundații; 56 de agenții imobiliare.

O situație detaliată a rezultatelor supravegherii on site a entităților raportoare pe județe și obiecte de activitate este prevăzută în Anexa nr. 2.

În vederea diminuării riscului de spălare a banilor și a finanțării actelor de terorism, ca urmare a efectuării controalelor de specialitate, organele de control au aplicat entităților prevăzute la art. 8 din Legea nr. 656/2002 sancțiuni contravenționale principale, respectiv *avertismente și amenzi contravenționale.*

În perioada ianuarie – decembrie 2007, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în conformitate cu dispozițiile art. 17 din Legea nr. 656/2002, a efectuat controale comune cu Garda Financiară, aplicându-se amenzi contravenționale în valoare totală de 600. 000 RON.

Deficiențele constatate ca urmare a acțiunilor de control au reprezentat încălcări ale prevederilor art. 3 alin (6), art. 14, art. 16 din Legea nr. 656/2002, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Normelor privind prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării actelor de terorism, standarde de cunoaștere a clientelei și control intern pentru entitățile raportoare non-financiare, care nu

sunt supuse supravegherii prudentiale a unor autorități, aprobate prin Decizia Plenului Oficiului nr. 496/2006.

Pentru o mai bună instruire a entităților care intră sub incidența Legii nr. 656/2002, la nivelul Serviciului Supraveghere și Control au fost elaborate, în anul 2007, pe baza cazurilor analizate de Oficiu, în baza prevederilor H.G. nr.531/2006, un număr de **22 tipologii specifice de spălare a banilor și/sau de finanțare a actelor de terorism.**

Analizii financiari din cadrul Serviciului Supraveghere și Control au participat, în calitate de lectori, la un număr semnificativ de instruiți organizate la inițiativa Oficiului ori la cererea entităților raportoare.

De asemenea, în data de 06 iunie 2007 a avut loc la sediul Oficiului o întâlnire a reprezentanților Oficiului cu comisarii Gărzii Financiare în vederea aplicării în mod unitar a Legii nr. 656/2002, cu modificările și completările ulterioare și a identificării modalității optime de realizare a activităților de inspecție comune la entitățile raportoare prevăzute de legea specială.

Sub aspectul optimizării sistemului informatic al Oficiului, anul 2007 a marcat realizări atât în planul dotărilor cu echipamente performante cât și al dezvoltării și implementării de soluții moderne, menite a îmbunătăți capacitatea și performanțele operaționale ale instituției, precum și conformitatea cu cerințele internaționale din domeniu, după cum urmează:

- Operaționalizarea unui server multiprocesor, precum și a extensiei acestuia, pentru creșterea capacității și vitezei de lucru, fapt care a dus la reducerea timpilor de răspuns în cazul accesării bazei de date și, implicit la scurtarea perioadei alocate analizelor efectuate la nivelul DAPI;
- Ca urmare a creșterii numărului de personal, **au fost achiziționate și instalate 30 stații de lucru și 10 imprimante performante**, care să asigure desfășurarea activităților specifice conform noilor cerințe de organizare a direcțiilor;
- În vederea asigurării condițiilor tehnice corespunzătoare prelucrării informațiilor clasificate în format electronic, în baza **Protocolului de Donație încheiat între Ambasada Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord și Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor**, protocol semnat în cadrul programului **Global Opportunities Fund**, au fost donate Oficiului, *echipamente acreditate TEMPEST, în valoare de 62.669,49 RON.*

Aceste echipamente IT asigură securitatea gestionării și folosirii informațiilor clasificate în cadrul Oficiului, în vederea acreditării ulterioare a sistemului informatic care gestionează informațiile electronice clasificate, fiind indispensabile prelucrării informațiilor electronice în sistem securizat.

- Pentru securizarea și creșterea vitezei de lucru în ceea ce privește schimbul de informații în rețeaua EGDMONT, s-a trecut la noua versiune de lucru a aplicațiilor folosite, cu caracteristici mult îmbunătățite;
- O realizare deosebită pentru Direcția Tehnologia Informației o reprezintă achiziționarea și implementarea serviciului de conectare a Oficiului la Rețeaua de Comunicații Interbancare, precum și operaționalizarea unui sistem pentru transfer de fișiere între instituțiile de credit și Oficiu, prin intermediul acestei rețele de comunicații. **Activitatea a fost realizată în colaborare cu Asociația Română a Băncilor și Banca Națională a României.** În baza Protocolului de colaborare semnat cu Banca Națională a României, având ca obiect conectarea Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor la Rețeaua de Comunicații Interbancare a Băncii Naționale a României, în cursul anului 2007 au fost conectate un număr de 21 instituții de credit, care raportează „on-line” tranzacțiile în numerar mai mari de 10.000 EUR și transferurile externe mai mari de 10.000 EUR, iar pentru restul instituțiilor de credit, acest proces de conectare fiind în curs de desfășurare. Prin realizarea acestui sistem, s-a creat posibilitatea comunicării rapide și sigure între Oficiu și instituțiile de credit, în vederea transmiterii, atât a raportărilor zilnice, cât și pe viitor, a tuturor informațiilor necesare în procesul de analiză;

- Pentru îmbunătățirea accesului și obținerea de informații din domeniul legislativ într-un timp mai scurt și cu mai mare acuratețe, **a fost implementată noua versiune a programului legislativ EUROLEX**, asigurând totodată accesul întregului personal la acesta;
- A fost achiziționat și implementat sistemului de protecție la viruși informatici, soluție eficientă împotriva eventualelor mesaje nesolicitate de tip spam;
- Ca urmare a punerii în funcțiune a rețelei EXTRANET în România, a fost operaționalizat un punct de prezență în această rețea la nivelul instituției, conform legislației în materie, respectând în acest fel cerințele U.E. în materie de protecție a informațiilor clasificate.

Specialiștii Direcției Tehnologia Informației au asigurat permanent suportul necesar remedierii erorilor apărute în activitatea curentă, remedierea operativă a tuturor problemelor de comunicație cu celelalte instituții ale căror baze de date se accesează on-line ca și rezolvarea celor legate de crearea condițiilor de lucru ale noilor angajați.

Totodată, în cursul anului 2007, au fost întocmite noi documente prevăzute de Legea nr. 182/2002 și de H.G. 585/2002, pentru conformarea la prevederile legislației privind protecția informațiilor clasificate, respectiv **Programul de prevenire și scurgere a informațiilor clasificate și Planul de pază și apărare al obiectivelor, sectoarelor și locurilor care prezintă importanță deosebită pentru protecția informațiilor clasificate**, documente verificate și avizate de către Serviciul Român de Informații.

Pentru pregătirea personalului și verificarea acestuia cu privire la conformarea la normele legale în vigoare privind protecția informațiilor clasificate, au fost organizate un număr de *5 activități de instruire*, potrivit Planului de pregătire pe anul 2007 și au fost efectuate *10 controale interne*, privind respectarea normelor de protecție a informațiilor clasificate, în conformitate cu Planul de control intern pe anul 2007.

Având în vedere prevederile legale în vigoare, au fost actualizate Normele interne privind Protecția informațiilor clasificate în cadrul Oficiului și a fost elaborat **Ghidul pentru încadrarea corectă și uniformă a informațiilor secrete de stat în clase și niveluri de secretizare**.

Sub aspectul managementului resurselor umane, în luna ianuarie 2007, conform *H.G. 531/19 aprilie 2006 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor*, Oficiul dispunea de un număr de 120 de posturi, dintre care erau ocupate 94.

Urmare recomandărilor exprese cuprinse în Raportul de monitorizare privind România, întocmit de Comisia Europeană, cu privire la *consolidarea capacității operaționale a Oficiului, inclusiv prin angajarea de personal suplimentar, procesul de angajare a continuat și în anul 2007*, astfel încât au fost organizate **2 concursuri** prin intermediul cărora au avut posibilitatea să candideze persoane a căror calificare și experiența a corespuns criteriilor și exigențelor solicitate de ONPCSB.

Cele **2 concursuri** s-au desfășurat astfel:

- în perioada 24.01-27.02.2007 au fost scoase la concurs 6 posturi vacante, dintre care au fost ocupate 3;
- în perioada 24.10-13.11.2007 au fost scoase la concurs 18 posturi vacante, dintre care au fost ocupate 13.

În aceste condiții, la finele anului 2007, organigrama Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor cuprinde **120 de posturi, respectiv 101 angajați și 19 locuri vacante**.

Implementarea planului de acțiune privind cooperarea inter-instituțională reprezintă un element de eficientizare a activităților specifice în domeniul combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism

- Astfel, prin planul de acțiune de cooperare inter-instituțională, în anul 2007, s-a urmărit organizarea unor întâlniri periodice (reuniuni comune de lucru) și discuții la nivel de management, între reprezentanții tuturor instituțiilor implicate în lupta împotriva spălării banilor și finanțării actelor de terorism (*Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, Direcția Națională Anticorupție, Banca Națională a României, Garda Financiară, Agenția Națională de Administrare Fiscală, Direcția de Combatere a Marii Criminalități Economico-Financiare – din cadrul M.I.R.A., Serviciile de Informații, etc.*), destinate creșterii operativității în transmiterea și prelucrarea sesizărilor, convenirii modalităților de aplicare unitară a legislației în domeniu, analizării necesităților de pregătire profesională de specialitate și formulării de propuneri de programe/acțiuni în acest sens, precum și pentru stabilirea coordonatelor activității pentru anul 2007, luând în considerare Planul de măsuri prioritare pentru integrarea României la Uniunea Europeană în anul 2007.

Cooperarea cu Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și Direcția Națională Anticorupție

Pe linia creșterii integrității și a rezistenței sistemului instituțional de prevenire și combatere a spălării banilor, se evidențiază relațiile permanent active de cooperare dintre Oficiu, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și Departamentul Național Anticorupție, realizate prin:

- **organizarea unor întâlniri periodice și discuții la nivel de management pentru creșterea operativității și a transmiterii sesizărilor în timp real;**
- **desemnarea persoanelor de contact din cadrul instituțiilor respective pentru stabilirea unei comunicări directe și rapide în vederea soluționării operative a cazurilor de spălare a banilor și/sau a celor derivate din infracțiunile de corupție și infracțiunile conexe asimilate corupției.**

Pornind de la necesitatea întăririi capacității de analiză și sinteză a personalului Oficiului, în lunile februarie și martie 2007 au fost organizate mai multe **seminarii ce au avut ca scop instruirea analiștilor din cadrul direcției operative a instituției (DAPI)**, în vederea unei mai bune observări și analizări a modalităților concrete de spălare a banilor prin intermediul pieței de capital, tema centrală a acestor întâlniri vizând "*Spălarea banilor și piața de capital*", seminarii la care a participat un specialist din cadrul D.I.I.C.O.T.

În scopul identificării soluțiilor de perfecționare a cooperării între cele două instituții și ținând cont de necesitatea implementării Recomandării 26 a F.A.T.F, în luna *mai 2007* a avut la sediul Oficiului o întâlnire a reprezentanților Oficiului cu reprezentanții Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și ai Direcției Naționale Anticorupție din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție având ca obiectiv creșterea operativității în transmiterea și prelucrarea sesizărilor Oficiului. Totodată s-a analizat și posibilitatea **organizării unor seminarii regionale cu procurorii din teritoriu, la care să participe specialiștii Oficiului pentru prezentarea rolului instituției și legislația în domeniul CSB/CFT – obiectiv care are în vedere întâlniri cu reprezentanții parchetelor din teritorii (procurori).**

Tot pe linia cooperării cu unitățile de parchet, în luna *septembrie 2007* a avut loc la sediul Oficiului o vizită de studiu a unei delegații de procurori din Republica Moldova, acțiune programată în cadrul Proiectului comun al Comisiei Europene și al Consiliului Europei pentru combaterea corupției, spălării banilor și finanțării terorismului în Republica Moldova, proiect ce a beneficiat și de sprijinul Direcției Naționale Anticorupție din România. Întâlnirea cu reprezentanții Oficiului a evidențiat lucrul operativ în dosare de spălare a banilor având legătura cu fapte de corupție și cooperarea între Oficiu și DNA în legătura cu sesizările transmise de Oficiu.

Cu ocazia întâlnirilor cu reprezentanții unităților de parchet (DIICOT, DNA și Secția de urmărire penală și criminalistică) a fost subliniată buna colaborare cu Oficiul, iar referitor la sesizările transmise de instituția noastră către aceste unități opinia unanim acceptată a fost aceea că, în ultimii doi ani calitatea acestora s-a îmbunătățit, fapt ce a condus la o mai bună administrare a probelor în cauzele având la bază informații transmise de Oficiu în conformitate cu Legea nr.656/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Trebuie precizat faptul că însuși **Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism**, cu modificările și completările ulterioare, face referire la câteva aspecte pe linia cooperării Oficiului cu aceste instituții în domeniul specific de activitate, spre exemplu art. 6 alin. 8 care prevede că *“Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau, după caz, Parchetul Național Anticorupție va comunica trimestrial stadiul de rezolvare a sesizărilor transmise, precum și cuantumul sumelor aflate în conturile persoanelor fizice sau juridice pentru care s-a dispus blocarea, ca urmare a suspendărilor efectuate”*.

În acest sens, rezultatele măsurilor de perfecționare a cooperării Oficiului cu structurile Ministerului Public sunt reflectate prin evoluția următorilor indicatori:

- La nivelul Oficiului, în anul 2007, un număr de **608** lucrări au fost finalizate cu sesizarea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu privire la suspiciuni de spălare a banilor și un număr de **8** lucrări au fost finalizate cu sesizarea Serviciului Român de Informații cu privire la suspiciuni de finanțare a actelor de terorism, față de **336** sesizări cu privire la suspiciuni de spălare a banilor sau finanțare a actelor de terorism transmise în anul 2006 către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Serviciul Român de Informații (o creștere de 83,33%);
- În anul 2007, la nivelul **Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism** - din cadrul PICCJ, au fost soluționate un număr total de **432 de cauze**, ceea ce reprezintă o creștere de **141,3%**, față de anul 2006 când au fost soluționate un număr de **179 cauze**. Dintre **acestea au fost soluționate cu rechizitoriu un număr de 18**, dispunându-se trimiterea în judecată a unui număr de 85 inculpați din care 30 arestați.
- Valorificând informațiile transmise de Oficiu, în cursul anului 2007, **Direcția Națională Anticorupție** a dispus trimiterea în judecată a 7 inculpați în raport de 8 infracțiuni de spălare de bani (faptele regăsindu-se în **3 rechizitorii**).

Tot pe linia cooperării cu unitățile de parchet, se înscrie și acțiunea din luna *decembrie 2007*, respectiv seminarul cu tema *„Investigația financiară în cazurile de spălare de bani și finanțarea terorismului”*, organizat de către Ministerul Public din România, împreună cu Fondul Monetar Internațional la care au participat și specialiștii Oficiului. Reprezentanții instituției au susținut prezentarea cu tema *„Probleme referitoare la investigațiile financiare în domeniul spălării banilor și finanțarea terorismului. Experiența ONPCSB cu privire la principalele infracțiuni în domeniu”*. La eveniment au participat reprezentanți ai principalelor autorități de aplicare a legii din România, precum și reprezentanții UNODC, Consiliului Europei, Interpol.

Cooperarea cu Banca Națională a României

În baza Protocolului semnat de Oficiu cu Banca Națională a României în anul 2006, a fost realizată conectarea instituției noastre la Rețeaua de Comunicații Interbancare a Băncii Naționale a României, ceea ce permite în prezent instituțiilor de credit să raporteze *„on-line”* tranzacțiile în numerar mai mari de 10.000 EUR precum și transferurile externe mai mari de 10.000 EUR.

Totodată, este de subliniat faptul că formă finală a proiectului de modificare legislativă pentru transpunerea în integralitate a Directivei 2005/60/CE și Directivei Comisiei 2006/70/CE, întocmit la nivel tehnic de către Ministerul Justiției, instituția cu drept de inițiativă *s-a realizat și cu sprijinul experților din cadrul băncii centrale* alături de ceilalți reprezentanți ai instituțiilor implicate în procesul de prevenire și

combatere a spălării banilor și finanțării actelor de terorism, prin intermediul întâlnirilor periodice de la nivelul comitetului de lucru înființat în acest scop.

De asemenea, în luna *septembrie* 2007, la sediul Băncii Naționale a României a avut loc o întâlnire între reprezentanții Oficiului și cei ai băncii centrale, în scopul realizării unei abordări unitare asupra delimitării responsabilităților între Banca Națională a României și Oficiu, atât din perspectiva Directivei 2005/60/CE pentru prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și finanțării terorismului, cât și din perspectiva Regulamentului CE nr. 1781/2006 referitor la informațiile privind ordonatorul ce trebuie să însoțească transferurile de fonduri.

Încheierea de protocoale de cooperare cu principalele autorități componente ale sistemului de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului (CSB/CFT) și asociații profesionale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și desemnarea persoanelor de contact din cadrul instituțiilor respective pentru stabilirea unei comunicări directe și rapide în vederea soluționării operative a cazurilor de spălare a banilor și/sau a celor derivate din infracțiunile de corupție și infracțiunile conexe asimilate corupției precum și organizarea de întâlniri periodice între lucrătorii operativi din cadrul acestora, în scopul perfecționării și valorificării cu maximă operativitate a informațiilor.

În aplicarea dispozițiilor Legii nr.656/2002 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, cu modificările și completările ulterioare și cu prevederile H.G 531/2006 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în anul 2007 Oficiul a încheiat două protocoale de cooperare cu Camera Auditorilor Financiar din România și Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private.

Programe de pregătire pentru entitățile raportoare derulate de Oficiu în anul 2007

Angajamentele asumate de România în perioada de pre-aderare au continuat să reprezinte și în anul 2007 obiectul unei atenții speciale, de îndeplinirea acestora depinzând integrarea propriu-zisă.

Având în vedere aceste considerente, a fost elaborat „**Planul de măsuri prioritare - în anul 2007 - pentru integrare europeană**”, pornindu-se de la planul existent, respectiv „Planul de măsuri pentru remedierea deficiențelor semnalate de Comisia Europeană în Raportul de Monitorizare din 26 septembrie 2006”, prin actualizarea și completarea acestuia cu *măsuri suplimentare*, precum și *acțiuni noi specifice perioadelor de tranziție*.

Unul dintre obiectivele cuprinse în Strategia Oficiului pentru anul 2007 a constat în „Intensificarea acțiunilor de instruire și formare profesională cu reprezentanții entităților raportoare prevăzute la art. 8 din Legea nr.656/2002, cu modificările și completările ulterioare”, luând în considerare și necesitatea implementării „Normelor privind prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării actelor de terorism, standarde de cunoaștere a clientelei și control intern pentru entitățile raportoare non-financiare, care nu sunt supuse supravegherii prudentiale a unor autorități”, emise de Oficiu în anul 2006, norme ce promovează abordarea pe baza de risc atât în privința supravegherii cât și a controlului entităților raportoare în concordanță cu prevederile Directivei 2005/60/CE a Parlamentului și a Consiliului European din 26 octombrie 2005 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și finanțării terorismului.

Un aspect cheie într-o astfel de abordare constă în sprijinul acordat de supraveghetori entităților raportoare pentru a acționa corespunzător în vederea prevenirii spălării banilor și a finanțării actelor de terorism, sens în care Oficiul a acționat în cursul anului 2007, prin **implementarea a două Planuri semestriale de instruire** pentru entitățile raportoare prevăzute la art. 8 din Legea 656/2002, aferente fiecărui semestru al anului 2007, aprobate prin Deciziile Plenului nr. 374/19.03.2007 și nr. 1101/16.08.2007. Prin cele două planuri de instruire s-a realizat și implementarea uneia dintre măsurile ce reveneau Oficiului conform „Planului de măsuri prioritare - în anul 2007 - pentru integrare europeană”, respectiv **organizarea de sesiuni de instruire destinate entităților raportoare**.

În conformitate cu cele două Planuri de instruire, Oficiul a organizat în cursul anului 2007 un număr de **54 sesiuni de instruire** în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism, pentru un spectru larg de entități raportoare.

Programarea asistentei financiare acordată de Uniunea Europeană

În conformitate cu prevederile HG nr.869/2002 pentru perfecționarea Unităților de Implementare a Programelor PHARE, la nivelul Oficiului funcționează o Unitate de Implementare a Programelor (UIP) în cadrul căreia își desfășoară activitatea specialiști din următoarele direcții: direcția cooperare inter-instituțională și relații internaționale, direcția juridică, metodologie și control, direcția de tehnologia informației și direcția economico-financiară și administrativă.

În cursul anului 2007, UIP în consultare cu direcțiile de specialitate din cadrul Oficiului, a demarat activitatea de elaborare a documentației de atribuire a contractelor pentru următoarele componente ale proiectului **PHARE 2006/018-147.03.12.5 “Dezvoltarea sistemului instituțional de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului”**:

- dezvoltarea sistemului electronic securizat de transfer al datelor și pregătire profesională a administratorilor și utilizatorilor;
- crearea unui sistem de management al cazurilor;
- achiziționare hardware și software pentru acreditarea sistemului informatic și de comunicații în conformitate cu Legea nr. 182/2002;
- crearea unui sistem de recuperare a datelor și informațiilor în caz de dezastru.

Valoarea totală a proiectului este de 1,34 milioane Euro, din care 1 milion Euro contribuție a bugetului Phare al UE și 340.000 Euro cofinanțare de la bugetul de stat.

Documentația de atribuire a contractelor va fi transmisă la MEF – Oficiul de Plăți și Contractare Phare la începutul anului 2008, în vederea demarării procedurilor de achiziție.

Un alt instrument prin care se derulează asistența financiară oferită de UE pentru noile state membre este facilitatea de tranziție. În cadrul exercițiului de programare pentru facilitatea de tranziție, Unitatea de Implementare a Proiectelor a identificat și a elaborat o propunere de proiect, pe baza priorităților stabilite prin Raportul comprehensiv privind pregătirea pentru aderarea României la UE, dat publicității de Comisia Europeană în septembrie 2006.

Proiectul, propus a fi finanțat în cadrul **facilității de tranziție**, este intitulat **“Lupta împotriva spălării banilor și a finanțării terorismului”** și are o valoare totală de 550.000 Euro, din care 530.000 Euro contribuție UE și 20.000 Euro cofinanțare de la bugetul de stat. Proiectul are următoarele **obiective**:

- analizarea legislației în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului;
- creșterea capacității instituționale a Oficiului;
- pregătirea profesională a entităților raportoare financiare și non-financiare, care nu au o autoritate de supraveghere.

Pe parcursul anului 2007, Oficiul a realizat și a finalizat în baza Hotărârii Guvernului nr. 531/19 aprilie 2006 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, procedurile legale pentru negocierea și semnarea, în baza prevederilor Legii nr. 590/2003 privind tratatele, a unor Memorandumuri de Înțelegere sau Acorduri pentru cooperarea în domeniul schimbului de informații privind spălarea banilor și finanțarea terorismului, cu Unități de Informații Financiare din străinătate, încheindu-se **5 Memorandumuri de Înțelegere cu Șefii Unităților de Informații Financiare din Federația Rusă, Israel, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, Statele Unite ale Americii, și Republica Ungară.**

Menționăm că de la înființarea sa în anul 1999 și până în anul 2007, Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor a încheiat un număr de 37 de Memorandumuri de Înțelegere/Acorduri cu Unități de Informații Financiare din întreaga lume.

Totodată, în anul 2007, Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor a răspuns pozitiv inițiativelor altor Unități de Informații Financiare din Canada, Japonia, Paraguay, Republica Federală Nigeria, Republica Muntenegru, Republica Turcia, Statele Unite Mexicane de a încheia Memorandumuri de Înțelegere/Acorduri/Declarații cu aceste instituții similare din străinătate, aceste proiecte de Memorandum-uri fiind în diferite stadii de negociere.

Pe același plan, activitatea desfășurată în domeniul schimbului de informații internațional, în anul 2007, prin Rețeaua Securizată Egmont, este următoarea:

a. 128 cereri de informații primite de Oficiu de la alte FIU-uri, fiind realizate peste 11.623 verificări pentru aproximativ 667 persoane fizice și 328 persoane juridice (sursa cererilor de informații primite, pe continente, este prezentată în figura de mai jos).

Comparativ cu anul 2006 când s-au primit 80 cereri de informații, în anul 2007, s-a înregistrat o intensificare a numărului de solicitări din partea FIU-urilor din străinătate (+60%), fapt ce a necesitat un efort crescut pentru procesarea și verificarea rapidă a acestora.

b. 525 cereri de informații transmise în anul 2007 de Oficiu către alte FIU-uri din străinătate. Numărul acestora este vizibil mai mare (+275%) față de 140 de cereri în anul 2006.

Totodată, sub aspectul **combaterii finanțării terorismului**, Oficiul a primit un număr de **9 cereri de informații**, transmise în conformitate cu Rezoluția Comitetului de Sancțiuni ONU 1267/1999 și a rezoluțiilor ulterioare, inclusiv cea mai recentă Rezoluție a Consiliului de Securitate al ONU nr. 1617/2005 privind regimul de sancțiuni împotriva Al-Qaida și a Talibanilor, care au fost procesate cu operativitate.

Participarea ONPCSB la activitățile externe în anul 2007 s-a concretizat prin:

- Oficiul a fost prezent la Reuniunile Plenare ale Comitetului Moneyval, în calitate de membru al delegației române la Consiliul Europei, participând activ și în anul 2007, la dezbaterile din cadrul celor 3 Reuniuni Plenare MONEYVAL și din cadrul Reuniunii Comune MONEYVAL și FATF/GAFI, unde a prezentat periodic inițiativele luate în țara noastră în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor, din punct de vedere legislativ și instituțional.

De asemenea, rolul important al Oficiului în cadrul MONEYVAL este subliniat și prin participarea experților români în calitate de evaluatori prezenți la misiuni de evaluare ale Consiliului Europei sau la misiuni comune ale MONEYVAL și ale FATF, privind situația implementării standardelor internaționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului (participarea unui reprezentant al Oficiului ca evaluator pe segmentul de aplicare a legii „law enforcement” în cadrul Consiliului Europei, la cea de-a 3-a Runda de Evaluare comună FATF/MONEYVAL/ EAG privind Unitatea de Informații Financiare din Federația Rusă).

De asemenea, sub egida MONEYVAL și FATF s-a solicitat de către această organizație și s-a dat curs acestei solicitări prin participarea a doi analiști financiari în vederea formării în calitate de evaluatori în domeniul financiar precum și în cadrul componentei Grupului de Lucru pentru Elaborarea de Tipologii.

- Grupul Egmont - În ultimii doi ani, respectiv în perioada 2006-2007, activitățile Grupului Egmont, la care au participat și reprezentanții Oficiului, au pus accentul pe **Reorganizarea Grupului Egmont**, sens în care în luna iunie 2007, cu ocazia participării la Cea de-a 15-a Reuniune Plenară a Egmont, Șefii FIU-urilor au hotărât, prin consens, noul statut Egmont, inclusiv necesitatea asigurării **contribuției financiare anuale** de către toate FIU-urile membre Egmont, în funcție de partea ce revine fiecăruia și care cuprinde:

- o taxă fixă de 2.500 USD plus
- o contribuție progresivă stabilită în funcție de PIB-ul fiecărui stat membru.

În consecință, având în vedere calitatea sa de membru, Oficiul a demarat procedurile necesare, în conformitate cu legislația internă, pentru continuitatea apartenenței la Grupul Egmont și pentru asigurarea contribuției financiare necesare, proceduri care vor fi finalizate în cursul anului 2008.

- FIU.NET - În anul 2007, prin Programul de finanțare 2007-2013 al Comisiei Europene, pe sectorul Justiție, Libertate și Securitate, s-a asigurat finanțarea unui nou proiect transnațional FIU.NET, în valoare de 2.500.000 euro, ce are drept scop conectarea tuturor celor 27 de FIU-uri din Statele Membre ale UE, și îmbunătățirea versiunii actuale a sistemului securizat FIU.NET.

Președintele Oficiului, în baza mandatului aprobat de Primul Ministru al României, a semnat, în luna septembrie 2007, „Declarația de Parteneriat” prin care România a dobândit calitatea de partener cu putere de decizie în Consiliul Partenerilor, având autoritatea pentru a co-decide asupra evenimentelor viitoare în cadrul FIU.NET. În calitate de partener Oficiului îi vor fi livrate echipamente IT și soft-ul aferent pentru fluidizarea schimbului de informații cu FIU-urile din statele membre U.E. Începând cu anul 2007, Oficiul a demarat diligențele necesare, în conformitate cu legislația internă, pentru a asigura partea ce îi revine în cofinanțarea Proiectului.

În anul 2007, Oficiul a fost reprezentat la întâlnirile periodice ale Task Force-ului FIU.NET, precum și la reuniunile Consiliului Partenerilor Proiectului, atât în vederea demarării Proiectului DGJLS-FIU.NET, cât și în scopul asigurării contribuției și a participării active a instituției, în calitate de Partener.

Evaluări ale organismelor internaționale asupra României desfășurate în anul 2007:

a. Comitetul MONEYVAL al Consiliului Europei

Sistemul de evaluare al MONEYVAL este bazat pe modelul Grupului de Acțiune Financiară Internațională (FATF), totuși procesul de auto-evaluare și de evaluare mutuală este efectuat pe un set de standarde de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului mai extins.

România, în calitate de Stat Membru al Consiliului Europei, a parcurs trei runde de evaluare a experților desemnați de către MONEYVAL, pe probleme de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, **ultima misiune având loc în perioada 06-12 mai 2007, la București.**

În conformitate cu Regulile de Procedura ale MONEYVAL, echipa de experți evaluatori a prezentat la sfârșitul misiunii un scurt rezumat cuprinzând principalele constatări asupra stadiului aplicării în sistemul românesc de prevenire și combatere a spălării banilor a standardelor internaționale, *una dintre principalele concluzii fiind faptul ca de la cea de-a doua evaluare a României până în prezent au fost înregistrate progrese majore.*

Menționăm că în cadrul ultimei Reuniuni Plenare a Moneyval, ce a avut loc la Strasbourg, Franța, în luna decembrie 2007, s-a stabilit ca Proiectul de Raport al Misiunii de Evaluare a României în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului să fie discutat în ședința plenară ce va avea loc în luna iulie 2008. La această ședință plenară, România va fi reprezentată de o echipă de specialiști desemnați din cadrul principalelor autorități cu atribuții în domeniu, în vederea susținerii poziției țării noastre pentru aprobarea proiectului de raport care să conțină rating-uri de conformitate pozitive cu privire la măsurile implementate în prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

b. Biroul ONU de Combatere a Drogurilor și Criminalității (UNODC)

În luna iulie 2007, a avut loc misiunea de evaluare în România a *Proiectului Global privind Consolidarea Regimului Juridic împotriva Terorismului, proiect gestionat de Serviciul pentru Prevenirea Terorismului din cadrul UNODC.*

Selecționarea României printre țările evaluate a avut în vedere asistența tehnică oferită de UNODC în ultimii ani, precum și stadiul ratificării și implementării instrumentelor ONU în domeniu (România a ratificat și implementat toate cele 13 instrumente ONU împotriva terorismului). Din echipa de evaluare au făcut parte doi

specialiști din cadrul Unității Independente de Evaluare (IEU) a UNODC și un consultant.

În luna noiembrie 2007, a fost transmis Raportul întocmit ca urmare a Misiunii de evaluare a Proiectului Global privind Consolidarea Regimului Juridic împotriva Terorismului al UNODC, în cuprinsul căruia au fost menționate progresele înregistrate în domeniul combaterii terorismului. Totodată, a fost menționat rolul activ al României în cadrul comunității internaționale și faptul că reprezintă un exemplu de excelență în domeniu.

Urmare misiunii de experți ai Biroului ONU privind Combaterea Drogurilor și Criminalității (UNODC), Ministerul Justiției a primit, în luna august 2007, o propunere de asistență tehnică din partea UNODC, prin care se dorește realizarea unor activități cu participarea experților ONU, propunere ce a fost transmisă și Oficiului care este propus a fi partener cheie, împreună cu Direcția Generală Anticorupție din cadrul Ministerului Internelor și Reformei Administrative, la obiectivul 4 al Proiectului, obiectiv intitulat „*Întărirea capacității de prevenție împotriva corupției și spălării banilor.*”

În urma analizării proiectului UNODC, Oficiul a propus realizarea următoarelor activități:

- Realizarea unei analize de sistem în vederea identificării, detectării și investigării activităților de spălare a banilor și de finanțare a terorismului;
- Realizarea unei analize de sistem pentru o soluție integrată care să cuprindă soluții de investigare complexă a datelor, funcții de avertizare pentru utilizatori, modul de investigare cu vizualizare și capacitate de raportare multiplă, posibilitatea de a verifica multiple surse de date, etc.

În prezent, proiectul se află în curs de analiză pentru a se stabili care sunt demersurile care vor fi întreprinse pentru implementarea viitoare a acestui proiect.

În anul 2008, principalele evoluții legislative înregistrate în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism au fost următoarele:

Prin intrarea în vigoare a **Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 53/21 aprilie 2008** privind modificarea și completarea Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, cu modificările și completările ulterioare, a **Hotărârii Guvernului nr. 594** din 4 iunie 2008 privind aprobarea Regulamentului de aplicare a prevederilor Legii nr. 656/2002 și a Hotărârii Guvernului nr. 1.599/04 decembrie 2008 pentru aprobarea Regulamentului de Organizare și Funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, *România a transpus în totalitate, în legislația națională, prevederile Directivei 2005/60/EC (Directiva a III-a) și ale Directivei 2006/70/EC*, fiind unul dintre cele 20 de state membre ale U.E. care și-au îndeplinit această obligație.

În contextul noilor măsuri adoptate, **Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a îndeplinit procedura oficială de notificare, comunicând Departamentului pentru Afaceri Europene** transpunerea totală a directivelor europene în materie, ocazie cu care instituția a remis tabelele de concordanță și textele actelor normative emise, în format electronic, așa cum acestea au fost publicate în Monitorul Oficial al României nr. 333/30.04.2008 și Monitorul Oficial nr. 444 din 13 iunie 2008.

Totodată, în vederea armonizării cadrului legal secundar cu noile modificări și completări aduse Legii nr. 656/2002, autoritățile de supraveghere în domeniu au emis în cursul anului 2008, *regulamente/instrucțiuni sectoriale, care stabilesc procedurile și măsurile concrete de cunoaștere a clientelei în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, ce trebuie adoptate de către entitățile raportoare reglementate.*

De asemenea, pentru implementarea art. 15 din Regulamentul (CE) nr. 1781/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 noiembrie 2006 cu privire la informațiile privind plătitorul care însoțesc transferurile de fonduri, Oficiul a notificat Comisia Europeană, prin Departamentul pentru Afaceri Europene, comunicând noile măsuri aprobate prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 53/21 aprilie 2008 privind modificarea și completarea Legii nr. 656/2002, cu referire la stabilirea regimului sancționator aplicabil pentru nerespectarea prevederilor Regulamentului și a autorităților desemnate să le aplice.

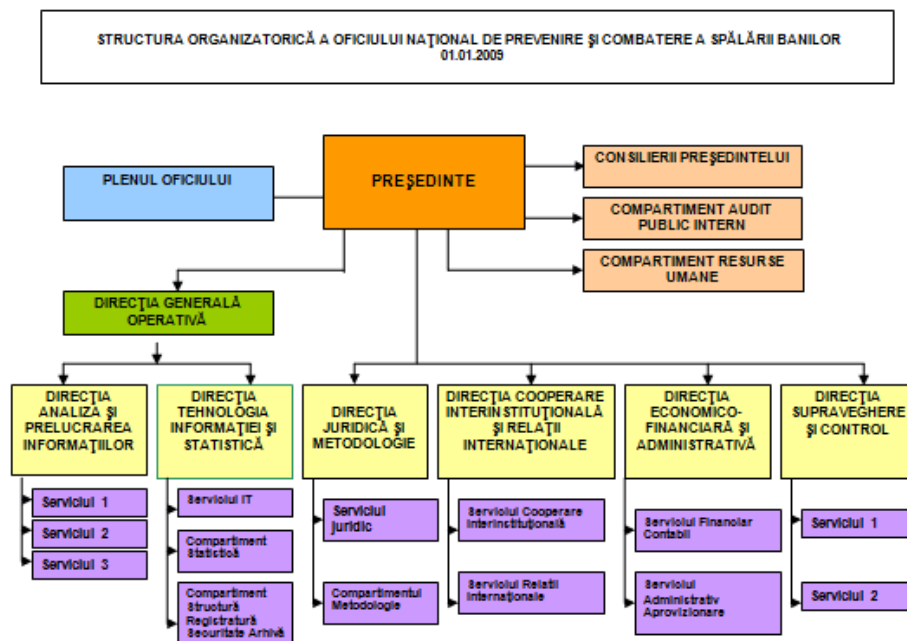
Reglementările naționale, care au determinat alinierea, în totalitate, la cerințele celor două directive europene menționate au fost *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 53/2008* privind modificarea și completarea Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism și *Hotărârea Guvernului nr. 594/2008* privind aprobarea Regulamentului de aplicare a prevederilor Legii nr. 656/2002, sunt următoarele:

- Introducerea unor noi definiții sau modificarea conceptelor existente, cum ar fi: de „beneficiar real”, „operațiuni ce par a avea legătura între ele”, „bancă fictivă” „terțe părți” „transferuri externe în și din conturi”, „furnizori de servicii pentru societățile comerciale și alte entități sau construcții”;
- Definirea conceptului de „Persoane expuse politic” și categoriile de PEPs, precum și prevederea de noi obligații pentru entitățile raportoare cu privire la această categorie de persoane, conform Directivei 2006/70/CE;
- Creșterea pragului valoric de raportare, de la 10.000 euro la 15.000 euro, în cazul operațiunilor cu numerar și a transferurilor externe în și din conturi;
- Modificarea termenului de raportare a operațiunilor cu sume în numerar prevăzute la art. 3 alin. (6), de la 24 de ore de la derularea operațiunii, la cel mult 10 zile lucrătoare.
- Modalitatea de furnizare de către FIU-ul din România a feedback-ului cu privire la clienți, persoane fizice și/sau juridice, expuse la risc de spălare a banilor și finanțare a actelor de terorism;
- Redefinirea listei de categorii a entităților raportoare;
- Măsurile simplificate și cele suplimentare de cunoaștere a clientelei;
- Prevederi specifice cu privire la relațiile de afaceri derulate cu entități din UE și Spațiul Economic European, sau țări terțe echivalente;
- Interdicția privind deschiderea și operarea conturilor anonime, precum și de a iniția sau continua o relație de afaceri cu o bancă fictivă;
- Clarificarea competenței autorităților de supraveghere și control, cu privire la activitățile desfășurate de către entitățile raportoare;
- Stabilirea autorităților responsabile cu supravegherea respectării dispozițiilor Regulamentului Parlamentului European și al Consiliului (CE) nr. 1.781/2006 din 15 noiembrie 2006 cu privire la informațiile privind plătitorul, care însoțesc transferurile de fonduri, respectiv Banca Națională a României, pentru instituțiile de credit, și Oficiul pentru orice alte persoane care efectuează transferuri de bani;
- Stabilirea unei noi obligații în sarcina Autorității Naționale a Vămirilor, pentru respectarea Regulamentului (CE) nr. 1889/2005, respectiv de a raporta lunar Oficiului toate informațiile disponibile în legătură cu declarațiile persoanelor fizice privind numerarul în valută și/sau monedă națională, care este egal sau depășește limita de 10.000 Euro, conform actului comunitar;
- Includerea măsurii de „livrare supravegheată a sumelor de bani”, care poate fi utilizată de către procurori pentru obținerea de probe;
- Secretul bancar și profesional nu este opozabil Oficiului, organelor de urmărire penală și instanțelor.
- Oficiul efectuează analiza tranzacțiilor suspecte:
 - la sesizarea oricăreia dintre persoanele prevăzute la art.8;
 - din oficiu, când ia cunoștință pe orice cale despre o tranzacție suspectă.

Urmare adoptării *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 53/2008*, a fost necesară elaborarea unor acte normative subsecvente cu interes major pentru entitățile raportoare prevăzute la art. 8 din lege, respectiv:

- ✓ *Hotărârea Guvernului nr. 594/2008* privind aprobarea Regulamentului de aplicare a prevederilor Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism;
- ✓ *Decizia Plenului Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor nr. 673/2008* pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind transmiterea rapoartelor de tranzacții cu numerar și a rapoartelor de transferuri externe;
- ✓ *Decizia Plenului Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor nr. 674/2008* privind forma și conținutul Raportului de tranzacții suspecte;
- ✓ *Hotărârea Guvernului nr. 1437/2008* pentru aprobarea Listei cuprinzând statele terțe care impun cerințe similare cu cele prevăzute de Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism;
- ✓ *Ordinul Președintelui Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor nr. 13* pentru aprobarea modelului și conținutului formularului tipizat "Proces-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor", precum și a caracteristicilor de tipărire a acestuia.

Totodată, prin adoptarea Hotărârii Guvernului nr. 1599/2008 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor au fost întărite principalele direcții de specialitate și au fost înființate noi structuri pentru a asigura o funcționare optimă a FIU-ului din România.

De asemenea, având în vedere angajamentele internaționale asumate de România în calitate de stat membru al Organizației Națiunilor Unite și al Uniunii Europene, și ținând seama de faptul că actele cu forță juridică obligatorie ale acestor organizații stabilesc în sarcina statelor membre obligația de a adopta măsuri legislative pentru punerea în aplicare a **sancțiunilor internaționale** instituite de Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite, a fost aprobată **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 202/2008** privind punerea în aplicare a **sancțiunilor internaționale**, prin care a fost

reglementată modalitatea de punere în aplicare, la nivel național, a sancțiunilor internaționale instituite prin:

- Rezoluțiile Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite sau alte acte adoptate în baza art. 41 din Carta Națiunilor Unite;
- Regulamente, decizii, poziții comune, acțiuni comune și alte instrumente juridice ale Uniunii Europene.

Potrivit dispozițiilor acestui act normativ, la nivelul Ministerului Afacerilor Externe a fost înființat Consiliul inter-instituțional alcătuit din autorități și instituții publice de reglementare, autorizare sau supraveghere prudențială a sectorului financiar, din structuri de conducere ale profesiilor liberale, organism din care face parte și un reprezentant al Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, având în vedere rolul important al instituției noastre în aplicarea acestui act normativ.

Acest model instituțional este utilizat în majoritatea statelor membre ale Uniunii Europene și corespunde nevoilor specifice de implementare la nivel național, întrunind cel mai larg consens printre instituțiile române competente.

În activitatea de analiza financiara, prin adoptarea Hotărârii Guvernului nr. 1599/2008 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, au fost stabilite în sarcina Direcției analiză și prelucrare a informațiilor atribuții suplimentare, precum ar fi:

- furnizarea de informații cu privire la clienți expuși la risc de spălare a banilor și de finanțare a actelor de terorism, ori de câte ori este posibil, persoanelor stabilite de lege;
- elaborarea de studii privind tipologiile specifice de spălare a banilor și/sau de finanțare a actelor de terorism, pe baza cazurilor analizate.

În cursul anului 2008 au fost expediate organelor competente 796 lucrări, astfel :

- a) către PICCJ au fost transmise 709 sesizări cu privire la indicii de săvârșire a infracțiunii de spălare a banilor;
- b) către PICCJ și SRI au fost transmise 10 sesizări cu privire la suspiciuni de finanțare a actelor de terorism;
- c) către organul competent au fost transmise 77 sesizări în care s-a constatat existența unor indicii de săvârșire a altor infracțiuni decât cele de spălare a banilor sau de finanțare a actelor de terorism.

De asemenea, în aceeași perioadă de timp au fost expediate 201 răspunsuri la solicitări de informații în baza art. 6(4) și 6(5) din Legea nr.656/2002.

Din analizele financiare efectuate în cursul anului 2008, a rezultat că, din totalul sesizărilor înaintate organelor de cercetare penală, principala infracțiune generatoare de bani murdari a fost evaziunea fiscală, care a fost identificată în 74,23% din cazurile în care au fost relevate indicii cu privire la săvârșirea infracțiunii de spălare a banilor. În alte 9,47% din cazuri infracțiunea generatoare de bani murdari a fost înșelăciunea și în 5,29% din cazuri s-au identificat infracțiuni la Legea 31/1990.

Din sesizările transmise Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, care au avut la bază indicii de operațiuni de spălare a banilor/finanțare a unor acte de terorism, a rezultat o sumă de aproximativ 400 mil. euro, fiind implicate în tranzacții analizate având la bază suspiciuni de spălare de bani și finanțare a actelor de terorism un număr de aproximativ 1.500 persoane fizice.

Analizând sursele de proveniență a sumelor supuse reciclării, constatate în analizele financiare finalizate în anul 2008, rezultă că domeniile de activitate cele mai vulnerabile sunt „comerț interior”, „comerț exterior”, domeniul „imobiliar” și cel al „serviciilor”.

În vederea eficientizării activității direcției, începând cu anul 2008 a fost aplicat un sistem de prioritizare a lucrărilor intrate în analiză, sistem care, în fapt, reprezintă analiza preliminară a rapoartelor de tranzacții suspecte. Printre efectele benefice rezultate în urma folosirii acestui sistem se numără acela că s-a redus stocul de lucrări aflate în portofoliul analiștilor financiari din cadrul direcției, fapt ce conduce la mai buna gestionare a lucrărilor aflate în analiză, răspunzând în acest fel

recomandării Comitetului Moneyval, potrivit căreia “*Trebuie analizat rapid și eficient numărul mare de RTS-uri aflate în lucru*”, recomandare inclusă în Planul de Acțiune pentru îmbunătățirea sistemului de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, ce va fi analizat în cadrul Raportului de Progres al României în cadrul Reuniunii Plenare a Comitetului Moneyval, din septembrie 2009.

În ceea ce privește calitatea lucrărilor finalizate, aceasta s-a îmbunătățit vizibil, fiecare lucrare complexă fiind însoțită de schema circuitelor financiare identificate în urma analizelor efectuate, în acest fel venind în întâmpinarea organului de urmărire penală, prin vizualizarea grafică a fluxurilor financiare.

În cadrul procesului de colectare un rol important îl deține **Direcția Tehnologia Informației și Statistică (DTIS)**, aceasta fiind veriga organizatorică care răspunde de primirea și centralizarea datelor transmise de principalii furnizori de informații (entități raportoare, instituții competente, etc.), și în cadrul căreia aceste informații se triază, se încarcă în bazele de date proprii ale Oficiului și se direcționează către structurile de specialitate ale instituției.

În acest context, DTIS asigură operațiunile de mentenanță și întreținere pentru rețeaua internă de date și internet a Oficiului precum, și pentru menținerea la parametri optimi a conexiunilor externe prin rețelele de comunicații Egmont și FIU.NET și pentru menținerea operațională a legăturilor VPN cu autoritățile din România care furnizează informații necesare analiștilor financiari din cadrul DAPI în finalizarea lucrărilor care au la bază indicii temeinice de săvârșire a infracțiunilor privind spălarea banilor și finanțarea actelor de terorism.

Procesul de modernizare și mărire a operativității și a vitezei de acces la informațiile stocate în propriile baze de date a fost principala prioritate pentru specialiștii IT. Astfel s-au înlocuit circa 30 de calculatoare uzate moral cu echipamente noi, rețeaua a fost îmbunătățită de la 100Mb/s la 1Gb/s operațiunile menite să permită analiștilor financiari din cadrul D.A.P.I. să realizeze cu circa 30 % mai rapid căutările în bazele de date de numerar, transferuri externe, persoane, conturi bancare și RTS.

Rețeaua internă de date a Oficiului s-a extins la 80 de stații active de lucru, luându-se în considerare necesitățile actuale de prelucrare și analiză. De asemenea, rețeaua de internet a fost extinsă la 50 de stații, ceea ce a făcut posibil accesul mult mai rapid la informațiile furnizate de Oficiul Național al Registrului Comerțului (ONRC).

Dezvoltarea unui sistem de raportare on-line printr-o rețea securizată a îmbunătățit în cursul anului 2008 sistemul de colectare a rapoartelor de numerar și transferuri externe furnizate de instituțiile de credit, stabilind cadrul spre o cale de raportare sigură și modernă pentru întreg sistemul bancar din România. Prin acest sistem Oficiul a reușit să centralizeze sistemul de raportare existent, colectând informații de la respectivele instituții, reducându-se substanțial costurile aferente, atât Oficiului, cât și instituțiilor de credit. Îmbunătățirea noului sistem de raportare on-line, preocupare permanentă a specialiștilor Oficiului, va permite colectarea datelor într-un mod mult mai simplu pentru utilizatori respectând specificul de activitate al fiecărei categorii de entitate raportoare, prezentând următoarele avantaje în domeniul securității transmiterii informației:

- Accesul la sistem se realizează prin identificare unică a utilizatorilor predefiniți. Utilizatorii sistemului sunt organizați în grupuri predefinite cu anumite drepturi de acces grupate pe categorii de rapoarte.
- Criptare totală în baza de date;
- Mecanisme sigure de transferare a datelor de la nodul central la baza centrală de date.

Având în vedere specificul deosebit al DTIS, în conformitate cu HG 1599/2008, directorul direcției deține și funcția de conducător al Compartimentului Structură de securitate al instituției, compartiment care și-a desfășurat activitatea în condiții optime, deși, din cauza unor condiții obiective, s-a confruntat cu o lipsă temporară de personal.

Astfel, pe parcursul întregului an au fost efectuate activitățile necesare în vederea declassificării documentelor și trecerii acestora în regim „*Confidențial*”, pentru un număr de 1643 documente din 480

lucrări, finalizate în cadrul Oficiului sau la solicitarea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Totodată, având în vedere expirarea autorizațiilor de acces la informații clasificate, au fost demarate și finalizate procedurile de verificare pentru un număr de 85 de salariați, cărora le-au fost eliberate noi autorizații ORNISS pentru diferite nivele de acces, în funcție de necesitățile instituției.

În această perioadă au fost efectuate un număr de 8 instruirii tematice cu personalul Oficiului, în vederea cunoașterii modului de lucru și protecției informațiilor clasificate naționale și UE, iar reprezentanți ai instituției au participat la seminariile și instruirile organizate de către Serviciul Român de Informații și Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat.

În cadrul instituției, atribuțiile de supraveghere și control sunt îndeplinite de către Direcția Supraveghere și Control, o structură nouă, înființată prin intrarea în vigoare a H.G. nr. 1599 din 4 decembrie 2008 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului. Până la data apariției noului Regulament de organizare și funcționare al Oficiului, aceste atribuții au fost îndeplinite de către Serviciul Supraveghere și Control.

Luând în considerare obiectivele strategice ale instituției pe anul 2008, activitatea de supraveghere și control a ocupat un loc important, luând în considerare și recomandările incluse în raportul Moneyval, în ceea ce privește întărirea supravegherii și controlului. Astfel, în baza Deciziei Plenului Oficiului nr. 11/14.01.2008, *Procedurile de lucru pentru desfășurarea acțiunilor de supraveghere, verificare și control al persoanelor fizice/juridice prevăzute la art. 8 din Legea nr. 656/2002 cu modificările și completările ulterioare*, au fost îmbunătățite în scopul detectării gradului ridicat de expunere la spălarea banilor a acelor entități raportoare care nu sunt supuse supravegherii prudențiale a unor autorități. Un accent deosebit s-a pus asupra entităților raportoare, care prin natura operațiunilor pe care le derulează prezintă un risc ridicat de spălare a banilor (ex: agențiile imobiliare) sau finanțare a actelor de terorism (ex: asociațiile și fundațiile).

În vederea implementării standardelor de cunoaștere a clientelei pentru entitățile raportoare non financiare (cazinouri, notari, brokeri imobiliari, asociații și fundații), Plenul Oficiului a aprobat regulamente ce implementează aceste standarde.

Astfel, cu ocazia inspecțiilor on site desfășurate în cursul anului 2008, s-a pus accent pe modul în care entitățile raportoare au înțeles să aplice normele de cunoaștere a clientelei și nivelul la care au fost implementate măsurile standard, simplificate și suplimentare de cunoaștere a clientelei, dar și pentru identificarea acelor obstacole întâmpinate de entități în raportarea tranzacțiilor suspecte transmise Oficiului. Urmare intensificării supravegherii entităților raportoare, în cursul anului 2008 a crescut numărul de rapoarte de tranzacții în numerar (RTN) transmise de către entitățile prevăzute la art. 8 din legea specială concomitent cu creșterea calității rapoartelor de tranzacții suspecte (RTS). Deși majoritatea acestor rapoarte au fost transmise de instituțiile de credit și instituțiile financiare, este de notat faptul că și alte entități non-financiare (ex: cazinouri, notari publici) sau instituții financiare din afara sistemului bancar – ex: serviciile de transfer rapid de bani, au înțeles rolul important pe care îl ocupă în prevenirea fenomenului de spălare a banilor, fapt pentru care numărul rapoartelor au avut o creștere exponențială față de anii precedenți.

Modul de abordare a supravegherii efectuată la nivelul Oficiului are la bază evaluarea riscului, punându-se accentul pe depistarea expunerii, în timp real, a entităților raportoare față de fenomenul de spălare a banilor, venind în acest fel, în sprijinul celor verificați pentru remedierea deficiențelor constatate.

În centrul unei abordări pe bază de risc, în general stă prezumția că majoritatea clienților unei entități raportoare sunt clienți care derulau tranzacții legitime. În aceste condiții, politicile și procedurile entităților raportoare trebuie să fie elaborate în așa fel încât să se poată identifica, combate și administra riscul de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului. Recomandarea principală a agenților constatori ai Oficiului, cu ocazia activităților de inspecții on-site, este aceea că entitățile

raportoare trebuie să se asigure că abordarea lor în ce privește SB/FT este corect înțeleasă, implementată și menținută la nivelul organizației.

La baza inspecțiilor efectuate de agenții constatori ai Oficiului stau câteva principii de baza:

- *Transparența*, care presupune comunicarea strategiei de conformitate către principalele grupuri țintă;
- *Echitatea*, ce implică aplicarea strategiei în mod egal față de toate entitățile și sectoarele supravegheate;
- *Proportionalitatea*, care implică formularea de remedii realiste și comensurabile cu problema cu care se confruntă entitatea respectivă;
- *Autoritatea*, care asigură o activitate de control obiectivă, corectă și rezonabilă.

Aplicând aceste principii esențiale pentru o supraveghere eficientă a tuturor categoriilor de entități raportoare aflate în supravegherea Oficiului, specialiștii Direcției Supraveghere și Control au identificat și supravegheat în anul 2008 diverse categorii de entități raportoare, folosind sistemul MAINSET, implementat încă din anul 2007, cu cele două componente ale sale, supravegherea off site și supravegherea on site.

Astfel, în anul 2008 a fost aplicată supravegherea off site față de **7295 entități raportoare**, respectiv: 1.329 agenți economici care desfășoară activități de jocuri de noroc; 990 agenții imobiliare; 3.338 fundații; 1638 societăți comerciale cu obiect principal de activitate contabilitate și audit financiar, consultanță în domeniul fiscal.

Ca urmare a supravegherii off site, în virtutea bunei relații de cooperare cu autoritățile cu atribuții de control financiar, Oficiul a solicitat Comisariatului General și Secțiilor județene ale Gărzii Financiare să efectueze inspecții on site de specialitate pe linia prevenirii și combaterii spălării banilor și a actelor de terorism la 531 entități raportoare, din care 249 societăți comerciale ce au ca obiect de activitate jocuri de noroc, 153 fundații, 127 agenții imobiliare, 2 societăți comerciale ce au ca activitate contabilitate și audit financiar consultanță în domeniul fiscal.

În funcție de gradul de vulnerabilitate identificat în cadrul supravegherii off site, Oficiul a efectuat în anul 2008 inspecții on site la un număr 246 de entități raportoare, din care 2 instituții financiare, 34 societăți comerciale care desfășoară jocuri de noroc, 3 case de schimb valutar, 76 societăți comerciale ce au ca activitate contabilitate și audit financiar, consultanță în domeniul fiscal, 43 fundații, 88 de agenții imobiliare.

În baza prevederilor legale în materie, urmare acestor inspecții on site, în cursul anului 2008, au fost aplicate sancțiuni contravenționale pentru nerespectarea legislației privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării actelor de terorism, în cuantum total de 275.000 RON (aproximativ 76.000 Euro).

În anul 2008, la stabilirea principalelor sectoare față de care Oficiul trebuia să intensifice supravegherea și controlul, au fost luate în considerare recomandările experților MONEYVAL, care au identificat, ca fiind vulnerabile față de riscul de spălare a banilor și finanțare a terorismului, organizațiile non-profit, agenții imobiliari și societățile comerciale ce au ca activitate contabilitatea și auditul financiar, consultanță în domeniul fiscal.

Ținând cont de vulnerabilitatea crescută a acestora, s-a intensificat supravegherea off site a organizațiilor non-profit, entități raportoare în conformitate cu prevederile art. 8 lit. j din Legea 656/2002 cu modificările și completările ulterioare, crescând numărul acestora la 3.338 fundații față de 1.741 fundații supravegheate în anul 2007. De asemenea, numărul inspecțiilor off site a crescut în anul 2008 la 43 de fundații verificate față de 18 în anul 2007, aceste acțiuni având ca principal scop diminuarea riscurilor pe care le prezintă acest sector.

Totodată, în anul 2008 s-a intensificat supravegherea on site a agenților imobiliari, un alt sector vulnerabil față de riscul de spălare a banilor și finanțare a terorismului, entități raportoare în conformitate cu dispozițiile art. 8 lit. i din Legea nr. 656/2002 cu modificările și completările ulterioare. Astfel, în cursul anului de referință, au fost organizate inspecții on site la 88 de agenții imobiliare, față de 56 de entități controlate în cursul anului 2007.

O atenție sporită a fost acordată și persoanelor fizice și juridice care acordă consultanță fiscală sau contabilă, entități raportoare conform dispozițiilor art. 8 lit. e) din legea specială, astfel încât în cursul anului 2008 au fost organizate inspecții on site la 76 de societăți care au ca obiect de activitate contabilitate și audit financiar, consultanță în domeniul fiscal, comparativ cu 8 entități controlate în anul 2007.

Pentru o mai bună eficientizare a sistemului de control și supraveghere, Oficiul a continuat și în anul 2008 cooperarea în domeniu cu alte autorități de control și supraveghere.

Astfel, în perioada ianuarie – aprilie 2008, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în conformitate cu dispozițiile art. 17 din Legea nr. 656/2002, a efectuat acțiuni de inspecție comune cu Garda Financiară, iar deficiențele constatate au fost sancționate cu amenzi contravenționale în valoare totală de 405.000 RON (aproximativ 116.000 Euro).

Acțiunile de control au fost completate cu acțiunile de instruire organizate de Oficiu, la care au participat ca lectori specialiști din cadrul direcției, urmare solicitării exprese a entităților raportoare, prin aceste acțiuni demonstrându-se încă o dată conștientizarea de către entitățile raportoare a atribuțiilor ce le revin în conformitate cu reglementările legale de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțare a actelor de terorism.

În cursul anului 2008, având în vedere concentrarea Oficiului pe componenta de prevenție, prin conștientizarea entităților raportoare cu privire la riscul expunerii față de spălarea de bani și finanțarea actelor de terorism, precizăm că au fost efectuate numeroase sesiuni de instruire, o prezentare detaliată a acestora regăsindu-se la Capitolul III – Subcapitolul 3.1.

În ceea ce privește cooperarea la nivel național, pe linia prevenirii și combaterii finanțării actelor de terorism, aceasta se realizează în cadrul Sistemul Național de Prevenire și Combatere a Terorismului (SNPCT), sistem definit de Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului. Oficiul are un rol activ în cadrul sistemului care asigură cadrul de acțiune comună a instituțiilor și autorităților cu atribuții în domeniu. Componenta principală a cooperării este reprezentată de asigurarea, cu celeritate, a suportului informativ, în conformitate cu prevederile Legii nr. 656/2002, către Serviciul Român de Informații.

Referitor la cooperarea internațională pe segmentul de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, în cursul anului 2008 Oficiul a participat, direct sau în cadrul delegațiilor naționale la activitățile grupurilor de lucru în domeniu (Comitetul de Acțiune privind Prevenirea Terorismului - COTER, Grupul de Lucru privind Terorismul - TWG, Grupul de Lucru UE - SUA, Grupul de Lucru UE - Țările din Zona Golfului –UE-GCC, etc.)

De asemenea, în luna noiembrie 2008, la invitația Oficiului pentru Dezvoltare, Asistenta și Pregătire Externa în Domeniul Judiciar din cadrul Departamentului de Justiție al Statelor Unite ale Americii, reprezentanți ai Oficiului au efectuat o vizita de studiu în Statele Unite ale Americii, care a avut ca obiectiv schimbul de experiență în domeniul combaterii finanțării terorismului precum și creșterea capacității profesionale a specialiștilor instituției noastre în acest domeniu. Scopul esențial al acestui program de studiu a constat în elaborarea, în comun, a unui program vizând schimbul de experiență în domeniul finanțării terorismului și aplicării regimului sancțiunilor internaționale, care să fie derulat de Oficiu (Unitatea de Informații Financiare a României) în colaborare cu Oficiul pentru Dezvoltare, Asistenta și Pregătire Externa în Domeniul Judiciar din cadrul Departamentului de Justiție al Statelor Unite ale Americii, program complex, structurat pe mai multe etape, ce va contribui la întărirea relațiilor de colaborare și schimb de informații cu autoritățile de aplicare a legii din cadrul Statelor Unite ale Americii.

Implementarea Strategiei UE în domeniul finanțării terorismului cat și vulnerabilitățile de funcționare a mecanismului și structurilor de prevenire și combatere a finanțării terorismului reflectate de analiza de risc prezentata, impun cu necesitate asigurarea unui **plan de acțiune la nivel național** cu obiective precise pentru activitatea de monitorizare a riscurilor în domeniu, pentru serviciile de informații și Oficiu în calitate de componente active ale C.C.O.A.

Implementarea regimului sancțiunilor internaționale

Regimurile sancționatorii internaționale sunt adoptate pentru a descuraja o atitudine care ar putea pune în pericol pacea și securitatea internațională, cum ar fi încălcarea dreptului internațional sau a drepturilor omului, sau a unor politici care nu respectă regulile statului de drept sau principiile democratice. Măsurile luate sunt de natura diplomatică sau economică, fără a implica folosirea forței armate.

În România, până în anul 2008, Legea nr. 206/2005 privind punerea în aplicare a unor sancțiuni internaționale a asigurat cadrul juridic general de aplicare a sancțiunilor internaționale instituite prin rezoluții ale Consiliului de Securitate al ONU în baza Capitolului VII din Carta ONU, precum și a măsurilor restrictive autonome ale UE stabilite prin actele comunitare adoptate în cadrul Politicii Externe și de Securitate Comune.

Începând cu anul 2006, Oficiul a participat la reuniunile grupului de lucru instituit prin Legea nr. 206/2005 privind punerea în aplicare a unor sancțiuni internaționale, cât și la activitățile grupului de lucru al UE în acest domeniu. Participarea la aceste grupuri de lucru a permis atât deschiderea unor noi oportunități de cooperare în domeniul prevenirii și combaterii finanțării terorismului, cât și crearea bazei legale pentru realizarea unui mecanism de implementare a regimului sancțiunilor internaționale aplicabil în România. Activitatea grupului de lucru a condus la întocmirea unui proiect de act normativ în domeniu, utilizând un mecanism similar celui din domeniu de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

Activitățile și propunerile din cadrul grupului de lucru s-au concretizat prin aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 202 din 4 decembrie 2008 **privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale**, publicată în Monitorul Oficial nr. 825 din 8 decembrie 2008, care instituie o serie de măsuri de importanță majoră pentru punerea în aplicare a regimului sancțiunilor internaționale, astfel:

- *reglementează modalitatea de punere în aplicare, la nivel național, a unor sancțiuni internaționale obligatorii, instituite prin rezoluțiile Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite adoptate în baza Capitolului VII din Carta Națiunilor Unite și prin acte ale Uniunii Europene, adoptate în cadrul Politicii Externe și de Securitate Comune;*
- *reglementează, de asemenea, modalitatea de punere în aplicare la nivel național a unor sancțiuni internaționale neobligatorii, adoptate la nivelul unor organizații internaționale;*
- *stabilește obligațiile persoanelor fizice și juridice private și ale autorităților publice și altor instituții publice, subiecte de drept intern, de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale, precum și atribuțiile autorităților publice și ale altor instituții publice privind supravegherea aplicării pe plan intern a sancțiunilor internaționale.*

Prin aprobarea și publicarea în Monitorul Oficial a acestei ordonanțe, Oficiul a dobândit noi atribuții, respectiv cele privind aplicarea și implementarea sancțiunilor financiare internaționale.

În conformitate cu prevederile art. 17 lit. d) din Legea 656/2002 cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu prevederile art. 17 alin. 1) din O.U.G nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, competențele Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor cu privire la aplicarea și implementarea sancțiunilor financiare internaționale sunt: de publicitate, informare, asistență, monitorizare continuă și control al aplicării sancțiunilor internaționale de către operatorii economici din domeniu, de aplicare a sancțiunilor contravenționale și de colaborare cu alte autorități pentru supravegherea eficientă a implementării sancțiunilor internaționale.

În anul 2008, FIU România a îndeplinit, în baza prevederilor Legii nr. 590/2003 privind tratatele, procedura internă de negociere și semnare a **șapte Memorandum-uri de Înțelegere**, care au fost încheiate de Oficiu cu următoarele instituții cu atribuții similare din străinătate:

- **The Money Laundering Clearing House, National Bureau of Investigation - FIU Finlanda** (semnat de către ambele părți la data de 28 mai 2008; MOU-ul a intrat în vigoare prin H.G. nr. 905/20

august 2008 și a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 630/29 august 2008),

- **The Norwegian National Authority for Investigation and Prosecution of Economic and Environmental Crime – FIU Norvegia** (semnat de către ambele părți la data de 28 mai 2008; MOU-ul a intrat în vigoare prin H.G. nr. 907/20 august 2008 și a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 629/29 august 2008),

- **The Nigerian Financial Intelligence Unit - FIU Nigeria** (semnat de către ambele părți la data de 28 mai 2008; M.O.U.-ul a intrat în vigoare prin H.G. nr. 906/20 august 2008 și a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 629/29 august 2008),

- **The Administration for the Prevention of Money Laundering and Terrorist Financing - FIU Muntenegru** (semnat de către ambele părți la data de 09 octombrie 2008; M.O.U.-ul a intrat în vigoare prin H.G. nr. 1651/10 decembrie 2008 și a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 862/20 decembrie 2008),

- **The Ministry of Finance, Financial Crimes Investigation Board (MASAK) of the Republic of Turkey – FIU Turcia** (semnat de către FIU România la data de 26 septembrie 2008 și de către FIU Turcia la data de 10 octombrie 2008; M.O.U.-ul a intrat în vigoare prin H.G. nr. 114/25 februarie 2009 și a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 131/03 martie 2009)

- **The Financial Intelligence Unit from Liban - FIU Liban** (semnat de către FIU Liban la data de 01 septembrie 2008 și de către FIU România la data de 17 decembrie 2008; procedura legală pentru intrarea în vigoare a acestui MOU este în curs de derulare),

- **The Secretariat for the Prevention of Laundering Money or Goods from the Republic of Paraguay – FIU Paraguay** (semnat de către FIU România la data de 17 decembrie 2008 și de către FIU Paraguay la data de 30 decembrie 2008; procedura legală pentru intrarea în vigoare a acestui MOU este în curs de derulare).

Totodată, FIU România a finalizat cu succes, cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe, rundele de consultare purtate cu diplomați ai Ambasadei Japoniei în România, precum și cu reprezentanții FIU Japonia (Japan Financial Intelligence Center of the National Public Safety Commission of Japan).

Urmare acestui fapt, **Declarația de Cooperare între Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor din România și Centrul Japonez de Informații Financiare al Comisiei Naționale de Siguranță Publică din Japonia privind schimbul de informații financiare legate de spălarea banilor și finanțarea terorismului** a fost semnată de către partea română la data de 29 mai 2008 și de partea japoneză la data de 02 iunie 2008, documentul fiind publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 599/11 august 2008.

În anul 2008, schimbul de informații s-a desfășurat, în principal, cu **FIU-urile din cadrul Grupului Egmont și FIU.NET, unde Oficiul are statut de membru.**

Grupul Egmont - organism internațional al FIU-urilor din întreaga lume, își concentrează eforturile sale pe mijloace concrete de ameliorare a cooperării internaționale în lupta împotriva spălării banilor și finanțării terorismului și, în special, pe schimbul de informații operațional între FIU-uri (prin Rețeaua Securizată Egmont-ESW). În prezent, Grupul Egmont numără 107 FIU-uri, Oficiu fiind membru încă din luna mai 2000.

Totodată, având în vedere rolul Oficiului de Partener cu rol decizional în Proiectul Direcției Justiție, Libertate, Securitate a Comisiei Europene – Acțiunea „Dezvoltarea FIU.NET”, precum și conexiunea FIU-ului din România la rețeaua securizată a FIU.NET, în anul 2008, instituția a pus accentul pe îmbunătățirea schimbului de informații cu FIU-urile aflate în Statele Membre ale UE, în calitate de parteneri conectați la sistemul furnizat de **Platforma Europeana FIU.NET.**

Oficiul a continuat în anul 2008, la fel ca și în anii precedenți, efectuarea unui schimb operativ de cereri de informații cu alte FIU-uri, la baza acestora aflându-se analizele financiare procesate în cadrul instituției ce au vizat tranzacțiile suspecte în care au fost implicate atât sume provenind din

străinătate sau cu destinație externă, cât și persoane fizice/juridice române care își desfășoară activitatea pe teritoriul altui stat sau persoane străine rezidente/non-rezidente care activează în România.

Astfel, în acest an, **FIU România a transmis un număr de 417 cereri de informații**, comparativ cu anul 2007 când s-au înregistrat 525 solicitări, un procent însemnat al cazurilor aflate în analiză în anul 2008 fiind rezolvate integral cu informații obținute din surse interne, în timp relativ scurt, nemaifiind necesară abordarea unui FIU pentru informații suport, fapt care ar necesita o perioadă mai mare de răspuns.

În general, Oficiul a primit răspuns satisfăcător la cererile de informații trimise, însă, având în vedere faptul ca unele FIU-uri au invocat existența unui Memorandum de Înțelegere încheiat care să stea la baza schimbului de informații, s-a evidențiat, și în acest an, necesitatea continuării politicii de încheiere a Memorandumurilor de Înțelegere FIU-urile din străinătate.

Totodată, în perioada de referință, **FIU România a primit un număr de 100 cereri de informații** de la alte FIU-uri, față de 128 solicitări sosite în anul 2007.

În conformitate cu metodologia internă de realizare a schimbului de informații, în baza celor 100 cereri de informații primite, în anul 2008 a fost efectuat un număr minim de 9.079 căutări în bazele de date la care Oficiul are acces, pentru verificarea a 521 persoane fizice și 279 persoane juridice.

Tot în anul 2008, ONPCSB a primit și un număr de 14 cereri de informații de la partenerii americani, transmise în conformitate cu Rezoluția Comitetului de Sancțiuni ONU 1267 și a rezoluțiilor ulterioare, inclusiv cea mai recentă Rezoluție a Consiliului de Securitate ONU nr. 1617, contribuind astfel la întărirea cooperării dintre Guvernele SUA și României.

Conferința Națională *“Un pas înainte în procesul de integrare a României în U.E.: Armonizarea deplină a legislației de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului la standardele europene*

Având în vedere necesitatea continuării eforturilor pentru implementarea cadrului legal național în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism, și luând în considerare alinierea legislației naționale în domeniu la cea a Uniunii Europene, în luna iulie 2008, Oficiul a organizat Conferința Națională ***“Un pas înainte în procesul de integrare a României în U.E.: Armonizarea deplină a legislației de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului la standardele europene”***. Prin organizarea acestui eveniment s-a dorit o analiză a eforturilor întreprinse de România în lupta împotriva spălării banilor și finanțării terorismului, în cadrul unui sistem integrat legislativ și instituțional impus de standardele europene în domeniu, având ca invitați de onoare Președintele României, domnul Traian Băsescu, reprezentanți ai Administrației Prezidențiale, ai Guvernului, ai Parlamentului României, oficiali din cadrul misiunilor diplomatice acreditate în România, oficiali din cadrul autorităților române (D.N.A., M.J., A.N.I. etc.).

În cadrul strategiei Oficiului pentru anul 2007, un obiectiv de importanță deosebită a fost cel privind transpunerea integrală a prevederilor Directivei 2005/2006/EC precum și a Directivei 2006/70/EC privind stabilirea măsurilor de implementare a Directivei 2005/60/EC, obiectiv strategic îndeplinit cu succes, odată cu adoptarea O.U.G 53/2008 privind modificarea și completarea Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism.

Ținând cont de importanța documentului și de efectele pe care aceasta le produce în cadrul sistemului de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării actelor de terorism, Oficiul a considerat necesară organizarea unei conferințe naționale, care să beneficieze de prezența tuturor autorităților de aplicare a legii precum și autorităților de supraveghere prudencială, pentru prezentarea principalelor modificări aduse prin modificarea legii speciale în domeniu.

Cu ocazia participării la acest eveniment național, organizat de Oficiu, Președintele României a subliniat faptul că *“nu numai pentru România, ci la nivel global, fie că discutăm de Uniunea Europeană, fie că discutăm de toate statele membre ale Organizației Națiunilor Unite sau discutăm despre statele*

din anumite regiuni, problema spălării banilor este una vitală din punct de vedere al securității naționale”.

Prin prezentările expuse de reprezentanți ai Cancelariei Primului Ministru, Ministerului Justiției, Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Administrației și Internelor și ai altor autorități cu atribuții în domeniu, evenimentul a contribuit la consolidarea relațiilor de colaborare între autoritățile de aplicare a legii cu atribuții în domeniu și entitățile raportoare, care au răspuns cu un deosebit interes la invitația Oficiului de a participa la această conferință.

Discursurile participanților au subliniat, și cu această ocazie, necesitatea întăririi relațiilor de cooperare și a schimbului de informații, aspecte vitale și elemente de bază pentru succesul în lupta împotriva rețelelor de crimă organizată.

Scopul final al acestei Conferințe a fost cunoașterea noilor modificări legislative care au intervenit în cursul anului 2008, precum și întărirea capacității instituționale la nivelul cooperării cu beneficiarii informațiilor transmise de Oficiu, în baza dispozițiilor Legii 656/2002 cu modificările și completările ulterioare.

Așa cum a subliniat și Președintele României, *„nicio instituție nu va reuși de una singură să atingă performanța de a pune sub control fenomenul de spălare a banilor și crima organizată, pentru că acești bani care adesea trebuie spălați, de fapt provin din crimă organizată iar cooperarea interinstituțională este singura soluție pentru a fi eficienți în lupta împotriva rețelelor de crimă organizată și în depistarea fenomenului de spălare a banilor de către indivizi sau firme”.*

Acest eveniment nu este singular în activitatea Oficiului, dar va rămâne ca un punct de referință în ceea ce privește impactul și amploarea sa, dar și cu privire la problemele abordate cu această ocazie.

Totodată, prin strategia instituțională pe termen mediu și lung, Oficiul își propune să organizeze astfel de evenimente care vor contribui la o cunoaștere mai bună a activității Oficiului, în calitate de Unitate de Informații a României, dar și a prevederilor legislative de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării actelor de terorism.

Consolidarea capacității entităților raportoare privind implementarea cadrului legal în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor/finanțării actelor de terorism s-a realizat în cursul anului 2008, prin activități de instruire a entităților raportoare, ca parte esențială a conștientizării persoanelor ce au responsabilități în aplicarea legislației în domeniu.

În baza prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1346/2007 privind aprobarea *„Planului de acțiune pentru îndeplinirea condiționalităților în cadrul mecanismului de cooperare și verificare a progresului realizat de România în domeniul reformei sistemului judiciar și al luptei împotriva corupției”*, Oficiul a elaborat Planul de instruire destinat entităților raportoare prevăzute la art. 8 din Legea nr. 656/2002, în baza căruia au fost organizate 15 sesiuni de instruire cu persoanele care au responsabilități conform Legii sus-menționate din cadrul instituțiilor de credit, instituțiilor financiare, societăților de asigurări/reasigurări, cazinourilor, caselor de schimb valutar, asociațiilor și fundațiilor, societăților de transfer rapid de bani precum și cu notarii publici, avocații, persoanele fizice și juridice care acordă consultanță fiscală sau contabilă și agenții imobiliari.

În anul 2008, pe plan internațional, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a pus accentul pe implicarea activă în inițiativele organizațiilor de profil.

În acest sens, menționez **Platforma FIU.NET**, unde Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a făcut parte din Consiliul Partenerilor Proiectului Direcției Justiție, Libertate, Securitate a Comisiei Europene – Acțiunea „Dezvoltarea FIU.NET”, nr. JLS/2007/ISEC/591, deținând calitatea de Partener (Membru cu drepturi depline al Board-ului) cu drepturi și obligații, așa cum se stipulează în Acordul de Subvenție pentru o acțiune cu beneficiari multipli, încheiat între Comisia Europeană și Ministerul Justiției din Olanda, în data de 16 decembrie 2008.

Rolul FIU România, în Consiliul Partenerilor este:

- de a decide cu privire la toate problemele legate de finanțare, atunci când se negociază un nou Acord de Subvenție,
- de a decide cu privire la toate problemele legate de co-finanțare,
- de a stabili prioritățile proiectului împreună cu ceilalți parteneri,
- de a adopta bugetul FIU.NET,
- de a decide asupra planului de acțiune,
- de a obține, în calitate de beneficiar, rambursarea cheltuielilor legate de Proiect în suma de 42.469 euro, aceste costuri fiind suportate de către Proiectul FIU.NET.

În cadrul întâlnirilor Consiliului Partenerilor ce au avut loc trimestrial în anul 2008, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, alături de ceilalți parteneri din cadrul Proiectului, a fost informat și a decis cu privire la acțiunile programate (realizarea studiului referitor la protecția datelor, planul de instruire și rezultatele seminariilor dedicate utilizatorilor FIU.NET, noua versiune a Rețelei FIU.NET, conexiunea între rețelele Egmont Secure Web și FIU.NET, Website-ul FIU.NET, etc.).

Totodată, în perioadă de referință, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a beneficiat în mod direct de susținere logistică și a fost implicat în activitățile derulate în cadrul Proiectului, respectiv:

- a participat cu doi reprezentanți la seminarul de instruire pentru utilizatori, ce a fost organizat în luna martie 2008;

- la solicitarea Oficiului, Biroul FIU.NET a furnizat, cu titlu gratuit, noi echipamente performante, pentru o funcționare eficientă a schimbului de informații, respectiv un server de baze de date și de un server de aplicație.

Consiliul Europei – Comitetul MONEYVAL - În perioada mai 2007-iulie 2008, România, în calitate de Stat Membru al Consiliului Europei, a fost supusă Celei de-a treia runde de evaluare MONEYVAL pe probleme de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, proces concretizat prin adoptarea Raportului de Evaluare a României în cadrul Reuniunii Plenare Moneyval, care a avut loc în perioada 07-11 iulie 2008. (Mai multe detalii despre procesul de evaluare și concluziile Raportului de Evaluare sunt prezentate în Capitolul IV.)

În anul 2008, luând în considerare experiența specialiștilor din cadrul instituției, un reprezentant al Oficiului a fost selectat de către Secretariatul MONEYVAL și FATF ca expert evaluator pe segmentul aplicării legii, participând la:

- ✓ Cea de-a treia Rundă de Evaluare comună a FATF/MONEYVAL/EAG asupra Federației Ruse în domeniul combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, și la

- ✓ Cea de-a doua Rundă de Evaluare comună a MONEYVAL asupra Republicii Muntenegru în domeniul combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

Activitatea expertului român s-a concretizat, potrivit regulilor de procedură, prin participarea la misiunea on-site, prin elaborarea proiectului de raport pe segmentul de aplicare a legii, ca parte a documentului, precum și prin implicarea activă în toate etapele/activitățile pregătitoare pentru discutarea și adoptarea raportului de evaluare, în cadrul Reuniunilor Plenare ale organismelor internaționale de profil reprezentate la aceste runde de evaluare.

De asemenea, în luna decembrie 2008, o delegație a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a participat la Cea de-a 28-a Reuniune Plenară a Comitetului Moneyval – Consiliul Europei. În cadrul acestei reuniuni plenare, un reprezentant al instituției, la solicitarea expresă a Secretariatului Moneyval, a susținut prezentarea cu tema „Supravegherea pe bază de risc”, în care au fost abordate următoarele teme:

- Prevederile legale privind supra-vegherea prudentțială asupra entităților raportoare;
- Atribuția de supraveghere a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor asupra entităților care nu sunt supuse supra-vegherii altor autorități, sub aspectul abordării pe bază de risc;
- Supravegherea off-site;

- Acțiuni de control (supravegherea on-site).

Grupul Egmont – Dacă până în anul 2008, Grupul Egmont a putut funcționa prin sprijinul financiar alocat de FINCEN (Unitatea de Informații Financiare a Statelor Unite ale Americii), care administrează rețeaua securizată Egmont, precum și prin sprijinul acordat de către FIU-urile gazdă ale Reuniunilor Egmont, începând cu luna iulie 2008, prin funcționarea noului Secretariat, activitatea Grupului Egmont este asigurată financiar prin contribuțiile fiecărui FIU membru.

În cadrul Celei de a 16-a Reuniuni Plenare a Grupului Egmont, care a avut loc în luna mai 2008, FIU-urile membre Grupului Egmont, inclusiv reprezentanții Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, și-au exprimat acordul asupra continuării participării la acest Grup și, implicit, asupra acceptării noii reorganizări și funcționări a acestei asociații.

În acest context, Președintele Oficiului a depus, în mod oficial, la Secretariatul Egmont, *Declarația de reiterare a angajamentului Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în calitate de Unitate de Informații Financiare a României, de a activa, în continuare, ca membru al Grupului Egmont.*

Urmare reiterării acordului de continuare a participării Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor la activitățile Grupului Egmont, pe plan național au fost luate măsurile adecvate pentru asigurarea cadrului legal și a sursei care va sta la baza plății contribuției financiare a FIU-ului din România, în calitate de membru al acestei asociații profesionale internaționale.

În acest context, prin Hotărârea Guvernului nr. 908/20.08.2008 s-a aprobat plata contribuției anuale a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor la Grupul Egmont, în valoare de 4.000 USD/anual, pentru perioada 2008-2010.

Atragerea fondurilor europene cu finanțare nerambursabilă a constituit unul dintre obiectivele strategice pe termen lung și mediu ale Oficiului, fiind înscris în strategia instituției pe anul 2008 cu puncte prioritare, implementarea celor două contracte cu finanțare nerambursabilă Phare 2006/018-147.03.17 “ *Dezvoltarea sistemului instituțional de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului*” și „Facilitatea de Tranziție RO /2007-IB/JH/05 “*Combaterea Spălării Banilor și a Finanțării Terorismului*”.

În cadrul proiectului PHARE 2006 „*Dezvoltarea sistemului instituțional de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului*” **au fost contractate toate cele 4 loturi prevăzute inițial în fișa de proiect**, ultimul contract fiind semnat la data de 30 noiembrie 2008. Cele patru contracte din cadrul acestui proiect au fost încheiate urmare licitațiilor deschise care au fost organizate în conformitate cu prevederile legislative privind achizițiile publice, iar finalizarea perioadei de implementare a acestora va duce la întărirea capacității instituționale de combatere a spălării banilor și a sistemului de combatere a finanțării terorismului prin consolidarea sistemului IT al ONPCSB pentru îmbunătățirea eficienței și operativității.

Unitatea de Implementare Proiecte de la nivelul Oficiului, care a fost constituită în baza prevederilor H.G nr.869/2002 pentru perfecționarea Unităților de Implementare a Programelor Phare, a depus toate eforturile și expertiza necesare în vederea contractării și derulării în bune condiții a contractelor.

Prin contractarea în întregime a acestui proiect, Oficiul se afla printre instituțiile cu grad de absorbție maxim a proiectelor cu finanțare nerambursabilă.

La sfârșitul anului 2008, dintre cele 4 contracte încheiate în cadrul PHARE, un contract a fost finalizat iar celelalte trei se află în curs de implementare la nivelul instituției.

Pentru buna desfășurare a activităților prevăzute în aceste contracte au fost numite echipe de specialiști din cadrul ONPCSB care cooperează cu contractorii dar și cu alte instituții care vor fi beneficiare ale rezultatelor proiectului dezvoltat la nivelul instituției noastre.

Sistemele software solicitate au caracteristici speciale si sunt concepute pentru ONPCSB cu participarea activa a directiilor de specialitate.

a. Contractul "Realizarea unui sistem electronic securizat de transfer al datelor și instruire" – PHARE RO 2006/018-147.03.17.01, încheiat de către Oficiu în data de 28 octombrie 2008 are ca principal obiectiv automatizarea completă a activității de colectare a rapoartelor pe care agenții economici trebuie să le transmită ONPCSB în conformitate cu Legea 656/2002 cu modificările și completările ulterioare.

Acesta este un contract de furnizare pentru echipamente hardware, servicii și echipamente de conectare, soluție de criptare, semnătura electronică, software și instruire personal în vederea creării și punerii în funcțiune a sistemului de raportare on-line pentru entitățile publice raportoare conform Legii 656/2002.

Scopul proiectului este realizarea unui sistem de colectare automata a datelor de la raportori, folosind internetul si rețeaua interna a băncilor (in special), pentru a reduce timpul de colectare a informațiilor si creării unui sistem de validare si preluare (încărcare) automata a datelor in baza de date a Oficiului, spre a se asigura o securitate si o calitate superioara a informațiilor stocate.

Softul permite includerea pentru fiecare entitate raportoare a informațiilor privitoare la identificarea acestuia (denumire companie, data înregistrării în sistem, informații referitoare la ofițerul de conformitate care se asigura de aplicarea legii 656/2002 in entitatea raportoare, istoricul ofițerilor de conformitate din cadrul entității, posibilitatea atașării de documente emise de către entitatea raportoare pe care O.N.P.C.S.B. le solicita in contul entității semnate electronic, posibilitatea stabilirii unui schimb de informații de tip e-mail securizat cu entitățile raportoare prin care Oficiul sa poată solicita copii de documente sau extrase bancare).

Scopul principal al acestei aplicații este de a automatiza complet activitatea de colectare a rapoartelor a ONPCSB conform legii 656/2002. Grupul entităților raportoare este eterogen în ceea ce privește domeniul de activitate, tipurile de rapoarte trimise, periodicitatea și volumul rapoartelor etc.

Softul de RAPORTARE ON-LINE colectează informații de la entitățile raportoare și le transformă în date de intrare pentru bazele de date folosite in cadrul O.N.P.C.S.B.. Formularele, datelor de intrare permit primirea informațiilor despre entități. Acestea permit colectarea datelor într-un mod mult mai simplu pentru utilizatori respectând specificul de activitate al fiecărei categorii de entitate.

Valoarea totala a contractului este de 97.300 euro la care se adaugă TVA, perioada de execuție fiind de 8 luni de la data semnării. Progresele înregistrate până la sfârșitul anului, în procesul de implementare a contractului, indică faptul că termenele propuse au fost respectate iar rezultatele așteptate nu vor întârzia să apară.

b. Contractul "Sistem de management al cazurilor și instruire" PHARE RO 2006/018-147.03.17.02 a fost semnat în data de 22 iulie 2008 iar perioada de implementare este de 8 luni. Valoarea totală a contractului este 119.00 euro, la care se adaugă TVA.

Contract de furnizare pentru echipamente hardware, servicii și echipamente de conectare, soluție de criptare, semnătura electronică, software și instruire personal în vederea creării și punerii în funcțiune a sistemului de management al cazurilor care va permite transmiterea în format electronic către *Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație si Justiție, Departamentul Național Anticorupție, Serviciul Roman de Informații* precum și alte instituții ale statului conform Legii 656/2002 cazurile analizate în cadrul O.N.P.C.S.B.

Scopul proiectului este instalarea unor legături directe care sa permită transmiterea on-line a informațiilor prevăzute de lege catre Parchetul de pe langa Inalta Curte de Casatie si Justitie, Departamentul National Anticoruptie, Serviciul Roman de Informatii si alte organe competente.

Programul CASE MANAGEMENT creat pentru O.N.P.C.S.B. va folosi un număr unic/de identificare a cazului astfel încât cazurile pot fi conexe, sau disjuncte de către analiștii financiari pe baza activităților de monitorizare.

În acest scop sistemele de gestiune a cazurilor ale tuturor instituțiilor vor rămâne compatibile, folosind un cadru comun și protocoale standard de aplicare pentru interconectare sau toate aplicațiile

folosite vor dezvolta o IPA (interfață de programare a aplicației) care va fi specificată printr-o fază de specificare a condițiilor necesare având în vedere toate aplicațiile și strategiile IT actuale ale *Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, Serviciul Român de Informații* și Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor.

c. Contractul “Achiziționare componente hardware și software în vederea acreditării sistemului informatic și de comunicații, în conformitate cu Legea 182/2002 pentru protecția informațiilor clasificate”, PHARE RO 2006/018-147.03.17.03

Acest contract a fost semnat în data de 30 noiembrie 2008, având o perioadă de execuție de 10 luni de la data semnării contractului, iar valoarea totală a acestuia este de 345.000 euro la care se adaugă TVA.

Proiectul a fost contractat în anul 2008 și se va finaliza în toamna anului 2009, el aducând rigurozitate în optimizarea fluxului de documente interne al instituției.

Prin intermediul acestui proiect ONPCSB dorește să modernizeze sistemul informatic actual prin integrarea unor noi componente hardware și software precum și prin implementarea unor politici de securitate corespunzătoare prevederilor Legii nr. 182/2002 pentru protecția informațiilor clasificate și Hotărârii Guvernului nr. 781/2002 privind protecția informațiilor secrete de serviciu.

Sistemul de management al documentelor și arhivare electronică va modela procesele și va automatiza fluxurile de documente, optimizând activitățile de registratură și va oferi un suport eficient desfășurării activităților operative și decizionale. Eliminarea informațiilor și activităților redundante și implementarea politicii de securitate rezultată prin definirea tuturor fluxurilor de documente în conformitate cu metodologia aprobată, va asigura protecția informațiilor corespunzător prevederilor legale menționate permițând acreditarea sistemului IT al O.N.P.C.S.B.

d. Contractul “Crearea unui sistem de recuperare în caz de dezastru” PHARE RO 2006/018-147,03,04 a fost semnat în data de 07 august 2008, valoarea lui fiind de 66.924, 79 euro la care se adaugă TVA, fiind implementat pe o perioadă de 4 luni de la data semnării contractului.

Contractul a fost finalizat înainte de termenul propus inițial, iar softul livrat în cadrul acestui contract este operațional, fiind utilizat în acest moment la nivelul instituției. În baza contractului a avut loc și procesul de instruire al utilizatorilor acestui soft care au luat cunoștință de tipurile de echipamente instalate, modul de manipulare și întreținere al acestora.

Proiectul a fost finalizat și pus în funcțiune în cursul anului 2008. Rezultatul final al proiectului a fost realizarea unui sistem server de recuperare a datelor în caz de dezastre naturale, momentan severul funcționând în sediul O.N.P.C.S.B., dar în viitor se va încerca identificarea unei alte locații în care să fie amplasat acest server, pentru o mai bună protecție a datelor.

Pentru toate cele 4 proiecte pentru care O.N.P.C.S.B. a obținut finanțare PHARE s-a urmărit implementarea recomandărilor Raportului de fezabilitate IT pentru nevoile de investiții ale Sistemului român de informații financiare pentru combaterea spălării de bani, întocmit în anul 2005 de experți europeni colaborare cu Serviciul Tehnologia Informației al O.N.P.C.S.B. în cadrul proiectului de asistență tehnică.

Un alt proiect cu finanțare nerambursabilă, care a fost elaborat de Oficiu, este proiectul în cadrul Facilității de Tranziție.

Obiectivul Facilității de Tranziție este de a continua să sprijine noile state membre în eforturile lor de consolidare a capacităților administrative în vederea punerii în aplicare a legislației comunitare și dezvoltării schimbului de bune practici.

Facilitatea de tranziție oferă posibilitatea de a continua activitățile de consolidare instituțională în conformitate cu aceleași principii ca cele aplicate în cadrul programului Phare în perioada de preaderare.

Tinând cont de necesitățile la nivel instituțional în domeniul armonizării legislației de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, Oficiul a înaintat în anul 2007, în cadrul Facilității de tranziție, fișa de proiect “Combaterea Spălării Banilor și a Finanțării Terorismului”, care a

fost aprobată la nivelul Comisiei Europene în anul 2007, iar în data de 27 martie 2008 s-a comunicat statului selectat, opțiunea Oficiului cu privire la partenerul de twinning din cadrul acestui contract.

Dintre ofertele primite, instituția noastră a selectat-o pe cea a Ministerului Finanțelor din Polonia – Inspectoratul General de Informații (FIU Polonia). În procesul decizional au fost luate în considerare tipul de organizare al instituției ofertante, propunerile privind implementarea proiectului aprobat, experiența în domeniul implementării legislației de CSB/CFT.

Acest contract a fost semnat în cursul anului 2009 de către partenerii de twinning, Oficiul respectiv FIU Polonia, iar durata totală a proiectului este de 12 luni.

Obiectivul general este de a întări capacitatea sistemului instituțional de combatere a spălării banilor, în conformitate cu standardele internaționale, prin îmbunătățirea capacității Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în calitate de autoritate principală în primirea, procesarea și analizarea rapoartelor de spălare a banilor și finanțare a terorismului și de transmitere a informațiilor către autoritățile competente.

Principalele rezultate în cadrul acestui proiect sunt **revizuirea legislației privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, creșterea capacității instituționale a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor respectiv pregătirea profesionala pentru entitățile raportoare financiare și non-financiare, care nu au autoritate de supraveghere.**

Prin aceste rezultate se are în vedere armonizarea deplină a legislației primare și secundare în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului cu aquis-ul comunitar dar și cu alte acte ale organismelor internaționale.

Totodata, urmare acestui proiect de înfrățire instituțională, va fi elaborată strategia națională de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, cu ONPCSB având rol cheie în cadrul acestui sistem. Luând în considerare că la acest moment nu există o astfel de strategie, prin documentul respectiv, instituția noastră, împreună cu celelalte autorități de aplicare a legii, care vor fi implicate în elaborarea documentului, vor încerca să stabilească principalele linii de acțiune privind combaterea spălării banilor și a finanțării actelor de terorism.

Un rezultat la fel de important al acestui proiect este și elaborarea unui manual de indicatori și tipologii care se vrea un document suport pentru cei implicați în analiza tranzacțiilor suspecte dar și pentru entitățile raportoare în procesul de îndeplinire a obligațiilor care le revin în conformitate cu prevederile legislației privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului. Aceasta a fost de altfel și una dintre recomandările echipei de evaluatori Moneyval, înscrisă în raportul celei de a treia runde de evaluare Moneyval, care a avut loc în perioada 06 – 12 mai 2007.

Instruirea entităților raportoare financiare și non-financiare care nu au autoritate de supraveghere va reprezenta una dintre măsurile care vin în întâmpinarea recomandărilor Raportului Moneyval menționat mai sus iar prin acest proiect în cadrul Facilității de Tranziție, entitățile raportoare vor beneficia de expertiza partenerului de twinning în domeniul CSB/CFT.

Evaluări ale organismelor internaționale privind implementarea standardelor în materie

a) Consiliul Europei

În perioada mai 2007-iulie 2008, România a fost supusă celei de-a treia runde de evaluare a Consiliului Europei – Comitetul MONEYVAL pe probleme de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, proces concretizat prin adoptarea Raportului de Evaluare a României în cadrul Celei de-a 27-a Reuniuni Plenary Moneyval, care a avut loc în perioada 07-11 iulie 2008.

În conformitate cu Regulile de Procedură adoptate de Comitetul MONEYVAL, procesul de evaluare în cadrul celei de-a treia runde a însemnat parcurgerea mai multor etape, care în perioada 2007-2008, au presupus depunerea unor eforturi comune deosebite de către principalele autorități de aplicare a legii, autorități de supraveghere prudențială și de control financiar, cu atribuții pe linia prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

Etapele procesului de evaluare au constat în:

I. Etapa premergătoare misiunii de evaluare on-site - reprezentată de colectarea informațiilor de la țara evaluată, prin intermediul unui chestionar standard, în forma agreată în cadrul întâlnirii Plenare a Grupului de Acțiune Financiară Internațională (GAFI/FATF), ce a avut loc în luna iunie 2005. Chestionarul a fost aprobat și de către MONEYVAL și completat cu cerințele legate de prevederile actelor comunitare ale Uniunii Europene în domeniul prevenirii utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și finanțării terorismului, transmis de către Comitetul Moneyval în vederea completării, în anul 2007.

Reprezentanții principalelor instituții cu atribuții în domeniul combaterii spălării banilor și finanțării terorismului din România au fost implicați atât în elaborarea răspunsurilor la chestionarul de evaluare în domeniu, cât și în furnizarea tuturor clarificărilor solicitate de echipa de experți evaluatori.

II. MISIUNEA ON-SITE - reprezentată de **vizita la fața locului (desfășurată în perioada 07-12 mai 2007)** a unei echipe de experți evaluatori Moneyval/FATF, în baza unei agende de lucru prestabilite, care a cuprins întâlniri cu reprezentanții principalelor autorități de aplicare a legii și ai autorităților de supraveghere prudentială și de control financiar, cu atribuții în prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării actelor de terorism.

Cu această ocazie, experții evaluatori s-au întâlnit și cu reprezentanții asociațiilor profesionale aferente diferitelor categorii de entități cu obligații de raportare, precum și cu reprezentanții unor bănci comerciale, în calitate de entități raportoare.

În conformitate cu Regulile de Procedură ale MONEYVAL, examinatorii au pregătit, la finalul misiunii, un rezumat cu principalele constatări ale evaluării la fața locului, care au fost aduse la cunoștința reprezentanților autorităților românești implicate.

În acest context, în mai 2008, echipa de experți și-a exprimat aprecierea pentru progresele semnificative înregistrate de România în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor, de la ultima misiune, care a avut loc în anul 2002, până în luna mai 2007.

De asemenea, în cadrul concluziilor s-a subliniat faptul că legislația de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului este implementată, în linii mari, cu cerințele internaționale în domeniu, incluse în noua Metodologie de evaluare.

Legea nr. 656/2002 cu amendamentele ulterioare furnizează o bază solidă pentru regimul de combatere a spălării banilor din România.

În ceea ce privește activitatea Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, evaluatorii au apreciat că instituția „este un FIU de tip administrativ, care îndeplinește un rol de conducere în dezvoltarea, coordonarea și implementarea sistemului de CSB/CFT. În efectuarea activităților sale, ca o administrație independentă în subordinea Guvernului, primește, obține fără limite, analizează și difuzează informații către organismele relevante. FIU-ul a introdus un nou sistem de securitate avansat, extinzându-și accesul la bazele de date aflate în cadrul altor autorități și a introdus o nouă infrastructură IT și măsuri de securitate în legătură cu protecția rețelei IT împotriva accesului neautorizat. FIU-ul din România este acum responsabil și pentru supravegherea CSB/CFT a entităților financiare non-bancare (DNFBP) și pentru combaterea finanțării terorismului. Evaluatorii au fost de părere că FIU-ul operează efectiv cu partenerii internaționali și demonstrează o bună cooperare în privința prevederilor legale și a schimbului de informații.”

III. Adoptarea și publicarea Raportului final de evaluare a României în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului

Această etapă a cuprins:

a. Transmiterea primului proiect al raportului de evaluare

Urmare circulării proiectului între toate autoritățile românești cu competențe în domeniu au fost furnizate atât comentarii, cât și alte informații suplimentare solicitate de către evaluatori, iar în data de

26 mai 2008, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a transmis Secretariatului MONEYVAL, comentariile instituțiilor implicate, în versiune integrată, pentru a fi discutate împreună cu evaluatorii în cadrul reuniunii pregătitoare.

b. Desfășurarea întâlnirii pregătitoare, în perioada 03-05 iunie 2008

În cadrul acestei întâlniri dintre echipa Moneyval și reprezentanții principalelor instituții românești, experții evaluatori au finalizat proiectul raportului de evaluare, corelând informațiile obținute pe parcursul misiunii on-site, atât cu evoluțiile înregistrate din punct de vedere legislativ și instituțional înregistrate în perioada mai –iunie 2007, precum și cu datele statistice furnizate de autoritățile românești, la solicitarea evaluatorilor.

c. Aprobarea Proiectului Raportului de Evaluare în cadrul Reuniunii Plenare a Comitetului Moneyval

Având în vedere procedura oficială prin care se adoptă raportul unui stat membru al Consiliului Europei în cadrul reuniunii plenare, două aspecte importante au reprezentat, atât formarea unei delegații complexe, compusă din specialiști implicați în problematica combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului, care activează în diverse sectoare de activitate, cât și prezența acestei delegații la Reuniunea Plenară MONEYVAL, care a avut loc în perioada 07-11 iulie 2008, la Strasbourg.

Totodată, scopul participării acestei delegații la Plenara MONEYVAL a fost susținerea Raportului de Evaluare, astfel încât, la final, acest document să reliefeze situația concretă la data misiunii de evaluare și să stabilească rating-uri de conformitate cât mai pozitive și recomandări cu privire la măsurile ce vor trebui implementate în domeniu.

Menționăm faptul că rapoartele de evaluare furnizează recomandări detaliate privind modul de îmbunătățire a eficienței sistemului național de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, precum și a capacității statelor membre de a coopera la nivel internațional în acest domeniu.

d. Publicarea rezumatului raportului adoptat, de asemenea, în Reuniunea Plenară, s-a concretizat, prin postarea documentului pe site-ul Consiliului Europei, Secțiunea Comitetului Moneyval (link [http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/moneyval/Evaluations/round3/MONEYVAL\(2008\)06Summary.en.pdf](http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/moneyval/Evaluations/round3/MONEYVAL(2008)06Summary.en.pdf)).

e. Verificarea informațiilor adoptate în plenară și transmiterea versiunii finale a raportului de către delegația României prezentă la Reuniunea Moneyval - fapt concretizat prin comunicarea către Secretariatul Moneyval, a unei versiuni integrate a raportului conținând modificări și comentarii elaborate de către instituțiile românești cu atribuții în domeniu.

f. Publicarea raportului final pe website-ul Consiliului Europei – Comitetul MONEYVAL s-a realizat în data de 17 octombrie 2008 (link:[http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/moneyval/Evaluations/round3/MONEYVAL\(2008\)06Report.en.pdf](http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/moneyval/Evaluations/round3/MONEYVAL(2008)06Report.en.pdf)).

Acest raport asigură o descriere și o analiză a măsurilor de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului în România, în vigoare la data celei de-a treia vizite on-site și în perioada imediat următoare, furnizând recomandări cu privire la anumite elemente ale sistemului care pot fi întărite. De asemenea, acest raport stabilește nivelurile de conformitate ale sistemului național românesc de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului cu Cele 40+9 Recomandări ale Grupului de Acțiune Financiară Internațională (GAFI/FATF).

Dintre principalele aspecte evidențiate în proiect, cu referire la cadrul legal și activitatea specifică Oficiului, enumerăm:

- Cadrul legal al României abordează în detaliu un număr substanțial al cerințelor FATF de cunoaștere a clientului;
- Oficiul îndeplinește un rol de coordonator în dezvoltarea, cooperarea și implementarea sistemului CSB/CFT. Oficiul asigură instruirea entităților cu obligații de raportare. Numărul persoanelor instruite din cadrul Oficiului și a altor instituții implicate în probleme de spălare a banilor și finanțare a terorismului este impresionant. Oficiul este bine structurat și are un echipament IT valoros. Oficiul a emis modelul de raport de tranzacții suspecte (RTS), modelul de raport privind operațiunile cu numerar

(RTN) și modelul de raport privind tranzacții transfrontaliere (RTE). Evaluatorii au concluzionat, de asemenea, că Oficiul funcționează eficient cu instituțiile similare internaționale și au demonstrat o bună cooperare în domeniul schimbului de informații.

- Oficiul efectuează supravegherea CSB/CFT pentru toate instituțiile financiare non-bancare din Registrul General (217 entități, din care 45 sunt înregistrate, de asemenea, în Registrul Special) și Registrul de Evidență (4600 entități). Oficiul supraveghează în jurul a 4.600 instituții financiare non-bancare. Evaluatorii sunt îngrijorați că acest sector nu este în mod corespunzător supravegheat, luând în calcul numărul limitat al personalului implicat în supraveghere din cadrul Oficiului (12 agenți constatori) în comparație cu numărul instituțiilor financiare non-bancare supravegheate. Din acest motiv ar trebui alocate mai multe resurse Oficiului sau ar trebui luată în considerare distribuirea responsabilităților de supraveghere printre autoritățile implicate în CSB/CFT.

- Evaluatorii au fost impresionați de evoluția ONPCSB în ceea ce privește abordarea supravegherii pe baza de risc, care este în prezent, în stadiul de începere a implementării. Se anticipează ca aceasta să vină în sprijinul realizării unei supravegheri extinse, care vor duce la o eficiență mai mare.

Având în vedere constatările experților, rezultate pe parcursul desfășurării Celei de-a treia runde de evaluare în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, în cadrul Reuniunii Plenare MONEYVAL a fost adoptat un Plan de Acțiune pentru îmbunătățirea sistemului național de CSB/CFT, care a cuprins următoarele recomandări, în ceea ce privește activitatea specifică FIU-ului din România:

- Trebuie alocate mai multe resurse pentru Oficiu sau trebuie efectuată împărțirea responsabilităților de supraveghere între autoritățile implicate în domeniul CSB/CFT;
- Perioada de timp (de 30 de zile) pentru obținerea de informații suplimentare legate de RTS-uri ar trebui micșorată pentru ca Oficiul să-și îndeplinească funcțiile sale în mod adecvat;
- Feedback-ul general transmis de Oficiu ar trebui întărit, având ca grup țintă sectoarele care prezintă un risc crescut de SB/FT;
- Ar trebui elaborate ghiduri în vederea asistării instituțiilor non-financiare în implementarea unei abordări adecvate pe bază de risc și definirea unei proceduri adecvate de reducere a acestuia;
- Există un mecanism de cooperare și coordonare în vigoare, dar acesta trebuie să devină efectiv în practică;
- Autoritățile române nu pot pune în aplicare un mecanism desemnat de blocare a altor jurisdicții și nu pot dispune blocarea în numele unui FIU străin.

IV. Raportul de progres.

În conformitate cu dispozițiile art. 37 din Regulile de Procedură ale Consiliului Europei, se menționează că Statul Membru evaluat va elabora un raport de progres la un an după adoptarea raportului în reuniune plenară, în baza unui chestionar prestabilit de către Consiliul Europei – Comitetul Moneyval.

Având în vedere recomandările experților evaluatori, cu referire specială la atribuțiile și activitatea desfășurată de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, instituția a inițiat, în prima parte a anului 2009, constituirea unui grup de lucru intern format din specialiști desemnați din cadrul direcțiilor de specialitate, în scopul analizării și elaborării propunerilor pentru îndeplinirea recomandărilor incluse în raportul, care vor constitui un plan de acțiune conținând măsurile concrete ce trebuie adoptate și raportate în cadrul contribuției Oficiului la raportul de progres.

Menționăm că, în conformitate cu mesajul Secretariatului Comitetului Moneyval, Primul Raport de Progres al României va fi supus adoptării în cadrul Celei de-a 30-a Reuniuni Plenare a Comitetului, care va avea loc la Strasbourg, în perioada 21-25 septembrie 2009.

b) Fondul Monetar Internațional

În perioada 03-14 octombrie 2008, o echipă mixtă de experți ai Fondului Monetar Internațional și Băncii Mondiale a realizat la București, misiunea comună de actualizare a raportului de evaluare a stabilității sistemului financiar românesc (FSAP).

În acest context, la solicitarea echipei mixte de evaluatori, formată din experți ai Fondului Monetar Internațional și Băncii Mondiale, în data de 5 noiembrie 2008, a avut loc la sediul Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, o întrevvedere a experților cu conducerea instituției, subiectul discuțiilor fiind „Evaluarea BCP (Basel Core Principles); Probleme privind Combaterea Spălării Banilor și a Finanțării Actelor de Terorism”.

Cu această ocazie, reprezentanții instituției au prezentat aspectele cheie ale activității desfășurate în cadrul Unității de Informații Financiare din România și au răspuns întrebărilor experților evaluatori, cu privire la evoluțiile înregistrate în ultimii 5 ani, în sistemul național de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, unde s-a pus accentul pe chestionarul care a stat la baza misiunii de evaluare, document care a fost, în prealabil, completat și transmis evaluatorilor de către autoritățile românești în domeniu.

Anul 2009 a fost marcat de măsurile luate la nivel sistemic în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului în scopul îndeplinirii recomandărilor experților evaluatori incluse în Planul de Acțiune stabilit pentru îmbunătățirea sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului și, implicit, pentru conformarea față de cele 40+9 Recomandări FATF, urmare adoptării Raportului Detaliat de Evaluare privind România în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor, în cadrul Celei de-a 27-a Reuniuni Plenare a Comitetului Moneyval, care a avut loc în luna iulie 2008, și publicării acestui raport în data de 17 octombrie 2008.

Principalele aspecte care au constituit elementele esențiale de progres înregistrate în perioada iulie 2008-septembrie 2009 s-au referit la:

a. Din punct de vedere legislativ, în anul 2008, s-a înregistrat un progres semnificativ în adoptarea legislației naționale în domeniu (evoluzii privind intrarea în vigoare a O.U.G. nr. 53/2008, H.G. nr.594/2008 și H.G. nr.1599/2008, au fost prezentate anterior în acest document), măsura necesară pentru a transpune în întregime prevederile celei de a treia Directive și a Directivei Comisiei 2006/70/EC privind persoanele expuse politic și pentru a implementa în totalitate Cele 40+9 Recomandări FATF.

Luând în considerare amendamentele legislației primare de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării actelor de terorism, a fost armonizată **legislația secundară aplicabilă la nivel sectorial**, iar Oficiul a emis în acest context Decizia nr. 778/2009 de modificare a Deciziei nr. 496 din 11 iulie 2006 privind aprobarea Normelor privind prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării actelor de terorism, standarde de cunoaștere a clientelei și control intern pentru entitățile raportoare non-financiare, care nu sunt supuse supravegherii prudențiale a unor autorități.

În același timp, pași importanți au fost făcuți prin intrarea în vigoare a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 202/2008 privind aplicarea sancțiunilor internaționale (adoptată de Parlamentul României prin Legea nr. 217/2009). Prin intermediul Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 202/2008, s-a creat Consiliul Inter-instituțional sub coordonarea Ministerului Afacerilor Externe, format din autoritățile de aplicare a legii și cele prudențiale (inclusiv ONPCSB). Actul prevede obligații pentru persoanele fizice și juridice stipulate în legislația de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului și pentru autoritățile publice pentru aplicarea sancțiunilor internaționale.

Un alt progres important s-a înregistrat în domeniul non-financiar, de exemplu în ceea ce privește organizarea cazinourilor (prin adoptarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 77/2009) și prin emiterea de către Ministerul Finanțelor Publice a normelor metodologice.

b. Din punct de vedere instituțional, s-au făcut pași importanți în următoarele sectoare:

- Urmare adoptării Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor (Hotărârea Guvernului nr. 1599/2008), în anul 2009 au fost întreprinse măsuri pentru:

- întărirea structurilor nou create din cadrul Oficiului;
- implementarea unui sistem de prioritizare cu privire la analizarea și procesarea Rapoartelor de Tranzacții Suspecte primite de către FIU (sistem de scoring, ca analiza preliminară, pe baza indicatorilor de risc)
- aprobarea unei noi metodologii de furnizare a unui feedback specific de către FIU, ori de câte ori este posibil, instituțiilor de credit și instituțiilor financiare: furnizarea de informații cu privire la clienții expuși la riscul de spălare a banilor și de finanțare a actelor de terorism.
- organizarea, la nivelul FIU România, a unei noi baze de date în care sunt introduse toate declarațiile privind trecerea frontierei cu numerar în valută sau monedă națională în valoare de cel puțin echivalentul a 10.000 Euro, primite de la Autoritatea Națională a Vămirilor în aplicarea Regulamentului CE nr. 1889/2005.

- Implementarea, în cursul anului 2009, a **Protocolului de Cooperare încheiat între Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor pentru organizarea unor seminarii regionale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor**, în baza căruia au fost organizate 7 seminarii regionale de formare în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor, la care a participat un număr de peste 70 de procurori din cadrul Parchetelor de pe lângă Curțile de Apel și Tribunale, precum și cu procurorii din cadrul Direcției de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, serviciilor și birourilor teritoriale ale acesteia.

- În perioada 2008-2009, ONPCSB a încheiat noi protocoale de cooperare cu autorități de aplicare a legii din România, în scopul coordonării sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, printre acestea enumerându-se *Departamentul pentru Luptă Antifraudă și Agenția Națională de Integritate*. Pe același palier al întăririi cooperării cu instituțiile implicate în acest sistem au fost actualizate două protocoale încheiate în anii anteriori, și este vorba de Oficiul Național al Registrului Comerțului și Compania Națională Poșta Română. Totodată, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a inițiat demersurile necesare pentru negocierea unui Protocol de Cooperare cu *Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară*, pentru identificarea datelor și informațiilor ce pot fi furnizate la nivelul celor două instituții în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism.

- Continuarea campaniei de conștientizare a entităților raportoare, conform recomandărilor Raportului Moneyval de evaluare a României în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului al Consiliului Europei, prin: *Organizarea de seminarii de instruire a entităților raportoare* prevăzute la art. 8 din Legea nr. 656/2002 (seminarii și conferințe, la nivel central și local), pentru punerea în aplicare a prevederilor O.U.G. nr. 53/2008 privind modificarea și completarea Legii nr. 656/2002, Hotărârii Guvernului nr. 594/2008 privind aprobarea Regulamentului de aplicare a prevederilor Legii nr. 656/2002 și a dispozițiilor OUG nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, pentru aria de competență ce privește instituția noastră, respectiv supravegherea entităților raportoare. Astfel, în baza Planului de instruire pentru anul 2009, Oficiul a organizat un număr de 38 de seminarii pentru entitățile raportoare, prevăzute la art. 8 din Legea nr. 656/2002, cu modificările și completările ulterioare, fiind instruiți un număr de peste 1.300 de reprezentanți ai entităților raportoare. De asemenea, începând cu anul 2010 vor fi organizate sesiuni de instruire a reprezentanților entităților raportoare în vederea utilizării corespunzătoare a sistemului de raportare on line creat în cadrul contractului PHARE RO 2006/018-147.03.17.01 « *Realizarea unui sistem electronic securizat de transfer al datelor și instruire* ».

- Punerea in funcțiune, pentru testare, la sfârșitul anului 2009 a Modulului de Diseminare a Informațiilor (in cadrul Sistemului de Management al Cazurilor realizat prin Proiectul Phare RO 2006/018-147.03.17 « Dezvoltarea sistemului instituțional de prevenire si combatere a spalarii banilor si finantarii terorismului»), care va asigura transmiterea securizată de la Oficiu către autoritățile competente (PICCJ/DNA si SRI) a datelor si informațiilor privind operațiunile financiare pentru care au fost identificate indicii temeinice de spălare a banilor sau exista suspiciuni de finanțare a actelor de terorism.

- Încheierea de Memorandum-uri de Înțelegere: până in prezent, Oficiul a încheiat 47 Memorandum-uri de Înțelegere in scopul intensificării schimbului de informații și a schimbului de experiența si know-how. Cu ocazia Reuniunii Plenare 2009 a Șefilor de FIU-uri din cadrul Grupului Egmont, Oficiul a semnat 2 Memorandumuri de Înțelegere cu Unitățile de Informații Financiare (FIU) din Armenia si Malta si o Declarație de Cooperare cu FIU-ul din Bermuda.

- Un alt aspect este reprezentat de viitoarea implementare de catre FIU Romania (incepand cu luna ianuarie 2010), împreuna cu FIU Polonia, a Proiectului de Twinning din cadrul Facilității de Tranzite, “Creșterea capacității sistemului instituțional pentru prevenirea si combaterea spalarii banilor si finanțarii terorismului”, aprobat de către Comisia Europeana, care are ca obiective principale:

- a) elaborarea Strategiei Naționale de combatere a spalarii banilor si finanțarii terorismului;
- b) elaborarea unui Manual privind abordarea pe baza de risc si indicatori de tranzacții suspecte, pentru entitățile raportoare aflate in supravegherea Oficiului;
- c) elaborarea unor programe de supraveghere, incluzând proceduri de lucru si norme de supraveghere on-site si off-site si instruirea specialiștilor;
- d) instruire dedicata specialiștilor in domeniu.

In același timp, prin contractarea fondurilor nerambursabile acordate de Uniunea Europeana in cadrul programului PHARE 2006, sistemul IT a fost optimizat. In cursul anului 2009 a fost finalizata implementarea celor 4 contracte in cadrul proiectului PHARE 2006 Dezvoltarea sistemului instituțional de prevenire si combatere a spalarii banilor si finantarii terorismului, respectiv: Realizarea unui sistem electronic securizat de transfer al datelor si instruire, in valoare de 97.300 euro; Sistem de management al cazurilor si instruire in valoare de 119.000 euro; Achiziționare de componente hardware si software in vederea acreditării sistemului informatic si de comunicații in conformitate cu Legea nr. 182/2002 pentru protecția informațiilor clasificate, in valoare de 345.000 euro; Crearea unui sistem de recuperare in caz de dezastru, in valoare de 66.924,79 euro.

In cadrul celor 4 contracte au fost livrate echipamente hardware si software care vor ajuta la eficientizarea activitatii de analiza in cadrul Oficiului National de Prevenire si Combatere a Spalarii Banilor. Implementarea celor 4 contracte a fost finalizata cu succes si in termenii stabiliți prin prevederile contractuale.

Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor consideră o prioritate instituțională politica de atragere a fondurilor europene, astfel încât FIU România a înaintat, în anul 2009, Comisiei Europene pentru aprobare, noi propuneri de proiecte care vor conduce la întărirea capacității instituționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism, orientate cu precădere spre **componenta de investiții și componenta de pregătire de specialitate a personalului** cu atribuții în domeniul supravegherii și controlului, analizei și prelucrării informațiilor financiare, precum și în domeniul implementării regimului sancțiunilor internaționale.

Menționam ca, in cadrul Reuniunii Plenare MONEYVAL a Consiliului Europei, care a avut loc in luna septembrie 2009, a fost discutat si adoptat Primul Raport de Progres al României a fost adoptat cu unanimitate de voturi în cadrul Plenarei Comitetului Moneyval, fiind in prezent publicat pe site-ul Comitetului Moneyval (www.coe.int/moneyval).

Evaluarea pozitivă asupra măsurilor implementate de România a fost evidențiată atât de delegația țării raportoare (Principatul Liechtenstein), care a prezentat situația generala actuala si evoluțiile înregistrate pe plan național in domeniul prevenirii si combaterii spalarii banilor si finanțării

terorismului, si care a apreciat că „România a făcut un progres semnificativ și de succes în implementarea recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională (FATF/GAFI)”, cât și de Președintele și Secretariatul Comitetului Moneyval, dar și de celelalte delegații interveniente în timpul susținerii raportului.

De asemenea, cu aceasta ocazie dorim sa menționam ca in cadrul reuniunii plenare din luna decembrie 2009, Secretariatul Moneyval a derulat, conform regulilor de procedura ale Comitetului, procesul alegerii noilor membri ai Biroului Permanent.

In cadrul acestor alegeri, s-a decis, prin vot secret, noua componenta a Biroului al cărui mandat va fi derulat pe următorii 2 ani (informatii suplimentare sunt publicate pe site-ul www.coe.int/moneyval/).

Noul Birou Permanent este format din:

1. Președinte:

✓ **Vladimir NECHAEV**, Federatia Rusa

2. Vicepreședinte:

✓ **Anton BARTOLO**, Director Servicii Corporative, Registrul Comerțului
Malta Financial Services Authority (MFSA), Malta

3-5. Membrii:

✓ **Alexandru CODESCU**, Coordonator Serviciul 2, Direcția Supraveghere si Control
Oficiul Național de Prevenire si Combatere a Spalarii Banilor, Romania

✓ **Damir BOLTA**, Director Adjunct, Anti-Money Laundering Department, Ministerul Finanțelor,
Croatia

✓ **Armen MALKHASYAN**, Director, Financial Monitoring Center, Banca Centrala a Armeniei,
Armenia

Mentionam faptul ca, avand in vedere progresele semnificative facute de Romania in implementarea recomandarilor FATF si a reglementarilor in materie ale Uniunii Europene, precum si contributia si implicarea activa a tarii noastre in initiativele si proiectele Comitetului Moneyval din cadrul Consiliului Europei in domeniul prevenirii si combaterii spalarii banilor si finantarii actelor de terorism, aceste alegeri s-au concretizat prin cooptarea, **în premieră, a unui reprezentant al României, în persoana Dlui. Alexandru Codescu, specialist al Oficiului Național de Prevenire si Combatere a Spălării Banilor – Unitatea de Informații Financiare a României, ca membru al Biroului, funcție pentru care s-au întrunit cele mai multe voturi din partea delegațiilor prezente la această Plenară.**